

Styrets beretning 2022

- [Virksomhetens art](#)
- [Strategiplan 2020-2024](#)
- [Pandemien](#)
- [Anno bevaringssenter](#)
- [Energikostnader](#)
- [Samlingsforvaltning](#)
- [Formidling og publikumsbesøk](#)
- [Bygningsvedlikehold](#)
- [Forskning og kunnskapsutvikling](#)
- [Regionalt historiesenter på Domkirkeodden](#)
- [200-års jubileum norsk utvandring i 2025](#)
- [Internasjonalt samarbeid](#)
- [Nasjonale museumsnettverk](#)
- [Digitalisering](#)
- [Felles regional drift](#)
- [Økonomiske forutsetninger](#)
- [Arbeidsmiljø og personale](#)
- [Likestilling og miljø](#)
- [Åpenhetsloven og redegjørelse](#)
- [Framtidsutsikter](#)

Virksomhetens art

Anno museum AS har driftsansvaret for følgende avdelinger: Domkirkeodden, Glomdalsmuseet, Museene i Kongsvingerregionen, Musea i Nord-Østerdalen, Norsk skogmuseum og Norsk Utvandrer museum. Anno har hovedsete i Elverum.

Gjennom sine museumsenheter arbeider Anno både med kultur- og naturhistorie og kunstformidling. Formålet er å drive dokumentasjon, forvaltning, forskning, formidling og fornying. Utgangspunktet er museets store samlinger knyttet til materiell og immateriell kulturarv. Annos samfunnsrolle er å være en av samfunnets hovedminnebøker og å utvikle og formidle kunnskap og refleksjoner om menneskers forståelse av og samhandling med sine omgivelser.

Anno har i beretningsåret avholdt to aksjonærmøter og ordinær generalforsamling. Aksjonærmøtet i januar var digitalt, de øvrige møtene ble avholdt på Norsk skogmuseum.

Det er avholdt seks styremøter og ett styreseminar. Tre av møtene har vært digitale, de øvrige gjennomført på Domkirkeodden, Norsk skogmuseum og Anno Bevaringssenter. Styreseminaret i november ble gjennomført som del av en fellesreise med Anno ledergruppe 3. – 5. november til Karlstad, Torsby, Svullrya og Hamarregionen. Styret har totalt behandlet 58 saker. Anno museum har styreansvarforsikring for styret med forsikringssum per skade med kr. 10 000 000.

Styret deltok også ved åpningen av Anno Bevaringssenter 28. april.

Strategiplan 2020-2024

Annos visjon er *Kunnskap om fortid - engasjement i samtid* og kjerneverdiene er *åpenhet, troverdighet, engasjement og profesjonalitet*. Hovedmålsettingen for planperioden lyder:

Anno museum fortsetter utviklingen mot et samlet museumsmiljø som markerer seg som en samfunnsrelevant aktør.

Pandemien

Ved innledningen av 2022 satt fortsatt pandemien sitt preg på museumsvirksomheten, men innenfor smitteverntiltakene var det fortsatt mulig å holde museene åpne. I løpet av februar og mars forsvant smittevernrestriksjonene og museene har siden den tid kunnet gjennomføre aktiviteter uten spesielle begrensninger knyttet til pandemien.

Gledelig nok opplevde vi en publikumstilstrømming nær nivået fra 2019 med tilhørende inntekter. I Anno som helhet kan vi for 2022 fastslå at ulike effekter av pandemien ikke har hatt negativ innvirkning eller ettervirkning på aktiviteten og omfanget av denne etter mars 2022. ↑

Anno bevaringssenter

Årets høydepunkt i Anno var åpningen av Anno Bevaringssenter gjennomført av H M Dronningen 28. april 2022. Innflyttingen i bygget etter fullføringen av byggeprosjektet ble gjennomført 7. januar. Opprinnelig åpningsseremoni måtte som følge av pandemi- restriksjoner utsettes fra opprinnelig planlagt i slutten av januar.

Ved åpningen deltok over 200 inviterte gjester til en storstilt åpningsseremoni med kulturinnslag innerst i magasindelen. Taler og en formell åpning ved at H M Dronningen deltok i en overlevering av en utvalgt gjenstand (Brudekrone fra Kvikne) til oppbevaring i Anno Bevaringssenter.

Anno Bevaringssenter ble overtatt til avtalt tid fra utbygger Veidekkke Entreprenør AS, på tross av løpende logistikkutfordringer forårsaket av pandemien. En voldsom og uventet prisvekst i byggebransjen rammet prosjektet midtveis i byggeperioden. Samlet sett var økningen 6 millioner kroner ut over budsjett på og prosjektets økonomiske reserver måtte i sin helhet anvendes til å dekke kostnadsøkningen. Prosjektet holdt seg allikevel innenfor planlagt kostnadsramme på 170 millioner.

Betalingsplan overfor utbygger krevde at Anno tok opp et midlertidig lån i DnB på 55 millioner kroner høsten 2021. Dette ble tilbakebetalt i februar 2022, straks overføringen av gjenværende statlig tilsagn på 55 millioner kroner ble utbetalt som del av Statsbudsjett 2022.

Etter vedtak fattet i Annos Generalforsamling 2020 er det gjennomført en emisjon der kommunenes økonomiske bidrag til byggeprosjektet gav erverv av aksjer i Anno. De fleste kommuner har gjennomført aksjetegningen. I overgangen mellom 2022 og 2023 pågår ytterligere en tegningsperiode for å få med flere kommuner, og det vil enda gjenstå noen kommuner til en planlagt tegningsperiode mot slutten av 2023.

De 22 kommunene i Hedmark vil gjennom dette få eierskap i Anno museum AS.

Energikostnader

Den eksplosive økningen i strømprisen mot slutten av 2021 ble omtalt som en utfordring i styrets beretning for 2021. Siden har situasjon vedvart og eskalert.

Situasjonen ble ekstraordinært beskrevet overfor Kulturdepartementet tidlig i 2022 og har vært aktualisert og omtalt av Anno og andre museer både administrativt, politisk og i media gjentatte ganger i løpet av året.

Situasjonen har medført en betydelig økonomisk utfordring for Anno med en økning av strømkostnadene fra 3-4 mill (normal i årevis til og med 2020) til 6 mill (2021) opp til 11 mill i 2022.

Anno er et sterkt desentralisert museum med mange energikrevende bygninger. Vi er lokalisert til den delen av landet med høye strømpriser hvor det er kaldest klima. På tross av uttalt

forståelse og bekymring er situasjonen at vi har stått helt alene i å håndtere denne situasjonen som økonomisk har rammet adskillig hardere enn pandemien.

Innen sommeren 2022 reduserte Anno antall ansatte med 5 årsverk og utvidet dette til nær 10 årsverk ved inngangen til 2023. Reduksjonen ble vært gjennomført ved å la ledige stillinger stå ubesatt. Dette har rammet ledelse, fagstillinger og administrasjon, delvis tilfeldig i vår desentraliserte organisasjon.

I november ble en strømstøtteordning for næringslivet etablert gjennom Enova. Denne gav oss ca 1,1 mill kroner i strømkompensasjon for 4. kvartal og 3,2 mill kroner til ENØK-tiltak i 2023-2024 mot en 50% egenandel. Gunstige fastprisavtaler fra 1. januar 2023 skulle avløse strømkompensasjon. Disse avtalen er så langt ikke økonomisk gunstige og inneholder vilkår som viderefører en betydelig økonomisk usikkerhet og avhengighet av spotpris, noe som gjør de svært uegnet og ugunstig i forhold museumsdrift. Det er direkte paradoksalt at museer i energisammenheng skal kategoriseres som «næringsliv». Støtten vi har fått er velkommen, men innretningen overfor næringslivet samsvarer i liten grad et museums behov.

Fra Annos side er det meget skuffende at det ikke har lyktes å få på plass en tilpasset kompensasjonsordning overfor museene. Museene er tilskuddsdrevne virksomheter som i motsetning til næringslivet ikke kan øke priser for å kompensere høye energikostnader. Alle våre tiltak for å håndtere økonomien har medført en direkte svekkelse av ivaretagelsen av kulturarven og Annos øvrige museumsvirksomhet. Museene i Norge er rammet svært ulikt, helt utilsiktet og tilfeldig, men Anno sansynligvis mest av alle.

Som en konsekvens av sterkt økende strømpriser i desember og en erkjennelse av fastprisavtalenes utilstrekkelighet besluttet Anno å stenge sine helårsåpne museer, Glomdalsmuseet og Norsk skogmuseum fra 12. desember. Styret ser med stor bekymring på at dette ble en nødvendig konsekvens av situasjonen og er svært skuffet over at manglende oppfølging fra myndighetenes side har brakt oss i denne situasjonen. Enkle statlige grep, uten krevende presedens, burde ha sikret museene rammet av økte strømpriser slik at de kunne opprettholdt sitt samfunnsansvar og planlagte aktivitet uten

krisetiltak også ut over det vi opplevde under pandemien. Situasjonen nå er at rammevilkårene museene imellom er blitt betydelig forandret uten at dette er ønsket eller har noen faglig begrunnelse.

Samlokalisering av ansatte er foretatt og i de fleste bygg er temperaturen senket så lavt som forsvarlig. Over 50 bygg overvåkes mot frost- og/eller fuktskader, men allikevel bruker Anno betydelig energi for å unngå uopprettelig skade på kulturarven.

ENØK-tiltak planlegges gjennomført for å unngå videre stengninger etter vinteren 2022- 2023.

For 2022 har Anno benyttet betydelige deler av egenkapital og permanent nedskalert museumsvirksomheten for å håndtere de økonomiske utslagene av strømpriskrisen. Styret oppfatter det som grovt urimelig at Anno alene skal håndtere situasjonen uten ytterligere

statslige grep og har klare forventninger til at avdempende og utjevne kompensasjon kommer Anno til del i løpet av 2023

Samlingsforvaltning

Ved fullføring av Anno Bevaringssenter har arbeidet gått over i en ny fase med innflytting parallelt med videreført revisjon og registrering av samlingene.

En egen innflyttingsorganisasjon er etablert som del av Annos organisasjon for effektiv drift, god systematikk og med et helhetlig blikk på alle arbeidsprosesser. Kompetansemessig er innflyttingsorganisasjonen over flere år blitt sammensatt og utviklet ved omdisponering av Annos eksisterende ansatte og nytilsatte. Anno Bevaringssenter har ansvar for innflyttingen mens avdelingene fortsatt har ansvar for gjenværende revisjon og registrering.

Arbeidet med samlingsforvaltning har fortsatt med høy prioritert i 2022 og fremdriften har vært som planlagt. Ved utgangen av året er over 10 000 gjenstander magasinert. Første halvår var definert som prøvedrift for å etablere rutiner og arbeidsflyt innen ulike gjenstandskategorier og flytteprosessen rent praktisk, mens vi etter sommerferien har jobbet systematisk etter våre utarbeidede planer. Selv om arbeidet går godt ser vi at mange forhold har medført endringer i planene og at evne til fleksibilitet for oppdukkende forhold og løpende erfaringer er viktig.

Mot slutten av året medførte et kritisk behov for lavere energiforbruk en justering av planene for å prioritere å først tømme magasin som krevde strøm. En slik prioritering medførte svekket effektivitet i innflyttingen, men var nødvendig av økonomiske hensyn.

Anno Bevaringssenter fungerer i all hovedsak som forventet og ønsket, vi er meget tilfreds. Året 2022 er overfor utbygger et prøvedriftsår og enkelte forhold knyttet til ventilasjon og klimastyring har ikke blitt testet tilstrekkelig slik at vi i dialog har forlenget prøvedriftsperioden for slike forhold til over sommeren 2023.

Anno Digital har fortsatt sitt arbeid og videreutvikler arbeidsmetoder som vesentlig effektiviserer tidligere manuelle arbeidsprosesser til støtte for revisjons- og innflyttingsarbeidet.

Tilvekst i samlingene er svært beskjeden. Vi prioriterer arbeid med registrering, revisjon og innflytting. Avhending gjøres ennå i liten grad, men gjenstander som ikke prioriteres til plass i Anno Bevaringssenter vil i etterkant av hovedarbeidet bli vurdering for avhending. Helhetlig samlingsplan for Anno er under arbeid, og vil fullføres til styrebehandling tidlig i 2023.

Anno Bevaringssenter skal også romme Norsk Skogfinsk museums samlinger. Det er ingen fremdrift eller initiativ overfor Anno i arbeid med disse samlingene og vi forventer at det vil ta flere år før dette aktualiseres. Plass for gjenstandene finnes og som del av samarbeidsavtalen mellom Anno og Norsk skogfinsk museum vil gjenstandene magasineres etter samme faglige standard som Anno benytter. ↑

Norsk Skogfinsk museum

Norsk Skogfinsk museum har fått bevilget 106,6 mill. kr. til nytt museumsbygg på Svullrya «Finnskogens Hus». Annos rolle i byggeprosjektet og det museumsfaglige samarbeidet oss imellom ble diskutert i 2021 og inn i 2022 for å etablere en løsning som ivaretok Kulturdepartementets krav.

Avtale ble inngått i januar 2022 i dialog styrene imellom. Annos rolle er å gi faglige og erfaringsbaserte bidrag til byggeprosjektet. Gjennom 2022 har administrerende direktør i Anno vært invitert til å delta i styringsgruppen for byggeprosjektet og har bidratt med innspill og erfaringer til støtte for Norsk skogfinsk museums arbeid. Siste styringsgruppemøte var i september 2022.

Som del av Annos styreseminar inviterte vi oss til Svullrya 4. november for en orientering og omvisning. Her ble vi orientert om prosjektet og byggeplanene og diskuterte forhold relatert til vår felles avtale.

På forespørsel har Anno oversendt og kommentert alle henvendelser vi har fått fra Norsk Skogfinsk museum som dreier seg om prosess, råd og administrative forhold. Ut over dette har det i løpet av 2022 ikke vært noen etterspørsel etter faglig støtte eller bidrag fra Anno.

Formidling og publikumsbesøk

Annos formidling og publikumstilbud har kommet tilbake til den form og nivå vi ønsket for 2022. Særlig at sommertilbudet med alle store og små arrangement lot seg gjennomføre og ble besøkt som i årene før pandemien var meget oppløftende.

Besøkstallene er fortsatt noe svakere enn før pandemien, men inntektene knyttet til de besøkende er noe bedre enn før pandemien.

Anno formidlingsplan fungerer godt som grunnlagsdokument for utvikling av formidlingen, mens arbeidet med avdelingsvise formidlingsplaner delvis har måttet bli forskjøvet inn i 2023 som følge av gradvis færre ansatte gjennom året.

Bygningsvedlikehold

Ordningen med søkbare øremerkede interne midler på 2,5 millioner kroner til bygningsmessige tiltak på antikvariske bygninger og driftsbygninger er videreført også for 2022 og 2023. Internt i Anno styrker dette arbeidet knyttet til bygningsvern og det bidrar til økt samarbeid og kompetanseutveksling mellom museene, det samhandles mer i fellesprosjekter og gir økt effekt av tilgjengelige økonomiske ressurser. Pandemien har i liten grad påvirket bygningsvernet, men også her er kapasiteten blitt redusert som følge av færre ansatte.

På den positive siden har Anno tilsatt Hedmark fylkes første bygningsvernrådsgiver tilknyttet Musea i Nord-Østerdalen etter modell av Oppland. Finansieringen er et spleiselag mellom Innlandet fylkeskommune, kommunene i Nord-Østerdalen og Anno. Det pågår arbeid med en tilsvarende stilling i Kongsvingerregionen for 2023.

Vedlikeholdsetterslepet på bygningsmassen som Anno museum forvalter er betydelig, noe våre årlige tilsyn bekrefter. Annos innsats er betydelig, men gjennomsnittelig status er i 2022 svakt nedadgående, en situasjon som inn i 2023 vil forsterkes av færre ansatte, nedstengte bygg og redusert energibruk. Situasjonen er alvorlig og krever nasjonal økonomisk satsing som beskrevet i Museumsmeldingen. Inntil dette finner sin løsning risikerer vi at viktige bygninger blir så skadet at de blir mer en rekonstruert versjon enn en opprinnelig bygning av museumsverdi.

Sikringstiltak

Anno har fått godt tilslag de senere årene gjennom Kulturrådets sikringsmidler. Vår oppdaterte sikringsplan fungerer som et godt verktøy for fremdrift i dette arbeidet og mange mindre tiltak og flere store tiltak gjennomføres systematisk. I løpet av 2022 er de største gjennomførte tiltakene en full oppgradering av brannvarslingssystemet ved Glomdalsmuseet. Trysil museum (Gammelskula) har fått installert sprinkelanlegg og brannvarslingssystem. Vi har lyktes med søknader om tilsvarende oppgradering av brannvarslingssystemet ved Norsk skogmuseum for 2023.

Forskning og kunnskapsutvikling

Annos forskning er videreført uten negativ påvirkning av pandemien, men som følge av økte strømpriser har vi ikke kunnet erstatte en forsker ute i permisjon. Internt har også forskningsstøtten vært hemmet av at en av våre biblioteksstillinger er blitt stående ubesatt.

Det er registrert i alt 6 fagfelleverderte forskningspublikasjoner og ytterligere 18 faglige artikler.

Ett doktorgradsløp er avsluttet i 2022 og to pågår og avsluttes i henholdsvis 2023 og 2025 som planlagt.

I samarbeid med NMBU har vi utarbeidet en doktorgradssøknad som involverer en av våre ansatte, gjennom utlysningen Kulturrådet gjorde som del av å styrke forskning i museene beskrevet i Statsbudsjett 2022.

Regionalt historiesenter på Domkirkeodden

Søknaden om midler via Nasjonale kulturbygg ble fremsendt 31/12-21. Denne var koordinert med Arkivverket på beste måte og samarbeidet om videreutvikling av prosjektet har i løpet av 2022 fulgt opprinnelig plan med sikte på finansiering fra 2023. Imidlertid kom det ingen midler ↑

over Statsbudsjettet oktober 2022, og søknaden er videreutviklet og opprettholdes med forventninger om finansiering for 2024.

I dialog med Arkivverket er tidsplanen blitt justert med tanke på en hurtigst mulig realisering gitt finansiering i Statsbudsjett 2024. De reviderte planene er presentert for Kulturdepartementet og innebærer en åpning av bygget ved årsskiftet 2025-2026 etter flytting og fullføring av utstillingsarbeider 2.halvår 2025.

Anno har stor tro på prosjektet som oppleves som et betydelig regionalt og nasjonalt løft i samspillet mellom museum og arkiv i tråd med målsetting i Museumsmeldingen.

Annos utfordring med utsettelsen er at det nå påløper prosjektkostnader som tilhører byggeprosjekts investeringsmidler uten at disse ennå er besluttet og mottatt. Det innebærer at Anno bærer alle utlegg og økonomisk risiko inntil dette skjer, men oppfatter at signalene fra Museumsmelding og Kulturdepartementet (styrket gjennom Kulturrådets vurdering av prosjektet) er så positive at vi fortsetter vår offensive fremdrift i arbeidet sammen med Arkivverket.

Ny søknad til Nasjonale kulturbygg i Statsbudsjett 2024 er justert økonomisk iht SSBs prisvekst i byggebransjen og en ytterligere satsing på ENØK for å redusere driftskostnader som følge av strømpriskrisen og usikkerhet om økt driftstilskudd til nybygg.

200-års jubileum norsk utvandring i 2025

Anno Norsk utvandrer museum, har siden 2019 jobbet med saken og tatt initiativ og arbeidet for en nasjonal markering av jubileet. Kulturdepartementet er jevnlig blitt oppdatert på arbeidet og Anno har hvert år siden 2020 søkt støtte til dette prosjektet som «tildelling utenfor rammen».

Anno har lyktes med å samle alle nasjonale aktører og interessenter i en felles satsing hvor det i løpet av 2022 ble avholdt to møter i en nasjonal jubileumskomite. Det er etablert en styringsgruppe ledet av tidligere statsråd og Statsforvalter i Rogaland, Tora Aasland. Parallelt arbeides det med en større og bredt anlagt forskningsinnsats som gradvis trappes opp mot jubileumsåret.

Høsten 2022 sendte Anno en egen søknad til Kulturdepartementet om nasjonal finansiering av prosjektgruppas arbeid i årene 2023-2025, en finansiering som nå må komme på plass i tide til at prosjektets nasjonale ambisjon for 2025 skal kunne la seg realisere. Anno kan ikke alene bære prosjektets felleskostnader.

Internasjonalt samarbeid

Vårt internasjonale engasjement har i løpet av 2022 tatt seg betydelig opp etter pandemien og etablert seg på det nivå vi vurderer som tilfredsstillende. I løpet av 2022 har vårt samarbeid med

Sverige (Värmlands museum og Dalarna museum) tatt seg opp til ønsket nivå. Så langt i hovedsak ved dialog og møter på ledernivå, men med målsetting om utvidet faglig samarbeid i 2023. Også styret har tatt del i dette ved besøk på Värmlands museum i Karlstad og på Torsby Finnskogscentrum som del av styreseminaret i november 2022.

Anno har vært på besøk til samarbeidspartnere i Nambia og Romania og tatt imot besøk fra Tsjekia og Romania. Vi har også avholdt flere større møter i det transatlantiske samarbeidet tilknyttet Norsk utvandrer museum.

Nasjonale museumsnettverk

Anno leder skognettverket og nettverket for kvinnehistorie. Vi deltar til sammen i 13 nasjonale museumsnettverk. Deltagelse i nasjonale museumsnettverk vurderes som vesentlig for faglig utvikling og kvalitet.

Vårt Kulturrådsstøttede utviklingsprosjekt ved Kvinnemuseet og Museumsnettverk for kvinnehistorie «Nå begynner'a med det der igjen» fullførte prosjektet som planlagt i 2021 med godt resultat.

Kvinnemuseet fikk høsten 2021 innvilget støtte til et videreførende prosjekt «Kjønnets verdi i et museumshierarki» for treårsperioden frem til 2024. Pandemien og redusert antall ansatte som følge av strømpriskrisen gav arbeidet en krevende oppstart, men mot slutten av 2022 er prosjektet godt igang i samarbeid med prosjektets partnere.

Digitalisering

Anno fortsetter utviklingen med økt digitalisering innen administrasjon, formidling og til støtte for alt vårt faglige arbeid. Innføring av ny betalingsløsning ved alle våre museer i løpet av 2022 har vært et stort løft og fungerer svært godt med blant annet håndholdte løsninger som gir økonomi- og besøksoversikt i sanntid. Dette har gitt økt fokus på inntjening og administrative innsparinger som har redusert kostnader.

Vi deltar aktivt i flere arbeidsgrupper med å gi innspill til KulturITs utvikling av systemer og tjenester til museene, hvor vi opplever dialogmessige forbedringer etter fusjonen MuseumsIT-KulturIT.

Vårt kompetanseutviklingsprosjekt innen AR/VR og AR- appen « Kugo» som har vært i bruk siden 2021 ved flere av våre museer er i løpet av 2022 fullført ved prosjektmidler fra Kulturrådet slik at den er tilgjengelig for andre museer nasjonalt. Vi har også deltatt med delprosjekter og i styringsgruppa for Virtuet museum sammen med Museene i Akershus, KulturIT og Østfoldmuseene.

Antall digitale utstillinger, registreringer i Primus og Digitalt museum og Kulturpunkt øker gradvis. Over 1 mill foto er i løpet av 2022 sendt til Nasjonalbiblioteket for digitalisering og oppbevaring.

Felles regional drift

Elverum

Felles driftsseksjon ble etablert ved Annos to museer i Elverum fra starten av 2021. Etter

samme mal ble førstelinjetjenesten (resepsjon etc) etablert under felles ledelse fra april 2022. Erfaringene så langt er meget positive både hva gjelder kompetanse- og kompetanseutvikling, samordning av funksjoner, økt profesjonalisering og kreativitet for nye løsninger. Også her har ønsket fremdrift blitt svekket av behovet for å holde stillinger vakante for å kunne betale strømregninger, og ved utgangen av 2022 arbeides det systematisk for å utvikle tjenestene mellom de to museene under de rådende rammevilkår. Fokus er på publikumsmottak, effektivitet, profesjonalitet, markedsføring og økt inntjening.

Hamar

Anno Domkirkeodden overtok fra 1/8-22 driftsansvaret også for Norsk utvandrer museum. Ansatte ved de to museene samarbeider administrativt og faglig om drift og aktivitet ved begge museene.

Økonomiske forutsetninger

Vi viser til årsregnskap 2022 med tilhørende kontantstrømoppstilling og noter datert 16. februar 2023. Inntektene er i stor grad offentlige tilskudd fra Kulturdepartement, Innlandet fylkeskommune og kommunene i tidligere Hedmark fylke. For 2022 fikk Anno kr. 1,45 mill. i koronatilskudd og fikk strømstøtte fra Enova på kr. 1,1 mill.

Anno museums samlede inntekter utgjorde kr. 138,8 mill mot kr. 132,1 mill. i 2021. Årets resultat ble et underskudd på kr. 7,1 mill. som overføres fra annen og innskutt egenkapital.

Anno planlegger en betydelig ENØK-satsing ved bruk av egenkapital tilsvarende innvilget støtte fra Enova på kr. 3,2 mill. Dette som et hovedtiltak for på sikt å kunne håndtere høye og labile strømpriser i årene fremover. Om de avsatte midlene til energikostnader i 2023 er tilstrekkelig avhenger både av prisene og fremdriften i ENØK-arbeidet. Dette innebærer en fortsatt usikkerhet omkring økonomien i 2023.

I så måte er det bekymringsfullt at tilskuddene fra Kulturdepartementet for 2023 er gitt med en lønns- og prisvekst langt under reell prisstigning.

I 2022 reduserte Innlandet fylkeskommune tilskudd til alle museer. Etter politisk behandling av budsjett 2023 ble planlagt ytterligere reduksjon avverget. Museene i Innlandet samarbeidet godt overfor Innlandet fylkeskommune i saken.

Anno museums egenkapital utgjør kr. 39,2 mill. hvorav kr. 33 mill. utgjør overkurs i forbindelse med kapitalforhøyelse.

Særlig bekymringsfullt er at det verken i 2022 eller 2023, slik sedvane har gitt oss forventning om, ikke er gitt økt årlig tilskudd til å drifte Anno Bevaringssenter. Spesielt uheldig blir dette ettersom bygget ikke gir mulighet for økte inntekter.

Pensjonsutfordringene til Anno er knyttet til aktuarberegninger og skiftende lovendringer og avsetningskrav for offentlig ytelsesbasert pensjon.

Det store etterslepet knyttet til vedlikehold og investeringer på bygninger og anlegger fortsatt svært utfordrende. Styret mener at størrelsen på de offentlige bevilgningene ikke samsvarer med det forvaltningsansvar og den størrelsen virksomheten Anno museum utøver.

Styret anser at offentlige bevilgninger benyttes i tråd med gitte forutsetninger.

Ordningen med gaveforsterkning gav i 2022 Anno en inntekt på kroner 0,5 mill. for forhold fra 2021. Ordningen er nå opphevet og skulle kompenseres på annen måte for museene. Anno kan ikke se at denne lovnaden er fulgt opp i 2023.

Prosjektforpliktelsene ved årets slutt utgjør kr. 8,9 mill. og i tillegg ligger det forpliktelser knyttet til testamentariske gaver i størrelsesorden kr. 8,7 mill.

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte resultatregnskap og balanse med tilhørende noter et korrekt uttrykk for selskapets resultat 2022 og den økonomiske stillingen ved årsskiftet. Utover det som framgår av årsregnskapet, kjenner styret ikke til andre forhold vedrørende selskapets drift som skulle vært tatt med i regnskapet. Årsoppgjøret er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Ut over de vesentlige utfordringer det har vært å styre trygt økonomisk gjennom 2022 med de dramatisk økte strømprisene, har det ikke inntruffet hendelser av betydning etter årsskiftet som påvirker selskapets økonomiske stilling.

Arbeidsmiljø og personale

Langtidssykefraværet er ikke knyttet til yrkesrelatert sykdom. Det er ikke meldt noen arbeidsulykker til Arbeidstilsynet. Anno museum bestreber å være en helsefremmende arbeidsplass. Det arbeides med å forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærværet og bedre arbeidsmiljøet, samt hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Anno er medlem av arbeidsgiverforeningen Virke. Bedriftshelsetjeneste ivaretas av Salutis HMS.

Anno legger vekt på å skape god dialog med de tillitsvalgte. Vi har jevnlige møter med organisasjonstillitsvalgte og i arbeidsmiljøutvalg. I Anno er det seks verneombud hvorav ett hovedverneombud. Anno har også verneleder. Allmøter har vært avholdt digitalt og ved en samling for alle ansatte 15.-16. desember med fokus på arbeidsmiljø og pensjon. Det er avholdt Krise- og beredskapsdag med fokus på praktisk førstehjelp, håndtering av kritiske hendelser og brannsløkking.

Likestilling og miljø

Anno arbeider for likestilling og mot diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk og kombinasjoner av disse grunnlagene. Annos likestillingsredegjørelse ligger ved som eget vedlegg til årsberetningen.

Vår avdeling Norsk Skogmuseum er sertifisert som miljøbedrift av stiftelsen Miljøfyrtårn. Styret har ikke kjennskap til at Anno forurensrer det ytre miljø. Anno Bevaringssenter er oppført etter bevisste miljøkrav, bl.a. valg av massivtre og bygget er nær passivhus- standard. Vi arbeider med å forebygge og opprette tiltak for å forhindre og redusere negativ miljøpåvirkning.

Åpenhetsloven og redegjørelse

Prosess er påbegynt for å innfri lovens krav om å foreta aktsomhetsvurderinger og redegjøre for disse. Redegjørelsen vil bli publisert på Anno museums nettside, innen fristen 30. juni 2023.

Framtidsutsikter

Anno museum er sitt samfunnsoppdrag bevisst og følger opp den nasjonale museumspolitikken fra statlige bevilgende myndigheter og regionale føringer fra fylkeskommune og kommuner. Anno benytter målstyring knyttet til prioriterte mål innen utvalgte strategier. Som konkretisering av strategisk plan er det utarbeidet langsiktig utviklingsplan for alle museumsavdelingene. Styret har fått presentert og behandlet utviklingsplaner for museene i Anno gjennom året, og har ambisjoner for samtlige museer i tråd med målsettingene i strategisk plan, samtidig som det fokuseres på gode fellesløsninger for helheten.

Regionalt historiesenter på Domkirkeodden er styrets høyeste prioritet til Statsbudsjettet 2024, og oppdatert investeringsøknad er sendt inn til Kulturdepartementet over posten Nasjonale kulturbygg. Anno forventer tildeling i Statsbudsjett 2024 og sikrer fremdrift i arbeidet slik at oppføringen av bygget i samarbeid med Arkivverket kan realiseres som planlagt.

Det er etablert et godt faglig samarbeid mellom museene i Innlandet gjennom Museumsforum[↑] i Innlandet formalisert i egen avtale.

For 2023 reduseres Annos økonomiske rammer med 10% sammenlignet med 2021. Dette består av manglende tilskudd til Anno Bevaringssenter (3 mill), høyere prisstigning enn kompensert (3 mill) og dramatisk og vedvarende økning i strømprisene (7 mill). Dette løses foreløpig ved å la inntil 10 årsverk stå ubesatt med tilsvarende konsekvenser for Anno museumsfaglige oppgaver og ansvar.

Styret konstaterer at det vil være nødvendig med betraktelig økte driftstilskudd for å kunne ivareta forebyggende og løpende vedlikehold av de antikvariske bygningene, samlinger og eiendommer i årene framover, og for samtidig å kunne opprettholde det gode museumsfaglige tilbudet. Noe av årsaken til at energipriskrisen rammer Anno såpass hardt er at vi har prioritert etterslep og vedlikehold av antikvariske bygg framfor ENØK-tiltak i driftsbygninger. Dette har medført et ENØK-etterslep det nå plutselig ble kritisk å løse for å unngå en vanvittig permanent kostnadsøkning på strøm. At det ikke er kommet på plass en rimelig kompensasjonsordning for museer som rammes er urovekkende og svært skuffende.

Annos pensjonsordning og skiftende endringer knyttet til regnskapslovgivning for ytelsesbaserte pensjonsordninger vil fortsatt være en framtidig utfordring.

Styret er imponert over endringsviljen og engasjementet til Annos ansatte i en vedvarende periode med krevende eksterne rammevilkår. På tross av stengte museer og færre ansatte jobbes det fleksibelt og tilpasningsorientert på en måte som gjør at Anno er i stand til å gi gode museumsopplevelser, museumsfaglig kvalitet og prioritere fremtidsrettet utvikling og prosjekter.

Styret ser med bekymring på utviklingen av tilskuddsnivåene, uforutsigbare energipriser og prisstigning generelt. Styret arbeider med utfordringene og er klare for videre innsats for å skape bedre museum sammen med Annos medarbeidere.

Styret retter en stor takk til alle ansatte, publikum, støttespillere og samarbeids- partnere for innsatsen i nok et ekstraordinært år!

For styret i Anno museum AS - 16. februar 2023

Knut Storberget - styreleder

Hilde Charlotte Solheim - nestleder

Marit Borkenhagen - styremedlem

Erik Nilssen - styremedlem

Magnus Sempler Holte - styremedlem

Reidar Andersen - styremedlem

Ingun Aastebøl - styremedlem

Sven Inge Sunde - administrerende direktør

Last ned pdf:

- [Årsregnskap og styrets beretning](#)
- [Revisjonsrapport](#)

Anno museum AS

Postboks 117
2401 Elverum

Telefon +47 62 40 90 75

E-post post@annomuseum.no

Personvern og informasjonskapsler Tilgjengelighetserklæring

Åpenhetsloven

 Facebook Twitter Instagram

- Museumsopplevelser i hele Hedmark

Foto: Roger Johansen

Anno bevaringscenter 2022

Anno bevaringscenter ble overlevert for innflytting og prøvedrift 7. januar, og ble offisielt åpnet av H.M. Dronning Sonja 28. april.

Fra åpningen av Anno bevaringssenter i Elverum, Innlandet 28. april 2022. Hennes Majestet Dronning Sonja ankommer, og Lina (9) og Kåre (7) Bjørnstad overrekker blomster. T.v. administrerende direktør i Anno museum, Sven Inge Sunde.

Foto: Bård Løken

Det strategiske prosjektet Dokumentasjonssenter med fellesmagasin har fortsatt å være førende for arbeidet med samlingene i Anno, og i særdeleshet for de ansatte i vårt nye fellesbygg.

Anno har i løpet av året prioritert ressurser til ytterligere innsats med samlingsforvaltning.

Dokumentasjonssenteret

Dokumentasjonssenteret hadde også i 2022 arbeidsoppgavene som del av det strategiske prosjektet, med ansvar for gjenstander, kunst, foto og bibliotek, med fagområdene konservering, bevaring, dokumentasjon og magasinering i Anno bevaringssenter.

Bevaringstjenestene

Dokumentasjon og konservering har i hovedsak hatt sine oppgaver knyttet til innflytting i Bevaringssenteret. Men det er utført mye rådgiving for avdelingene, med klima- og tilstandsvurdering, rapporter, prioritering, metodeutveksling, database- og rutineutvikling.

Det er utført nødvendige tiltak og tilpasning på konservering i forbindelse med utstillinger.

Bevaringstjenestene har i 2022 for å ivareta kompetanse og ressurstilgang, tilsatt tre fagkonsulenter som har hatt engasjement i prosjektet. Disse har Anno bevaringssenter som arbeidssted, sammen med to konservatorer, magasinforvalter, fotograf og leder.

Bibliotek tjenesten

Arbeidet med registrering av boksamlingene ved Norsk utvandrermuseum, Domkirkeodden og Kongsvinger har fortsatt i 2022, men kun med Bibliotek tjenestens faste ressurser. Aktiviteten har blitt påvirket av at den ene stillingen har stått ubesatt siste halvdel av året. En konsekvens er at biblioteket på Norsk skogmuseum kun er bemannet en dag i uken, og åpningstiden for publikum er redusert fra to til en dag pr. uke.

I forbindelse med bevaringstjenestenes innflytting i nytt Bevaringssenter, har bibliotek tjenesten arbeidet noe med gjennomgang, ordning og registrering av boksamlingen der. Det har også vært jobbet med boksamlingen ved Klevfos. Ved Glomdalsmuseet har fokus vært på gjennomgang, kassering og registrering av magasinlitteraturen. Ved Norsk skogmuseum er det laget mindre bokutstillinger gjennom året.

Bibliotekene ved Glomdalsmuseet og Norsk skogmuseum hadde en person i arbeidspraksis i årets første måneder, og fikk slutført kartleggingen av de eldste bøkene i Helge Væringsaasens antikvariske boksamling.

Det har til sammen blitt registrert 2996 bøker Annos boksamlinger i 2022. I tillegg kommer registrering av løpende tidsskrifthefter og annet materiale.

Bibliotek tjenesten administrerer ordningen med utvidet tilgang til digitalt materiale ved Nasjonalbibliotekets nettbibliotek, og registrerer at dette er et tilbud som stadig flere ansatte benytter seg av i arbeid med forskning og kunnskapsproduksjon. Det er et godt supplement til bibliotek tjenestens øvrige tilbud til ansatte.

Anno deltar i det nasjonale fjernlånssamarbeidet med andre bibliotek, men låner ut mer til andre enn det vi låner inn til egne ansatte – 85 utlån og 34 innlån.

Bibliotek tjenesten er representert i Forum for forskning og kunnskapsproduksjon, og var med på å arrangere Forskerseminaret ved Anno i september. Bibliotek tjenesten har deltatt i møter om det planlagte Regionalt historiesenter ved Domkirkeodden, og har utarbeidet en rapport om boksamlingen ved Statsarkivet i Hamar.

Konservator Vigdis Vingelsgaard konserverer et skrin i Anno bevaringssenter.

Foto: Roger Johansen

Strategisk prosjekt Dokumentasjonscenter med fellesmagasin

Prosjektet har også i 2022 vært tredelt, men har endret fokus etter hvert som delprosjektene skrider fram.

Prosjektledelsen ble også noe endret ved at nyansatt faglig leder for konservering, fra april, har fått ansvar for mange av de driftsrelaterte oppgavene i innflytting og i oppfølging av prøvedrift for bygget. Tidligere leder ble pensjonist.

Byggeprosjekt 2019-2022

Det ble igangsettelse av prøvedrift fra 7.1.2022. Anno er godt fornøyd med samarbeidet med Plan1 og totalentreprenør Veidekke. Enkelte utfordringer knyttet til leveranser og innjustering av klima har forlenget prøvedriftsperioden til 1.9.2023.

Revisjonsprosjekt 2019-2025

I 2022 har det også blitt brukt store ressurser på dette arbeidet i avdelingene. Fellestjenestene har bidratt der det har vært størst behov, ut ifra tilgjengelig kapasitet. Hovedfokus har vært å ta det nye bygget i bruk, med rutineutvikling og testing ved innflytting i magasin.

Innflyttingsprosjekt 2022-2026

Innflyttingen startet allerede i januar, etter igangsetting av varmluftkammer. I første omgang ble det prioritert gjenstander som kunne representere alle kommuner, avdelinger og temaområder i forbindelse med åpningsarrangementet i april. I tillegg ble tekstiler fra eksternt magasin ved Domkirkeodden tatt inn i magasin før åpningen, og senere gjennomgått kolli for kolli. Høsten ble bruk til å teste inntak av ulike større gjenstandskategorier, særlig møbler og hestekjøretøy, for å finne egnede lagringsmetoder.

Samlingsforum

Samlingsforvaltningsgruppa har hatt noe lavere frekvens på møtene i 2022, de er avholdt digitalt ved bruk av Teams. Diskusjonene har vært gode, om revisjon, ressurser, standarder osv.

Vi bygger Anno dokumentasjonssenter med fellesmagasin

Anno museum AS

Postboks 117
2401 Elverum

Telefon +47 62 40 90 75

E-post post@annomuseum.no

Personvern og informasjonskapsler Tilgjengelighetserklæring

Åpenhetsloven

 Facebook Twitter Instagram

- Museumsopplevelser i hele Hedmark

Anno Norsk skogmuseum 2022

Norsk skogmuseum i Elverum er et populært besøksmål for alle aldersgrupper, det ligger ved Glomma, med store uteområder og spennende utstillinger. Museet er kjent for De nordiske jakt- og fiskedagene, Fluefiskedagene og et allsidig skoletilbud.

Revisjonsarbeidet fortsatte i 2022. Her arbeider konservator Bjørn Bækkelund med motorsagsamlingen.

Bildet er hentet fra **DigitaltMuseum**. Se digitaltmuseum.no/0210111852770

Norsk skogmuseum har et nasjonalt ansvar for å fortelle historien om skog, skogbruk og skogsindustri, men også om utmarksnæringene jakt, fangst og fiske. Klevfos industrimuseum og Sørlistøa fløtermuseum er en del av Norsk skogmuseum.

Organisasjon og samarbeid

Til tross for driftsbegrensninger og delvis nedstenging, fremstår 2022 som et tilnærmet normalår hva angår produksjon og besøk. Også aktivitet i form av nyskaping har vært stor. Etablering av felles Publikumsseksjonen med Anno Glomdalsmuseet har vært et synlig tiltak og bidrar til at de to museene nå har felles støttetjenester. Målet er økt fleksibilitet, kapasitet og tilgang til kompetanse.

Strømforbruk, -pris og kostnader kom i fokus andre halvår. Skogmuseet har høyt strømforbruk pga gamle systemer, lav andel fjernvarme, store arealer og krevende utstillinger. Dramatisk økte strømpriser synliggjorde behovet for ENØK-tiltak, som falt sammen med nødvendig reparasjon av tak. En annen bygningsmessig utfordring i 2022 var påvisning av skjeggkre, et papirspisende insekt, som har ført til en bekjempelse som vil pågå i flere år.

Reiselivsutvikling er i fokus, bl.a. gjennom nettverkssamarbeid innenfor Reisepuls Innlandet om mat-, natur- og kulturhistoriske opplevelser. Koieutleie på egen grunn ble utprøvd. Kurs- og konferanseaktiviteten er under utvikling, med vekt på bedre fasiliteter og tilrettelegging for fagkonferanser.

På tampen av året kom meldingen fra Miljødirektoratet om at Anno Norsk skogmuseum er autorisert som Besøksenter for skog, som det første i landet. Dette vil generere formidling og kompetansebygging som vil gagne det samlede fagmiljøet i og rundt museet.

Klevfos Munch / Klevfos industrimuseum

Edvard Munch, født i Løten, har vært et satsningsområde for både kultur og næring i regionen i mange år. Verdenskunstneren Munch ble født på gården Engelaug og hans livsløp og kunstneriske utvikling har dype røtter i Ådalsbruk, Løten og Hamarregionen. En mulighetsstudie, gjennomført i samarbeid med fylkeskommunen og Løten kommune, danner grunnlaget for et forprosjekt, hvis mål er et nybygg på Klevfos industrimuseums område, dedikert Edvard Munch.

Nybygget skal kombinere behov og funksjoner for Munch-satsingen og Klevfos som industrimuseum og kulturminne. Forprosjektet omfatter bl.a. skisseprosjektering med rådgivende arkitekt og rådgivende ingeniør bygg, en overordnet konseptbeskrivelse og et utkast til

reguleringsplan. Prosjektets neste og avgjørende fase vurderes nå av prosjekteierne Løten kommune og Anno.

Det har samtidig blitt utført sikring og vedlikeholdsarbeider på fabrikkbygningen i henhold til plan, utformet gjennom Kunnskapsprosjektet, støttet av Riksantikvaren og fylkeskommunen. Nytt av året er delprosjektet Vannets veier, som kartlegger dreneringsbehov rundt bygningen. En tiltrengt gangbro over Svartelva er også etablert.

Publikumsseksjonen

Publikumsseksjonen ved Anno Norsk skogmuseum og Anno Glomdalsmuseet ble en ny, sammenslått seksjon fra 1. april 2022. Avdelingens arbeidsoppgaver består av billettsalg, booking, kiosksalg, museumsbutikker, Kafe Anno, husdyrrøkting om sommeren, Turistinformasjonen i Elverum og vertsoppgaver ved alle arrangement.

Kristin Jobraaten ble ansatt som seksjonsleder for Publikumsseksjonen. Seksjonen har i 2022 bygget en ny og felles kultur, og lagt til rette for vekst og videre utvikling. I høysesong var økt omsetning i fokus, samt å kvitte oss med gamle varer. I løpet av høsten gav store konferanser med over 100 gjester oss muligheten til å teste ut både nye matretter og avdelingens evne til å håndtere logistikken knyttet til dette.

Flere i avdelingen har byttet arbeidssted og arbeidsoppgaver. Enkelte arbeidsoppgaver er samlet på en eller flere personer, mens andre er blitt felles eie. Nytenkning og idemyldring sto på agenda på vei inn i det nye året.

I løpet av 2022 ble samarbeidet med Anno Klevfos industrimuseum forsterket, og publikumsseksjonen sto for vaktlistene, bemanning, butikk og kafe på Klevfos sommeren 2022. Samarbeidet videreutvikles i 2023.

Del av Andråsaga på Norsk skogmuseum, fotografert etter restaureringsarbeid høsten 2022.

Bildet er hentet fra **DigitaltMuseum**. Se digitaltmuseum.no/0210111806027

Museumsfaglig

Også i 2022 har det museumsfaglige arbeidet ved Norsk skogmuseum vært preget av Annomuseenes samlingsrevisjonsprosjekt. 2 651 gamle gjenstandsposter er gjennomgått og oppdatert etter besiktigelse av objektene.

Ved utgangen av 2022 inneholdt Norsk skogmuseums database for kulturhistoriske gjenstander 14 971 hovedposter, en økning på 103 siden forrige årsskifte. Kunst databasen telte ved årsskiftet 198 objekter en tilvekst på 18 objekter i 2022. Antallet naturhistoriske gjenstander er stadig 1 450.

Fotodatabasen har hatt en beskjeden tilvekst, 1 136 poster. Bare snaut 70 prosent av Skogmuseets 41 949 registrerte fotografier har digitale bildevedlegg, og en stor del av disse er bare tilgjengelige for publikum i lavoppløst form. Følgelig har det vært investert mye tid og kompetanse i å heve kvaliteten på de bildene som tilbys publikum via DigitaltMuseum, og på å utstyre fotopostene med tekstinformasjon.

Norsk skogmuseum, Sørlistøa fløtermuseum og Klevfos industrimuseum har fortsatt 67 antikvariske bygninger – 79 dersom fabrikkkomplekset på Klevfos underdeles i avdelinger. På Skogmuseet er det lagt nytt tak på uthuskomplekset fra sagbruksarbeiderboligen Solgård, underbygningen på Andråsaga er restaurert og utedoen ved Fossheimkoia har fått nye svillstokker. I september hadde Anno-håndverkerne dugnad i Sørlistøa, der det ble gjort forfallsbremsende tiltak på flere bygninger.

Norsk skogmuseum forvalter fortsatt cirka 800 hyllemeter privatarkiv med emner fra museets temafelt. Tilveksten i 2022 har vært på cirka 1 hyllemeter. Kataloginformasjon om cirka 90 arkiver er tilgjengeliggjort via den landsdekkende arkivdatabasen Arkivportalen. Museet har inngått avtale med Arbeiderbevegelsens arkiv i Hedmark om overtakelse av deres samling på cirka 300 hyllemeter i løpet av kommende toårsperiode. Vårt fagmiljø er representert i ei gruppe som arbeider med ny privatarkivplan for Innlandet.

Formidling og arrangementer

Etter å ha vært nedstengt åpnet museet igjen for fullt i mars 2022. Det ble et aktivt år etter åpning.

I mai arrangerte vi fluefiskedagene med mange aktiviteter for de fiskeinteresserte. Det var også knyttet stor spenning til vårt nye arrangement i juni; Fløterfestivalen med VM i tømmerfløting. Dette er et innholdsrikt konsept med fokus på skog og tømmerfløting, og med aktiviteter også tilrettelagt for barn. 11 lag deltok i konkurransen, og øvelsene foregikk både i vann og på land. Arrangementet ble besøkt av ca. 600 personer og står på agendaen også for 2023.

I august var det klart for De Nordiske jakt- og fiskedager, etter to år uten. Dette er vårt største arrangement. Det ble flotte dager med værgudene på vår side, mange aktiviteter, ca 200 utstillere og et totalbesøk på ca 27 000. Dette er en liten økning i forhold til besøket i 2019. Ingen tvil om at jakt- og fiskedagene fortsatt er noe publikum setter pris på.

Vi arrangerte barnas dag med 1 100 besøkende i november og juleverksted i desember med 500 besøkende.

Museets naturskole tilbyr formidlingsopplegg til barnehager, grunnskolen og videregående skoler. Deltagelsen har vært svært god og 17 092 elever har deltatt på naturskolen i 2022. Naturskolen er åpenbart en viktig arena for skoleelevene.

Gjennom sommeren har vi også hatt mye formidling og ulike aktivitetstilbud utendørs. Mange utstillinger og tilrettelagt informasjon har blitt utformet og vært til glede for de besøkende. Vi registrerer også økt formidling av våre tema til grupper, bedrifter og pensjonister.

Fløterfestivalen og VM i tømmerfløting ble i 2022 arrangert av Anno Norsk skogmuseum for første gang.

Foto: Ali Suliman/ Anno museum

NVEs museumsordning

NVEs Museumsordning som er en godt integrert del av virksomheten ved Norsk skogmuseum. Arbeidet strekker seg fra dokumentasjon, formidling til utstillingsproduksjon.

I NVEs museumsordning har det vært bra aktivitet. I februar ble utstillingen «Kraft til enhver pris» åpnet. Utstillingen handler om det store energiskifte fra fossil til fornybar energi. Den formidler kunnskap om både vannkraft og vindkraft, stiller spørsmål til leseren og tar opp ulike dilemmaer. Det har også blitt arbeidet aktivt med nettstedet Kraftlandet.no, som formidler kulturhistorie innenfor vassdrags- og energifeltet.

Sørlistøa fløtermuseum

Sørlistøa fløtermuseum har holdt åpent for publikum i helger i sommersesongen med tilbud om omvising og servering. I starten på sesongen fant den årlige friluftsgudstjenesten sted og i august ble det gjennomført tre dager med pedagogisk skoleopplegg for elever i Åmot.

Om bord i Trysilknut ble restaureringsarbeidet som har pågått i styrhus og salong ferdigstilt. Båten ble sjøsatt i slutten av juni, men mangel på skipper førte til at det ble få passasjerturer denne sommeren. Under sommerstreffet i Søre Osen deltok båten med innleid skipper fra Venneforeningen til MS Storsjø.

I midten av september var bygningsverngruppa i Anno på Sørlistøa i tre dager. Under denne dugnaden ble det gjort viktige restaurerings- og vedlikeholdstiltak på mange av bygningene. Nytt tak ble lagt på administrasjonshytta, det ble fjernet masser for å bedre drenering rundt flere bygg, hogd skog, lufting under gulv i fløterkoia og flere mindre tiltak ble utført.

Anno museum AS

Postboks 117
2401 Elverum

Telefon +47 62 40 90 75

E-post post@annomuseum.no

[Personvern og informasjonskapsler](#) [Tilgjengelighetserklæring](#)

[Åpenhetsloven](#)

 Facebook Twitter Instagram

- Museumsopplevelser i hele Hedmark

Anno Norsk utvandrer museum 2022

Norsk utvandrer museum har i 2022 hatt tre fast ansatte, Kari Fuglesang, Inger-Maren Slagsvold og Terje Mikael Hasle Joranger. Joranger var også Anno museums representant i styret i Sandbeckstiftelsen. Fra 1.8.2022 fikk Terje Joranger endret sin stilling fra avdelingsdirektør til fag- og forskningsdirektør med et overordnet faglig ansvar for Norsk utvandrer museum. Museet inngikk samtidig et samarbeid med Anno Domkirkeodden, der avdelingsdirektør Per Øyvind Riise ved Anno Domkirkeodden fikk ansvaret for den samlede driften ved de to museene.

Staben ved Norsk utvandrer museum har i 2022 hatt to medarbeidere på arbeidstiltak, lønnet av NAV. Den førstnevnte har deltatt med registrering av amerikabrev og har ellers bidratt noe med å skrive tekster om gjenstander ved museet som månedlig legges ut på museets hjemmeside. Sistnevnte har registrert en samling ved museet, har bidratt ved flere av museets aktiviteter og har ellers vært sysselsatt med forefallende arbeid. Vedkommende sitt arbeidsforhold ved museet ble avsluttet i slutten av 2022.

Tidligere ansatte ved museet som er gått over i pensjonistenes rekker har vært engasjert ved museet i kortere perioder. Liv Aunan Botten, pensjonert og tidligere ansatt ved museet, har bidratt som kafévert og ellers hjulpet til på flere aktiviteter i løpet av året. Anton Heil har arbeidet som omviser på museet i sommersesongen.

Kari Fuglesang klargjør en kjole fra samlingen som del av revisjonsprosjektet.

Aktiviteter i 2022

Revisjon og registrering av gjenstandssamlingen er en prioritert oppgave i Anno, og sånn også ved Utvandremuseet. Det siste året har det imidlertid ikke vært ressurser til å jobbe så mye med dette som har vært ønskelig og planlagt.

I tillegg til koronapandemien har den økonomiske situasjonen i Anno påvirket omfanget av aktiviteter ved museet i 2022. Den økonomiske situasjonen i Anno ble forverret i 2021 sammenlignet med foregående år, blant annet på grunn et underskudd i Annos budsjett og siden det ikke er overført koronamidler fra Kulturdepartementet som i 2020. Anno museum har derfor nedfelt et behov om større inntekter, noe som bl.a. har ført til et krav om at aktiviteter ved museene må gå i overskudd. Dette har ført til at museet må være bevisste på at arrangementene bør gå i overskudd. Strømkrisen i 2022 førte til ytterligere utfordringer for den økonomiske situasjonen ved ANNO museum. ANNO fikk økonomisk kompensasjon på til sammen 1 million kroner for de tre siste månedene i 2022. Det ble også bestemt å gjennomføre ENØK-tiltak, og som ledd i dette flyttet staben ved ANNO Domkirkeodden, med unntak av Uteseksjonen, inn i ANNO Norsk utvandremuseum sitt hovedbygg 1. desember. Etter planen skal staben ved de to museumsavdelingene være samlokalisert ved Utvandremuseet fram til mars 2023.

Koronapandemien slapp taket utover våren i 2022, og restriksjonene ble gradvis opphevet. Det ble arrangert flere aktiviteter ved museet i løpet av våren sommeren og høsten 2022. Samlet sett har flere nye aktiviteter for barn og unge, utstillingen Opphavstegn og undervisningsopplegg for grunnskole og videregående skole bidratt til et stort løft for museet. De gode erfaringene har skapt et godt grunnlag for et positivt omdømme for museet og for å øke besøkstallet i framtida.

Kontakten som museet oppretter med lokale skoler og foreninger er derfor et viktig ledd i museets ambisjon om å få flere besøkende. Museet ønsker å fortsette arbeidet med å nå yngre besøksgrupper, og i januar 2022 ble det sendt ut brev til videregående skoler i Innlandet fylke med tilbud om flere undervisningsopplegg som museet har utarbeidet. På grunn av vanskeligheter med å skaffe felles transport fra skolene, tilbød museet også å besøke skoler med undervisningsopplegget. For å avgrense besøket, ble det satt av tid for besøk i mars-april og i september-oktober. Flere klasser fra videregående skoler, først og fremst fra regionen, benyttet seg av tilbudet. Utenom sesongen har staben tatt imot besøkende og grupper etter avtale og i henhold til smitteverntreglene.

Sammen med syv andre kulturinstitusjoner i Hamar og Stange deltok Norsk utvandremuseum 25. mai på det årlige kulturarrangementet MuseumsNATT. Museets fokus var denne gangen på Ingeborg Refling Hagens diktning og de vanskelige og underkommuniserte sidene ved den norske utvandringshistorien.

To veteranbusser i friluftsmuseet.

I april ble filmen John – Den siste norske cowboy regissert av Frode Fimland vist i Den norske utvandringens minnekirke på museet. I august hadde museet dessuten førpremiere på filmen Utvandrerne regissert av Erik Poppe der regissøren selv holdt en innledning. Et tv-team fra NRK Innlandet hadde innslag om åpningen. Ved begge anledninger møtte i underkant av hundre personer, noe som ga mye positiv reklame for museet.

Erik Poppe fortalte om filmen *Utvandrerne* til publikum i forkant av førpremieren ved Norsk utvandrer museum.

Foto: Marita Karlsen

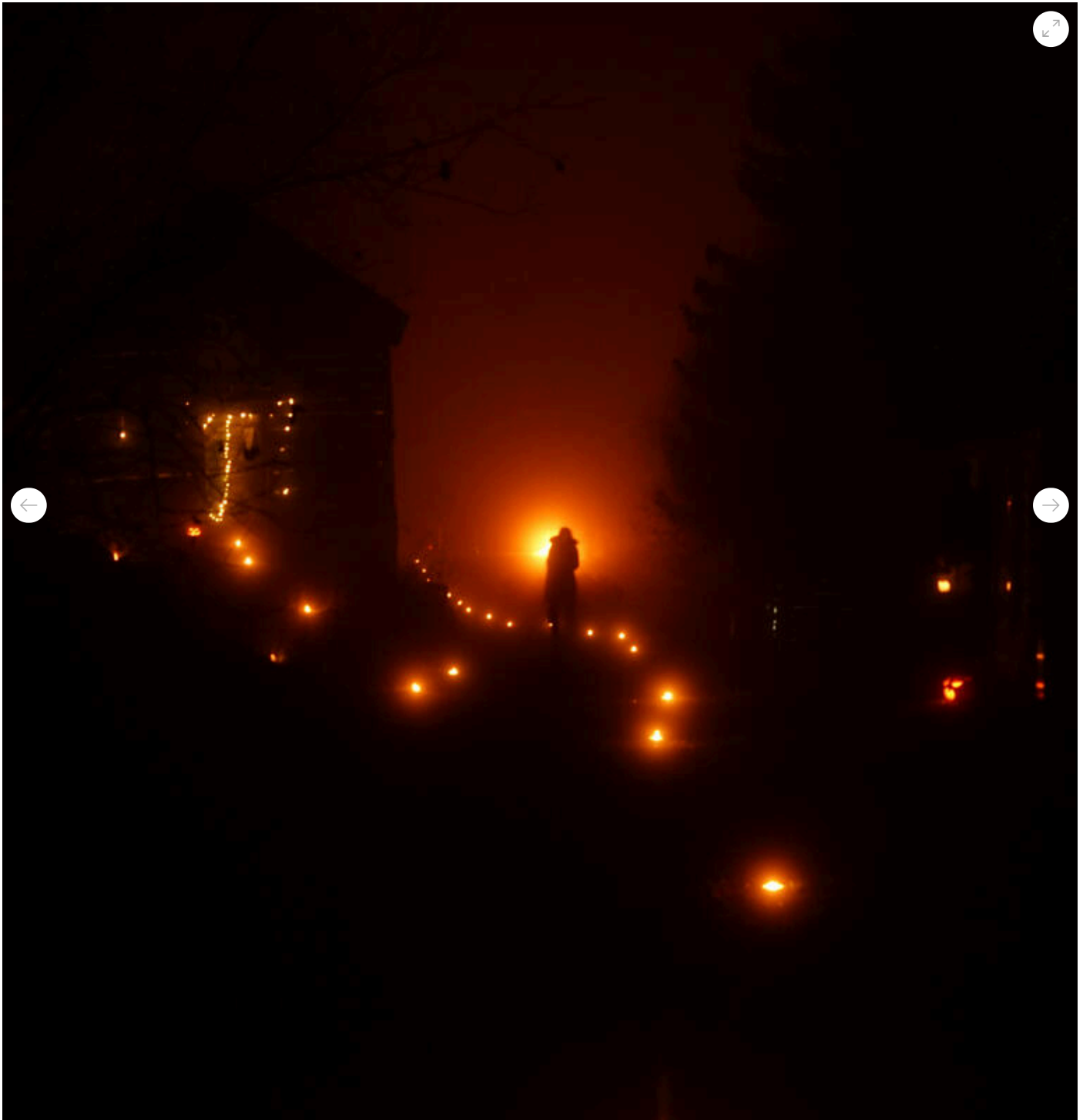
Ingvalson's Café var åpen i første etasje i Bjorgohuset hver torsdag til søndag i to måneder i sommersesongen. Det var omvisning på museet disse dagene. Norsk utvandrer museums venner og Sons of Norway har stått for kafésalget. De har lagt ned et stort arbeid, og kaféen var godt besøkt. Utstillingen om Leonhard Seppala og prosjektorvisningen av arkivbilder i Sacquitnelåven ble stående fra årene før.

Museet inngikk i 2021 et samarbeid med Ingeborg Refling Hagens kulturhus Fredheim om å oppføre musikkspillet *Je vil hematt*. Konsertforestillingen på museet ble avlyst på grunn av begrensninger knyttet til koronapandemien, men deler av verket ble oppført i Utvandrerkirken på museet på Museumsnatt 2022 i samarbeid med Ingeborg Refling Hagens kulturhus Fredheim.

I august hadde Jønsberg videregående skole Bli kjentdag for elever på Påbygg på museet. Arrangementet har vært holdt på museet siden 2019. Omkring 60 elever og flere lærere var i kirken og fikk en forelesning om koblingen mellom inn- og utvandring. Lærerne arrangerte natursti, grilling og leker på museumsområdet. Den 31.10. arrangerte museet for andre gang Halloween på museet

med fokus på småbarnsfamilier. Frivillige fra venneforeningen og Sons of Norway deltok på arrangementet, som ble en suksess.

Halloweenstemning i friluftsmuseet.

Den tyrkiske ambassadøren, hans kone og stab på tre personer besøkte museet i desember og hadde et godt møte. Ambassaden vil formidle kontakt med tyrkiske innvandremiljøer i Norge. Kontakten mellom museet og innvandremiljøer er relevant for museets fokus og bidrar til en utvidelse av museets kontaktflate.

En av de ansatte har ansvar for tilsyn av de antikvariske bygningene på museet. Han hadde en befaring av museets antikvariske bygninger våren 2022 og har hatt et samarbeid med bygningverngruppa i Anno museum. Av museets åtte bygninger er seks innen tiltaksklasse 2, de resterende innen tiltaksklasse 1.

Museet er omgitt av tre utbyggingsprosjekter. Det ene omfatter en utbygging av Kåterudjordet i øst i regi av Handelsbygg Stange, i løpet av året overført til Karl Erik Rimfeldt. På Kåterudjordet startet utbygger opp arbeid våren 2022, og området har vært preget av anleggsarbeid resten av året. Sør for Norsk utvandremuseum ligger Drengestua helsetun der Stange kommune har planlagt

interkommunal legevakt, ambulansestasjon og fylkeskommunal tannhelsetjeneste. Prosjektet er lagt på is, og det har derfor ikke vært noen utvikling i løpet av året. Det tredje utbyggingsprosjektet gjelder Åkersvika hageby, også i regi av Stange kommune, et regulert område vest for museet. Det er viktig for museet å inngå som en ressurs i nærområdet og at museumsdriften ikke blir hemmet av utbyggingsplanene. Museet har hatt en god dialog med Stange kommune i løpet av året.

Nettverksbygging og prosjekter ved museet

I 2022 har museet fortsatt satsingen på å bygge nettverk og å gjøre museet mer kjent for et større publikum både lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Museet har gjort en viktig rolle med å promotere museet på sosiale og lokale medier, noe som har resultert i et stort antall treff fra publikum. I løpet av året er flere personer knyttet til museet gjennom forskjellige prosjekter. I tillegg til antikvariske bygninger, gjenstander og museumsutstillinger har Norsk utvandremuseum også et stort arkiv og bibliotek. I tillegg til sin nasjonale rolle som museum er Norsk utvandremuseum også en forskningsinstitusjon med forskerkompetanse. Museet deltar også som part i flere forskningsprosjekter med akademiske institusjoner og andre museer og har en strategi om å utvikle faglige nettverk med institusjoner og fagpersoner i Norge og internasjonalt.

Som et ledd i arbeidet med å heve museets posisjon i samfunnet har Norsk utvandremuseum tatt en lederrolle for å få til en nasjonal 200-årsmarkering/-jubileum av norsk utvandring i 2025. Staben har planlagt å benytte markeringen til å utvikle og løfte museet. Sentrale arbeidsoppgaver ved museet er derfor renovering av driftsbygget, i første rekke utstillingsarealene i midtfløyen, og opprettelsen av en ny permanent utstilling ved museet.

Museets venneforening og museet har inngått et samarbeid om å arrangere en rekke med temakvelder ved museet fram mot 2025. De første temakveldene ble avholdt i desember.

I forbindelse med 2025-markeringen har Anno museum ved Norsk utvandremuseum søkt Kultur- og likestillingsdepartementet om midler til å drifte et sekretariat for den nasjonale 2025-markeringen med en stilling ved museet. Dette har så langt ikke ført fram, men en av museets ansatte fungerer som prosjektleder for 2025-markeringen inntil videre. I august ble organiseringen av markeringen styrket ved opprettelsen en styringsgruppe bestående av syv personer ledet av tidligere statsråd og fylkesmann i Rogaland, Tora Aasland. Styringsgruppa består av ressurspersoner som representerer ulike nettverk og har som mandat å arbeide for å fremme utvandrermarkeringen. I mai og november 2022 deltok museet sammen med Anno museums administrerende direktør ved møter i den nasjonale jubileumskomiteén i henholdsvis Oslo og på Mosterøy i Stavanger.

Flere personer har i 2022 bidratt til en utvidelse av museets kontaktnett og også bidratt til en faglig utvikling av museet. Mona Holm fortsatte sitt fireårige doktorgradsprosjekt om transnasjonale kvinnebevegelser innenfor ordningen Offentlig sektor-Ph.D. Fag- og forskningsdirektør ved Anno Norsk utvandremuseum er biveileder for henne forskningsprosjekt. Det omfatter et samarbeid mellom Institutt for arkeologi, kulturstudier og historie ved Universitetet i Oslo som gradsgivende institusjon og Anno Museum. Mona arbeidet ved Norsk utvandremuseum ett månedsverk i 2022 og 2023 og vil arbeide i to månedsverk i 2024 og 2025. Som en del av arbeidet, vil hun bistå museet i forbindelse med formidling. Hun har takket ja til å sitte i en referansegruppe for utstillingen, og hennes forskningsfunn vil bli en del av utstillingen.

Miranda Moen, Fulbrightstipendiat fra Minnesota, kom til museet i november 2021 og oppholdt seg der til juli i 2022. Hun jobber med et prosjekt fram til sommeren 2022 om overføring av byggeskikk fra Numedal og Valdres til Minnesota. Miranda bisto museet med omvisning på en temakveld på museet og med gode innspill til renoveringen av hovedbygningen fra sin arkitektbakgrunn.

Temakveld med Miranda Moen.

I 2022 har bibliotekjentesten ved Hilde Joramo og Anette Danielsen arbeidet med å registrere museets bøker i bibliotekjentestens søkemotor Oria. Anette Danielsen gikk ut i permisjon sommeren 2022, og Hilde har fortsatt arbeidet ut året. Bøkene blir søkbare digitalt, noe som gir publikum innsyn i hvilke bøker som finnes på museet. Tidligere var bøkene plassert alfabetisk i biblioteket, men i forbindelse med registreringen er bøkene plassert emnevis.

Innen FoU har museet deltatt i forskningsprosjektet Folkemuseene i mangfoldige samfunn – Publikums erfaringer med forskjellighet og tilhørighet. Museet deltar sammen med Glomdalsmuseet, Valdresmusea, Randsfjordmuseet, Høgskolen i Innlandet og NTNU. Dette forskningsprosjektet vil studere publikums perspektiv og deres erfaringer med både «tradisjonelle» og «mangfoldige» arrangement i folkemuseer i Hedmark og Oppland (fra 1.1.2020 Innlandet fylkeskommune). Prosjektet er støttet av Norsk Kulturråd, og det vil resultere i en antologi som publiseres i 2023. Museet bidrar med en artikkel i antologien.

Museet deltar også i prosjekter som går ut på å formidle kunnskap om nye perspektiver innen norsk utvandringshistorie, som omfatter underkommuniserte og problemfylte sider ved utvandringshistorien. Museet er med i prosjektet *Critical Examination of Race and Racism in Teacher Education* (CERiTE) i samarbeid med Høgskolen i Innlandet, NTNU, Glomdalsmuseet og Randsfjordmuseet. Her skal Norsk utvandrer museum sammen med de andre museene delta i en av arbeidspakkene og være med å utvikle en utstilling med hjelp av lærerskolestudenter. Prosjektet er finansiert av Norges forskningsråd. Det ble høsten 2022 arrangert et seminar med eksterne deltakere ved Høgskolen i Innlandet, og det ble bestemt at Norsk utvandrer museum skal arrangere feltarbeid vinteren 2023.

Innlandet fylkeskommune bevilget i 2021 stimuleringsmidler til Norsk utvandrer museum for internasjonalt kulturarbeid i Innlandet for temaet *Perspektiver på kulturmøter mellom urfolk og nybyggere i Norden og i USA: En komparativ analyse*. Midlene skal gå med til å danne partnerskap med samarbeidspartnere i Europa mot en EU-søknad i programmet Kreativt Europa. Arbeidet fortsatte i 2022. Museet supplerte da de europeiske partene med akademiske institusjoner i USA og Canada. Prosessen ble etter hvert for u håndterlig og komplisert, og partene besluttet å legge samarbeidet på is. Høsten 2022 ble arbeidet med gjenopptatt, denne gangen som Småskalapartnerskap innen EU-programmet ERASMUS +. Her er kriteriet å inngå et samarbeid med én partnerinstitusjon fra et EU-land om en felles tematikk innenfor utdanning og kompetanseutvikling, i tillegg til institusjoner i USA og Canada. Museet arbeider videre med å utvikle partnerskap inn i 2023.

Kunnskap fra prosjektene ovenfor er i første rekke tenkt inn i den nye utstillingen om norsk utvandring ved museet i 2025 og vil slik sett bidra til å heve museets faglige kompetanse. Ved å trekke inn nye og ukjente sider ved norsk utvandringshistorie, herunder hjemvandring og innvandring, vil museet framstå som en seriøs samfunnsaktør og oppfylle sitt samfunnsansvar.

Besøkende ved museet

Året 2022 sett under ett førte til en liten oppgang i antall betalende, men en liten nedgang totalt sett når vi legger til gratis besøkende i forhold til året før. Blant annet hadde ikke museet DKS-prosjekt i 2022, noe som førte til en nedgang i grupper barn og ungdom. Likevel hadde museet flere enkeltbetalende voksne og grupper i 2022 i forhold til 2021. Det var sommersesongen og arrangementene høsten 2022 som var utslagsgivende for økningen.

Utviklingen av flere nye aktiviteter for barn og unge, den nye utstillingen Opphavstegn, undervisningsopplegg for ungdomsskolen og den videregående skolen er positivt for museet. Staben ønsker derfor å fortsette med aktiviteter som har fungert godt, noe som er grunnlag for et positivt omdømme og for flere besøkende i framtida.

Ottestad, 2. februar 2023

Terje Mikael Hasle Joranger

Fag- og forskningsdirektør Anno Norsk utvandrer museum

Anno museum AS

Postboks 117
2401 Elverum

Telefon +47 62 40 90 75

E-post post@annomuseum.no

[Personvern og informasjonskapsler](#) [Tilgjengelighetserklæring](#)

[Åpenhetsloven](#)

[f](#) Facebook [t](#) Twitter [i](#) Instagram

- Museumsopplevelser i hele Hedmark

Anno Glomdalsmuseet 2022

Anno Glomdalsmuseet har i tillegg til museumsvirksomheten i Elverum også ansvaret for driften av Anno Trysil Engerdal museum. Etter at det i 2021 ble besluttet, at Anno Glomdalsmuseet også skulle overta driften av Nystu Trønnes i Stor-Elvdal bygdetun, som en prøveordning, ble første sommer sesong gjennomført i 2022.

Anno Glomdalsmuseet har ved siden av folkemuseet som dekker Solør og Østerdalen, fokus på temaene romanifolket/taternes kultur og historie, nyere tids innvandring til Hedmark, Hedmarks militære historie, samt helse- og medisinhistorie. Trysil bygdetun er et av landets eldste bygdetun med fokus på kommunens bygge- og boskikk. I Engerdal er Blokkodden villmarksmuseum sentrum i museumsarbeidet med fokus på norsk og samisk bruk av Femundsmarka. Nystu Trønnes i Stor-Elvdal er et viktig sosialhistorisk anlegg da dette var Norges første kommunale gamlehjem.

Internasjonalt samarbeid

Anno Glomdalsmuseet har siden 2018 hatt samarbeid med Oshikoto-regionen, Tsumeb kommune, museet Cultural Village og Museum Association of Namibia i Namibia. Samarbeidet vært rettet mot revitalisering av friluftsmuseet Cultural Village i Tsumeb gjennom restaurering av bygningssamlingen, forbedret informasjon til publikum i friluftsmuseet og utvikling av styringsdokumenter som legger grunnlaget for driften av museet. Våren 2022 ble det, for første gang etter pandemien, gjennomført besøk til Namibia, både fra Innlandet fylkeskommune og Glomdalsmuseet. En ny samarbeidsavtale ble undertegnet av fylkeskommunen.

Våren 2022 ble samarbeidsprosjektet med National Village Museum i Bukarest, Romania startet etter å ha vært planlagt siden 2020. Tema for prosjektet er rom og romanifolk og deres kultur og historie. Prosjektet finansieres gjennom EØS-midler og er planlagt ferdigstilt i løpet av 2023.

Besøk fra direktøren og hennes stab fra National Village Museum i Bukarest, Romania i utstillingen Latjo Drom på Glomdalsmuseet.

Forvaltning/felles drift

Driftsavdelingen er felles for de to avdelingene Norsk skogmuseum og Glomdalsmuseet.

Anno Norsk Skogmuseum

Hovedbygning

- Resepsjonen er blitt fornyet.
- Generelt vedlikehold.
- Bygging av nye kontorer i resepsjonsområdet.

Tiltak i friluftsmuseet

- Nytt tak og noen reparasjoner på Sannelåven.
- Istandsatt en utedo ved Fossheimkoa.
- Ryddet vegetasjon i deler av parken.
- Fjernet en del døde trær som stod i fare for å velte.
- Istandsatt underetasjen på oppgangssaga, resten blir gjort i 2023.

Anno Glomdalsmuseet

Hovedbygning

- Alle nedløp på den høye takdelen av vestfløyen er byttet. Flere nedløp på resten av bygget bør

utbedres.

- Dører og vinduer i vestfløyen er planlagt skiftet som en del av ENØK tiltak i 2023.
- Brannvarslingsanlegget er byttet.

Tiltak i friluftsmuseet

- Tømmerkassen til smia på Tynset-tunet ble fullrestaurert i 2021. Gjenstående arbeider på smia, som pipe, torvtak og interiør ble slutført i 2022.
- Taket på Stemsrudstua er ferdig restaurert. Råteskadet treverk ble fjernet og erstattet, samt at ny takmembran og torv ble er lagt.
- Restaureringen av Petershagen kro ble startet senhøstes. Prosjektet er forventet å ta noe tid, avhengig av både finansiering og hva som avdekkes av skader.
- I Danserestauranten er mange glassruter, som gjennom årene har blitt skadd, skiftet.
- I forbindelse med oppføring av Anno bevaringssenter måtte fem seterhus flyttes. Disse er alle flyttet og ferdig restaurert.
- Brannvarslingsanlegget er byttet.

Taket på Stemsrudstua ble totalrestaurert. Her legges ny jord til torvtaket.

Samlingsforvaltning

Med ferdigstillingen av Anno bevaringssenter har klargjøring av gjenstandssamlingen, for overføring, hatt høy prioritet. Med svært god støtte fra Dokumentasjonsenheten har det vært foretatt revisjon av gjenstander med opptelling, rengjøring, fotografering, registrering i Primus og klargjøring av flyttemeldinger.

Den første gjenstanden som flyttes inn i Annos nye bevaringssenter. Fra høyre Andrea Lillemo, Eva Refsahl og Ola Mørkhagen.

Hedmark musikkarkiv

I tillegg til ordinære oppgaver som digitalisering, registrering og utkopiering av arkivmateriale har Hedmark musikkarkiv i 2022 vært involvert i å realisere et notebokprosjekt fra de sørlige delene av gamle Hedmark fylke. Dette ble gjort i samarbeid med Olav Sæta som er spellemann, filolog og musikkviter fra Kongsvinger. Sæta har gjennom en mannsalder samlet inn eldre feleslåtter fra området hvorav 250 av disse nå er samlet mellom to permer.

Under festivalen Heme Dine i Engerdal holdt musikkarkivet et foredrag som handlet om sagn og fortellinger om mytiske figurer og mørke makter og deres posisjon i folkemusikken.

Forskning og kunnskapsproduksjon

Doktorgradsprosjektet «Lived experiences in museums: Engaging visitors' hearts and minds» er fullført og publisert. Det kulturråd støttede forskningsprosjektet «Folkemuseene i mangfoldige samfunn – publikums erfaringer med forskjellighet og tilhørighet» går etter planen, og museet er involvert i tre andre forskningsprosjekter med finansiering fra Norsk Kulturråd og Norges Forskningsråd. Museet deltar i Mangfoldsnettverkets kulturrådsstøttede prosjekt «Samlingene mange stemmer» med to delprosjekter. Glomdalsmuseet viderefører pilotprosjektet om digital oppmåling av trebåter ved bruk av fotogrammetri i samarbeid med NIKU, Forbundet Kysten og

Dokumentasjonsenheten ved Anno museum. Musikkarkivet tilrettelegger for utgivelse av en større samling noter med felemusikk fra Kongsvingerregionen.

Romanifolkets/taternes kultur og historie

Et betydelig arbeid er gjort for å slutføre nettutstillingen Latjo drom. Nettutstillingen er publisert både på norsk og engelsk.

Som nevnt under internasjonalt arbeid, er samarbeidet med Dimitri Gusti, National Village Museum i Bukarest, Romania i gang. Prosjektet går blant annet på utveksling av utstillinger om Romfolket og Romani/tatere. Prosjektet innebærer også flytting av et eller flere hus fra Romfolket inn i friluftsmuseet i Bukarest. Utover Glomdalsmuseet ansatte, kan spesielt håndverkere bli involvert. 1.konservator Mari Møystad leder prosjektet for Anno.

Publikumsseksjonen

Publikumsseksjonen* ble opprettet 1. april 2022 som en ny, sammenslått seksjon som dekker både Skogmuseet og Glomdalsmuseet. Denne seksjonen har tatt over arbeidsoppgavene som: billettsalg, booking, museumsbutikken, kafeen og røkting om sommeren. Disse arbeidsoppgavene lå før, under Glomdalsmuseets Formidlingsseksjon.

*Den nye avdelingen fikk først navnet Besøkssenter. Da Norsk skogmuseum ble tildelt Besøkssenter for skog, skiftet seksjonen navn til Publikumsseksjonen.

Formidling

Arrangementer

2022 har blitt det første året siden 2019 uten nedstenging eller strenge krav til avstand/hygiene. Dette har lettet trykket for både museet og publikum, og ting kan tyde på at folk flest har hatt behov for å komme seg ut og delta på arrangementer. Gjennom året har museet hatt 14 arrangementer av diverse størrelse/omfang, i tillegg til skoletilbud.

Et nytt arrangementskonsept, Smaksatt, ble realisert og utprøvd i 2022. Tanken er at vi bygger ut foredrag/kåserier med smak, lyd, bilder og alt annet som måtte passe, for å gi historien en større kontekst. Opplegget ble prøvd ut med Oskar Aanmoen og Karl XV som pilot sent i 2021, og i løpet av 2022 har vi hatt følgende: Ole (en uektefødt rendøl som utvandret til USA som 11-åring, utdannet musiker som ble personalsjef i et stort elektrisk firma i Mexico under revolusjonen der), Fremmed blod (en oppdagelsesreise i skogfinsk kultur med Marte Hallem), Ukrainsk aften, Hekser og Historisk lunsj.

Det har vært to store verksteddager for barn (påske, jul), samt at det var mange barneaktiviteter på Liv i stuene, som ble gjennomført i august, med rammen «alle tiders museumsdag». Natt på museene 31.oktober fortsetter som et samarbeid mellom de to museene i Elverum, og ble årets største når det gjelder besøkstall, med rundt 900 besøkende

Til ferier/sesong har vi lagt opp til bål og quiz-aktiviteter. Det har vært planlagt to kurs i samarbeid med Elverum husflidslag: Tovekurs for ungdom ble gjennomført, og kunsthekling (med ukrainsk kunstner) ble avlyst.

Sandbecks kulturpris ble tildelt Maja Lunde, og utdelingen skjedde på Rena i et arrangement der målgruppa var barn (bokbad, film, pølsefest).

Øvrig aktivitet

Faste omvisninger har blitt tilbudt to ganger daglig i sommersesongen fra juni til august. Røkter har hatt daglig omvisning, og fagpersonalet har bidratt med en daglig omvisning. I omorganiseringsfasen med deling av oppgaver mellom ny Publikumsavdeling og Formidlingsavdelingen var det uavklart hvem som hadde ansvaret her.

Nystu Trønnes/Stor-Elvdal bygdetun har det vært åpent 8 helger i sommer, i tillegg til onsdag-fredag under Kaupangermarten. Museumsvertene har vært lokale ungdommer, med unntak av Birgit Westgård, som er fra Stor-Elvdal opprinnelig, mens som nå er pensjonist og bor i Askim. Det ble arrangert flere kafekonsserter i regi av de ansatte, samt at Ragnar Dyresen optrådte med en Prøysen-forestilling under Kaupangermarten.

Pedagogiske opplegg

Gjennom hele året har det vært gjennomført opplegg rettet mot barnehage og skole, til sammen 35 dager. I januar/februar kjørte vi en pilot på et samisk opplegg med Hakkebakkeskogen bhg (4 dager), påskeopplegg (5 dager), Latjo drom rollespillet (5 dager), helse om medisinhistorie (7 dager), Væringsåsen (6 dager), Oppdrag verden (2 dager) og Jul på museet (6 dager). Sistnevnte måtte avlyses 3 dager pga. at museet stengte (strømprisen). I tillegg til dette kommer bestillinger som på enkeltomvisninger o.l.

Generelt får vi veldig god tilbakemelding på kvaliteten på skoleoppleggene våre.

Utstillinger

I 2022 har vi jobbet med:

- Å ferdigstille #hedmarking, men arbeidet har blitt forsinket av flere grunner, slik at det blir 2023 før vi er klare.
- Planarbeid for utstillingen i Danserestauranten.
- Ny utstilling av drogesamlingen, som en del av de medisinhistoriske utstillingene i Steinbygningen.
- Noe rigging av Åset og interiør der (to drakter, gardiner og dekket bord)

Det fornyede Drogemonteret i apotekutstillingen i Steinbygningen.

Flerkulturelt senter

Arbeidet med å ferdigstille #hedmarking har vært en sentral del av aktiviteten, i tillegg til å følge opp formidling til skoler og grupper. Sørsamisk nettverk har blitt fulgt opp, og det arbeides med en aktivitetsløype for små barn med sørsamisk tema. Denne skal bygges både i Elverum og på Blokkodden. Internasjonalt verksted «Oppdrag verden» ble gjennomført, i samarbeid med Læringscenteret.

Vidar Sandbeck

Vår formidler Kristine Lundsbakken hadde svangerskapspermisjon/ferie ut august, og ble sykmeldt straks etter tilbakekomst. Sølvi Westvang Skirbekk har fortsatt med å følge opp stiftelsen og gjennomføring av Sandbeckdagene. Maja Lunde fikk Regnbågåbrua. Vikar for Kristine er rekruttert. Vedkommende kan ikke begynne før 1.august 2023. Han vil uansett jobbe et år, om Kristine blir friskmeldt eller ikke.

Anno Trysil Engerdal museum

Gammelskula

Som en del av Annos sikringsplan er det installert sprinkleranlegg og et nytt låssystem. I tillegg er det etablert tre kontorer for utleie, slik at en kan oppveie det meste av husleien ved egeninntekter.

Trysil bygdetun

Sesongen ble preget av å videreføre og hageanlegget som ble opparbeidet i 2022. Fortsatt gjenstår noe arbeider. Mye av arbeidet gjennomføres med hjelp fra frivillige og historielagene i Trysil. Slåttedagen som ble arrangert er et samarbeid med historielaget på Trysil. Samarbeidet med frivillige øker aktiviteten og bygger kunnskap på tvers av organisasjoner og grender i Trysil. Det blir veldig godt mottatt lokalt.

17. mai ble Bygdetunet brukt som arena for tryslingene og det ca. 700 for å delta i markeringen.

I august var det også et stort arrangement sammen med historielagene sør i Trysil for å markere den skogfinske innvandringen i Trysil.

Vi har et godt samarbeid både med Trysil kommune og mange frivillige, noe som gjør at Trysil bygdetun utvikler seg i positiv retning.

Blokkodden villmarksmuseum

Restaureringsarbeidene på fløterkoia fra Røskjota ble ferdigstilt etter flytting til Blokkodden. Husværet er nå ferdigmalt. Til dette anlegget hører også vedskåle og utedo. På de to sistnevnte gjenstår det fortsatt noe restaurering.

Det er avsatt midler for å restaurere Stallåven, dette arbeidet ble utsatt til 2023, men vi fikk skåret materialer til istandsettingen og levert fra kommuneskogen i Engerdal.

Nytt i 2022 er at området foran informasjonshuset har fått et løft. Det er satt opp nye gjerder som markerer skillet mellom museet og parkeringen. Nye sikre bålplasser er bygd flere steder på området. Uteområdet, og veien mellom infohuset og hallen har fått belysning. Benker og ny bål plass foran informasjonshuset skaper en ny formidlingsarena for gode opplevelser når du kommer til museet.

Det jobbes særskilt med fokus på det sørsamiske for tiden på Blokkodden. Både for å øke kompetansen ved avdelingen og levere på formidling. Blokkodden, sammen med Glomdalsmuseet, jobber for å lage en sørsamisk aktivitetsløype som skal ligge både på Blokkodden og Glomdalsmuseet.

Nytt inngangsparti til Blokkodden villmarksmuseum.

Anno museum AS

Postboks 117
2401 Elverum

Telefon +47 62 40 90 75

E-post post@annomuseum.no

[Personvern og informasjonskapsler](#) [Tilgjengelighetserklæring](#)

Åpenhetsloven

[f](#) Facebook [t](#) Twitter [i](#) Instagram

- Museumsopplevelser i hele Hedmark

Anno Musea i Nord-Østerdalen 2022

2022 var året hvor vi kunne legge covid-19 og smitteverntiltakene bak oss for denne gangen. Pandemien har preget hverdagen og arbeidsdagen vår i nesten to år. Konsekvensene av pandemien vil bli gransket av mange fagfelt i tiden framover, inkludert våre egne i museene. Vi så fram til en mere normal hverdag. Men 24.feberuar gikk Russland til krig mot Ukraina. Den største militære aksjonen i Europa siden andre verdenskrig utfoldes seg foran våre øyne. Også vi i Anno Museene i Hedmark skal merke konsekvensene av krigen. Mer om det senere.

Samlingsforvaltning, gjenstander

2022 ble et innholdsrikt museumsår. 28.april ble vårt nye fellesmagasin på Elverum offisielt åpnet av Dronning Sonja. Bygget har fått navnet Anno Bevaringssenter, og skal sikre gjenstandssamlingene våre for framtiden. Museene i Hedmark har lenge hatt dårlige oppbevaringsforhold for mange av gjenstandene. Musea i Nord-Østerdal har allerede startet å flytte gjenstander vi ikke har forsvarlige lagringsmuligheter for selv. I april ble en samling med instrumenter og trekkspill etter Georg Dahlgren, Ottar Akre og Alfred Moen flyttet fra Rendalen til Elverum. På forhånd hadde alle gjenstandene blitt registrert, fotografert og publisert på Digitalt museum. Det skal være en sammenheng mellom den fysiske forvaltningen av gjenstanden, digitalisering og formidling. Det jobbes derfor nå kontinuerlig i hele Hedmark med å revidere samlingene. I Nord-Østerdal har mye av innsatsen dette året vært konsentrert om Vingelen kirke- og skolemuseum og Dølmotunet på Tolga. Teamet med ansvar for samlingsforvaltningen har jobbet seg gjennom samlingene, digitalisert, fotografert, publisert og generelt kvalitetssikret registreringer av gjenstandene. Gjenstandsrevisjonen er pågående arbeid som vil fortsette i mange år framover. Her er det mye etterslep og dårlig samvittighet som vi tar tak i framover. Resultatet er at vi som museum får en komplett oversikt over samlingene, samtidig som allmenheten får full innsikt i hva som finnes i museets magasiner.

Trekkspill og andre instrumenter er pakket og klargjort for transport til Anno bevaringssenter

Museet har et ansvar for å drive aktiv samlingsforvaltning. Nye gjenstander skal inn i samlingen og mange gjenstander skal også ut. I 2022 ble det registrert 551 nye gjenstander hvor 25 er nytt inntak. Samtidig er 707 gjenstander avhendet. Dette er gjenstander enten i dårlig forfatning, uten kulturhistorisk verdi, dubletter eller som av andre årsaker skal ut av samlingene.

Foto

Musea i Nord-Østerdalen sin fotosamling er en av de største i Hedmark og den er svært etterspurt. Det kommer stadig inn nye samlinger etter fotografer som fotoarkivar Per Arne Tollefshagen fortløpende registrerer, digitaliserer og publiserer på Digitalt Museum. I 2022 er det registrert 1614 nye bilder. Ester Lill Hektoen og Jonny Wahlvåg har gitt oss flere hundre bilder fra Hektoen-familien og deres aktivitet på Tynset og Savalen.

Bjørn Nysveen, mangeårig film-fotograf bl.a. i NRK, har gitt oss sin samling av dokumentariske filmer fra regionen og Rendalen. Alt er tilgjengelig for publikum på Digitalt Museum.

I samarbeid med Anno Digital har vi også startet jobben med å digitalisere museets egen lysbildesamling. Den strekker seg fra 1976 til 1998 og inneholder dokumentasjon fra regionen og museets aktivitet i denne perioden. Store deler av bildene er det tidligere leder Per Hvamstad som har tatt. Til sammen er det ca 26 000 bilder som etter hvert vil bli publisert på Digitalt Museum.

Mange bilder i samlingen mangler informasjon både om hvem som er avbildet, sted, dato/årstall og fotograf. Det vi kaller metadata. Det er et møysommelig arbeid å fylle bildene i basen med riktig informasjon. Her er vi avhengig av hjelp fra publikum. Gjennom bruk av sosiale medier får vi mye nyttige tilbakemeldinger.

Bøker og publikasjoner hvor vi har bidratt med bilder:

«Livet på Tynset Prestegård 1919-1926» av Sylvi Kielland og Anne Grethe Kielland-Larsen

«Kampene i Sør-Odal, Glåmdalen og Østerdalen» av Frank Magnes

«Skogens menn. Minner og myter om hoggere og fløtere» av Ingar Kaldal

CD med gamle innspillinger av Ottar E Akre ved Håvard Svendsrud

Kommende utgivelser

Vi har også bidratt med bilder til jubileumboka om museumsparken i Tynset som Egil Simensen har skrevet. Den lanseres februar 2023.

Andre kommende utgivelser hvor vi bidrar med bilder er Tyllidalen Bygdebok og

Ingveig Vangens bok om Gammeldalen

Historiske arkiver

Ramsmoen tar imot, oppbevarer og ordner arkiver etter privatpersoner, lag, foreninger, bedrifter og ikke-offentlige institusjoner. Det er Arild Alander som har ansvar for arkivet, og som står for det meste av ordningen. I 2022 er det registrert 14 innkommende arkiver. Det er ordnet 32 arkiver som til sammen utgjør ca. 3,7 hyllemeter. Arkivene er gjort søkbare via Arkivportalen.no der vi har lagt ut informasjon om ca. 280 arkiver som vi forvalter, og som er tilgjengelig for publikum.

Vi har en del etterslep når det gjelder ordning av arkiv. Dette er ressurskrevende arbeid. Men for dokumentasjon og bevaring er det viktig arbeid som vi ønsker å prioritere høyere.

Bygningsvern

Vi har ansvar for tilstandsvurdering og forvaltning av 135 bygninger i seks kommuner. Bygningsvernet har lang tradisjon i Nord-Østerdalen, men er også det som gir oss mest bekymring og arbeid. Vi har mange bygg som sårt trenger omsorg. Bygg er objekter som helt konkret står utsatt til for vær og forvitring. Bygg trenger kontinuerlig tilsyn og vedlikehold. Vi gjør mange strakstiltak for å bremse forfall og forebygge ytterligere vedlikeholdsbehov. Men med en handverker som skal dekke alle bygg i alle kommuner føles det noen ganger som en uoverkommelig oppgave.

Likevel får vi til mye vedlikehold og noen større prosjekter. I 2022 startet en total rehabilitering av Prestegårdstua i Tyllidalen. Det prosjektet finansieres av Anno Museene i Hedmark og gjennomføres av Sømåen Tradisjonshandverk. Vi har i samarbeid med Folldal kommune og i egen regi tatt fatt på Vassaga i Folldalen. Saga har fått utbedret fundament og tett tak. Arbeidet både utføres og ledes av museumshåndverker Torgeir Rennemo. Jobben med å restaurere Vassaga vil fortsette i 2023.

Vassaga i Follidalen.

I 2022 har vi også i samarbeid med Tynset Historie og Museums lag tatt inn et lekehus i samlingen. Lekehuset har vært i privat eie og står i Aumliveien på Tynset.

Lekehuset har en unik historie og er gitt til Tynset Bygdemuseum. Lekehuset gir barnekulturen en representasjon i våre samlinger som vi har manglet. Lekehuset var også i bruk som del av det første organiserte tilbudet på Tynset til mødre som trengte barnepass når de selv var på arbeid. Lekehuset trenger omfattende rehabilitering, og ville mest sannsynlig blitt revet hvis ikke museet hadde tatt det inn i samlingen. For museet er det Byggningskonservator Kirsten Frønæs som leder arbeidet med å berge huset.

Lekehuset innendørs inspiseres av konservator Kirsten Frønæs.

Kirsten Frønæs har ved siden av tilstandsvurderinger også ansvar for å prosjektere rehabiliteringstiltak og søke på både interne og eksterne midler. Neste store prosjekter er Steenfjøset i museumsparken på Tynset og stallen på Oddentunet i Os kommune. Det er store jobber og vi håper å komme i gang i løpet av 2023. Det vil også bli gjort grunn- og dreneringsarbeid på Bull-tunet i Rendalen Og så skal vi starte opp med restaurering av Lillebakk, Løkken Bergset, også i Rendalen.

Forvaltningsansvaret for et så stort antall bygninger gir oss utfordringer. Det vil tvinge seg fram en debatt om hvor mange og hvilke bygg som skal bevares for ettertiden. Til tross for at museet har et forvaltningsansvar, så er det begrenset hva vi kan gjøre av vedlikehold og bevaring med de ressursene vi disponerer. Forfall er noe både vi og publikum ikke liker å være vitne til. Vi får mange bekymrede tilbakemeldinger fra engasjerte publikummere som reagerer på bygninger som åpenbart trenger tiltak. Ut fra behovet for vedlikehold, bevilges det lite penger til museene i Norge fra det offentlige til dette formålet.

Til sist blir det et kollektivt spørsmål om hvor mye ressurser/penger vi som samfunn er villig til å bruke på bevaring av bygningsarven vår.

Bygningsvernådgiver til regionene

I september begynte Staffan Anderson i jobb hos oss som bygningsvernådgiver. Stillingen er et samarbeid mellom fylkeskommunen, kommunene Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Rendalen og Anno Museum. Den er ment som et tiltak for å styrke bygningsvernet i regionen. Etter planen skal det ansettes bygningsvernådgiver i de tre resterende regionene i Hedmark også. Her er det grunn til å gi honnør til fylkeskommunen og kommunene i regionen vår. Kommunene har forpliktet seg til å medfinansiere stillingen, og vedtakene ble fattet raskt slik at stillingen kunne lyses ut og besettes i 2022. Vår region er først ute i Hedmark. Bygningsvernådgiveren er først og fremst et tilbud til private som ønsker råd og veiledning for å ta vare på eldre bygg. Tjenesten kan også benyttes av kommunene. Fylkeskommunen har ansvar for rådgiving om bevaring av fredete bygg, og bygningsvernådgiver bistår fylkeskommunen og eiere. Staffan har arbeidssted på Ramsmoen og er ansatt i Anno Museum. Bygningsvernådgiveren er en veldig god tilvekst og vil styrke fagmiljøet i museet og i regionen innen bygningsvern.

Formidling og besøk

Det er i sommersesongen vi har mest besøk. Generelt merket vi lavere trafikk gjennom Nord-Østerdalen enn i 2021. Det til tross av, eller kanskje på grunn av, at alle Covid-19 restriksjoner ble opphevet. Siden det ikke lengre er begrensinger mot å dra utenlands, ble det færre som la ferien til hjemlandet. Unntakene var tradisjonelle arrangement som igjen kunne gjennomføres som før pandemien. Olsok-uka på Tolga trekker masse folk til Dølmutunet. Landbrukets dag ble igjen arrangert i Museumsparken i oktober med ca. 3000 besøkende. Rendalstunet og Vingelen kirke- og skolemuseum hadde også en god besøksommer.

Samarbeid skole og utdanning

Vi har et godt samarbeid med hele utdanningssektoren fra barnehage til videregående skole i regionen. Vi har flere faste opplegg som f.eks. ekskursjon til Røstvangen gruver hvor Per Arne Tollefshagen og Arild Alander var årets guider. Arild har også opplegg med ungdomskolene om andre verdenskrig i Okkupasjonsstua. Vi har også et opplegg med videregående om kildegransking i historiefaget. Vi har ambisjoner om mere samarbeid med skolene.

Utstillinger

Det store prosjektet for oss var ny utstilling på Rendalstunet omhandler Ottar E. Akre, trekkspillet og musikklivet i Rendalen. Utstillingen er et samarbeid mellom Anno Musea i Nord-Østerdalen og Rendalen kommune. Innhold og design er det Maren Kværness Halberg og Elisabeth Løvold som har hatt ansvar for. Bilder og mediefiler har Per Arne Tollefshagen, Erland Johaug og Marius Hagland bidratt med.

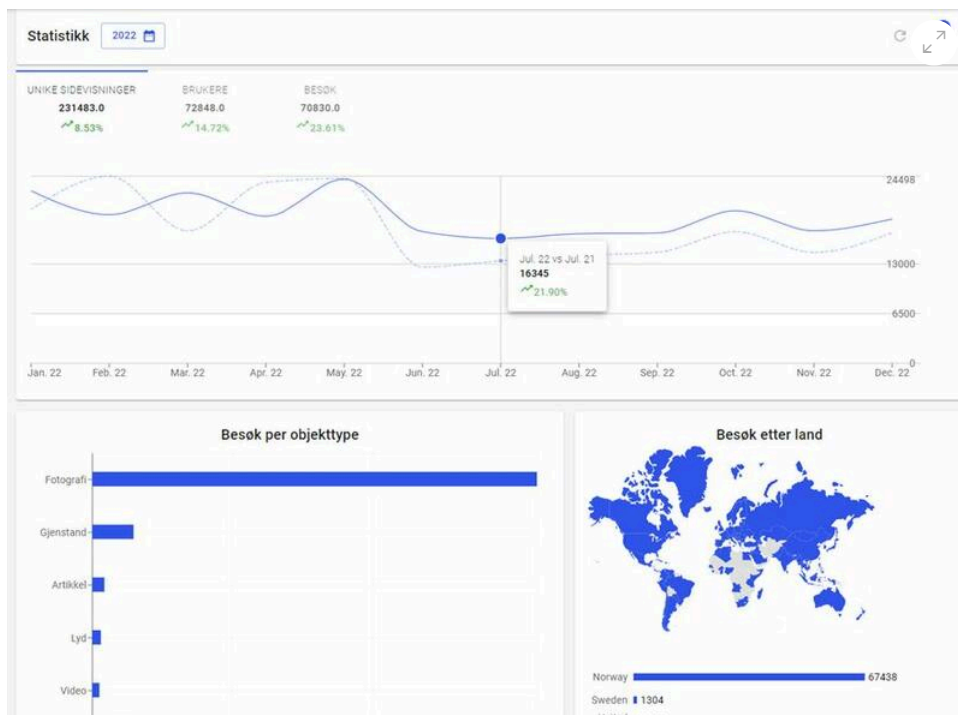
Utstillingen ble åpnet til sommeren. Vi har fått mange gode tilbakemeldinger og Rendalstunet har vært godt besøkt i sommer. Det viser at satsing på nye utstillinger skaper interesse og engasjement.

Elisabet Løvold (til venstre) og Maren Kværness Halberg under åpningen av ny musikkutstilling på Rendalstunet.

I 2023 planlegger vi å gi utstillingen i Vingelen kirke og skolemuseum et løft.

Nettsider og sosiale medier blir en stadig viktigere formidlingskanal for oss. Besøksstatistikk på nettsider og sosiale medier viser en økende trend. Det er spesielt bildebasen vår som blir besøkt. Men vi ser også en effekt av den pågående digitaliseringen av samlingene. Den gjør samlingene våre tilgjengelig og det gir tydelig mere interesse. Ca. 70 000 unike brukere har besøkt en eller flere av våre publiseringer på Digitalt Museum.

Kunnskap og forskning

Årboka

Den 40. utgaven av årboka ble lansert i november. Til sammen utgjør disse 40 utgavene av årboka om lag 600 artikler og ca. 4000 sider med kulturhistorie fra Nord-Østerdalen. Det er en omfattende dokumentasjon. Omfanget av bidragsyttere er også imponerende. Fram til nå har om lag 230

forfattere hatt en eller flere artikler på trykk. Mange har vært med en gang, noen har skrevet i ny og ne og andre er nærmest faste bidragsytere gjennom mange år. I årets utgave bidrar 15 forfattere med 15 artikler over 150 sider. Det er stor spennvidde i tema og i tid, så her tror vi alle kan finne noe av interesse. Alle utgaver fram til nr. 38 ligger fritt tilgjengelig på museets hjemmesider.

Arild Alander har vært redaktør for årets årbok. Gjennom kyndig veiledning til både erfarne og nye bidragsytere, samt korrektur og dialog med trykker, bidrar han vesentlig til at vi får utgitt årboka år etter år.

Gjenstandsfotografering i revisjonsprosjektet.

Anno Digital ble opprettet på Ramsmoen i 2017 og har etter det etablert seg som en aktiv og viktig bidragsyter til Anno felleskapet. 2022 ble et nytt travelt år for gjengen på Anno Digital.

De bidrar mye i den digitale samlingsforvaltningen, samtidig som de også tar eksterne oppdrag.

Av digitaliseringsoppdrag i 2022 kan det nevnes;

- Ca 6000 negativer for Norges vassdrags- og energidirektorat, ferdig tagget med metadata.
- Alle årganger av Kvinnelig handelsstands blad utgitt i perioden 1918 til 1963, skannet, gjort til søkbar tekst, lastet opp og publisert på arkivportalen.no - Dette var et samarbeid med Universitetet i Oslo og Kvinnemuseet i Kongsvinger, som en del av et pågående forskningsprosjekt.
- Fem timer SVHS-videoer og ca. 780 dias for Norsk Håndverksinstitutt som dokumenterer bygging av en trebåt.
- En større mengde lydbånd og lydassetter med Dagfinn Grønset.
- Protokoller til Arbeiderbevegelsen arkiv
- På tampen av året ble det inngått et samarbeid med Norsk Folkemuseum - Norsk etnologisk gransking om digitalisering av en av deres bildesamlinger.

Anno Digital har mye avansert utstyr, høy kompetanse og kan ta på seg det meste av digitaliseringsoppdrag. Anno Digital tar stadig imot personer på praksis og arbeidstrening. Det er Anno Digital sin viktigste rekrutteringsstrategi.

Organisasjon

Vi hadde forventet oss bedre tider når covid-19 pandemien roet seg. Det har vi forsåvidt også fått. Ingen pålegg om hjemmekontor og ingen smittevernrestriksjoner har gitt oss en enklere arbeidshverdag. Så fikk vi 24.februar krig i Europa, med Russland sitt angrep på Ukraina. Som konsekvens av krigen fikk vi i vår del av Norge oppleve en kraftig økning i strømprisen mot hva vi var vant til. Det er mange heftige diskusjoner om årsak/virkning og tiltak for å finne løsninger på dramatisk økte strømkostnader. I løpet av året ble også konsekvensene for museets økonomi mere og mere synlige. Som illustrasjon kan det nevnes at vi i 2021 hadde en snittpris på kr 0,45 pr kWh. I 2022 blir snittprisen nærmere kr 1,50. For Anno Museum med en historisk årlig strømrregning på kr 5 millioner, betyr dette en tredobling av strømkostnadene. Dette er ikke penger vi har budsjetter til. Musea i Nord-Østerdalen står ikke for det største forbruket av strøm i virksomheten, men som en del av felleskapet vil de økte kostnadene også påvirke oss. Vi hadde budsjettert med å ansette en formidler/pedagog i 2022. Det er det ikke lengre penger til å gjøre. Samlet for Anno betyr de økte strømkostnadene at ledige stillinger nøye blir vurdert og pr 31.12.2022 er det fem stillinger som ikke er lyst ut. Økte kostnader fører også til mindre utstillingsproduksjon og formidling.

Vi har lov til å uttrykke skuffelse over manglende støtte og forståelse fra myndighetene for våre utfordringer. Det er nær umulig å beskytte oss mot denne type kostnadsøkninger, siden å heve priser ikke er en måte vi kan bruke for å øke inntektene tilsvarende. Det er bare mulig ved å redusere kostnadene, og for oss er det å redusere bemanningen som monner. Samtidig vil det gå merkbart ut over samfunnsoppdraget vårt og publikum. Som et nød-tiltak er alle utstillinger og publikums-arealer i Hedmark stengt vinteren 2023.

Myndighetene har dog gitt virksomheter et økonomisk insentiv for å redusere strømforbruket. Halvparten av ENØK-investeringer i 2022 og 2023 inntil et visst beløp dekkes av tilskudd. På Ramsmoen tok vi grep, stengte Gammelstua og flyttet Anno Digital over til Nystua. Der ble det installert luft til luft varmepumpe og led-belysning. Nystua tilbyr nå et klart bedre arbeidsmiljø for Anno Digital, ved siden av at vi sparer mye strøm. I stallen får vi byttet ut det gamle strømslukende ventilasjonsanlegget, og boret etter jordvarme. Samlet utgjør dette en brutto investering på kr 1,2 millioner. Målet er å halvere strømforbruket på Ramsmoen. Det vil forhåpentligvis gi oss større økonomisk handlingsrom. Samtidig må det understrekes at for vår type virksomhet er de ekstraordinære strømprisene over tid ikke til å bære. Det hjelper ikke økonomisk å halvere strømforbruket, som er krevende i seg selv, hvis strømprisen blir liggende 4-5 ganger høyere enn historisk normalnivå. Den tabloide overskriften «strømsjokk» er en faktisk beskrivelse for vår situasjon.

I 2021 skulle vi feiret tiårs jubileet for konsolideringen av Museene i Hedmark. Den ble utsatt til i år og i desember feiret vi oss selv med en felles samling på Holmenkollen Hotell. Det er et sted med historisk resonans og med Gerhard Munthes originale dekormaling i den eldste delen.

Å samle museene i Hedmark i en organisasjon har vært en suksess. Det har gitt Musea i Nord-Østerdalen både faglige og økonomiske ressurser vi ellers ikke ville hatt tilgang på. Samtlige medarbeidere på Ramsmoen deltar i faglige samarbeidsfora innen samlingsforvaltning, bygningsvern, arkiv, forskning, formidling og markedsføring.

Personal

I mai takket Bersvend Salbu av som avdelingsdirektør. Han tiltrådte i 2016 og rakk å sette tydelige spor etter seg. Salbu hadde en unik evne til å se og utnytte muligheter. Anno Digital hadde neppe blitt etablert på Ramsmoen hvis ikke han hadde grepet anledningen. Med sin proaktive holdning fikk han gjennomført prosjekter selv med museets knappe ressurser. Bersvend har et stort kontaktnett og et stort hjerte for regionen. Vi er trygge på at han ikke har glemt oss, og vil ha oss i tankene i sin nye rolle som regionrådgiver. I Bersvend sin periode økte for øvrig antall ansatte i Nord-Østerdalen fra sju personer i 2016 til dagens tretten.

De som jobber for Musea i Nord-Østerdalen per 31.12.2022 er:

Per Arne Tollefshagen, Maren Kværness Halberg, Kirsten Frønæs, Torgeir Rennemo, Ole Cato Strømshoved, Arild Alander, Erland Johaug, Erik Tobias Taube, Rannveig Fridtun Øyen, Staffan Andersson, Ole Oskar Langleite, Marius Hagland, Geir Arne Mælan.

Fra 1.juli 2022 har undertegnede, Geir Arne Mælan, vært leder for avdelingen.

Anno museum AS

Postboks 117
2401 Elverum

Telefon +47 62 40 90 75

E-post post@annomuseum.no

Personvern og informasjonsskapsler [Tilgjengelighetserklæring](#)

[Åpenhetsloven](#)

[f](#) Facebook [t](#) Twitter [i](#) Instagram

- Museumsopplevelser i hele Hedmark

Anno Kongsvingerregionen 2022

Øvrebyen i Kongsvinger sett fra lufta.

Foto: Ali Suliman

Kvinnemuseet ble nominert til Årets museum 2022!

Besøktallet kryper stadig oppover, og endte i 2022 på cirka 17 000. Det nærmer seg nå nivået som avdelingen lå på før pandemien. Avdelingen har fått kutt i personalressurser fra høsten 2022 som følge av strømkrisen, og kombinert med tre permisjoner og langvarige sykemeldinger gjennom hele året, så ble 2022 et tøft år for staben. Blant annet måtte grupper som ønsket å bestille omvisninger avvises på grunn av personalmangel i sommersesongen. Dessverre la også driver av kafeen i Aamodtgården ned virksomheten i oktober 2022.

Anno Kongsvingerregionen har driftsansvar for fire museer lengst sør i Innlandet: Kvinnemuseet har et nasjonalt ansvar for å formidle norsk kvinnehistorie, Kongsvinger museum er et by- og regionmuseum, Odalstunet er et tradisjonelt bygdetun som formidler byggeskikk og

kulturhistorie fra begge Odalskommunene, mens Eidskog museum, etablert som økomuseum, formidler kulturhistorie knyttet til hverdags- og arbeidsliv fra Eidskog kommune. Avdelingen har ansvar for 48 kulturhistoriske bygg, og har seks årsverk. I tillegg kommer sesongansatte.

Det var spesielt gledelig at Kvinnemuseet var en av tre nominerte til prisen Årets museum 2022! Fra juryens begrunnelse for nominasjonen het det blant annet:

Museet har et tydelig ønske om å ta stilling i en del debatter for å bidra til å skape debatt og diskusjon. Dette gjenspeiler seg også i utstillingene der museet både gir rom til stemmer publikum kanskje ikke kjenner like godt og gir en bedre bakgrunnsforståelse som kan nyansere aktuelle debatter. Museet spiller en vesentlig rolle nasjonalt og internasjonalt i og med at museet både leder Museumsnettverk for kvinnehistorie og The International Association of Women's Museums (IAWM). [...] Juryen vil særlig fremheve utstillingen «HYSJ! Fortellinger om abort og seksualitet». Her klarer museet på forbilledlig vis å formidle en meget vanskelig fortelling, og gjør det på en måte som gir rom for diskusjon og forståelse».

Videre har Anno museum og Stiftelsen Kvinnemuseet – Kongsvinger museum reforhandlet låneavtalen fra 2013, og den nye avtalen av 2022 inneholder en plan for Annos tilbakebetaling av lånet.

Formidlingsaktiviteter

Nye utstillinger

Ved Kvinnemuseet åpnet utstillingen *Lesbene gjør opprør – lesbiske feminister på 1970- og -80-tallet* den 2. april. Utstillingen ble skapt i samarbeid med Inge Ås, og var en del av markeringen av Skeivt kulturår 2022. Utstillingen sto fram til 31. juli, og både skoleopplegg og omvisninger ble arrangert i utstillingsperioden. Deretter åpnet *ISBRYTEREN – en hyllest til Monica Kristensen* den 6. august med fullt hus og spesialkomponert musikk framført av storband. Denne utstillingen var to år forsinket på grunn av pandemi-komplikasjoner, og innfridde en plan som har versert siden Kvinnemuseets spede barndom. Monica Kristensen var en aktiv samarbeidspart i planleggingen, og har lånt ut alle gjenstander som vises. Den internasjonale nettutstillingen *Shhh.no* ble lansert i juli 2022.

Ved Odalstunet åpnet også en ny utstilling, *Drømmen om malmen*. Utstillingen har vært under planlegging siden 2020, men har vært forsinket grunnet pandemien. Arbeidet med den har også vært preget av at resurspersonen bak prosjektet gikk bort, og dermed ble en vesentlig del av kunnskapsgrunnlaget for utstillingen borte. Sammen med gode kollegaer og en raus minnegave ble utstillingen produsert på våren 2022 og åpnet til Liv i stuene i juni.

Ved Kongsvinger museum ble ytterligere en sekvens i *Hjemland* (som delåpnet i 2021) fullført: «Naboland» tematiserer forholdet mellom unionspartene Norge og Sverige i tida fram mot unionsoppløsningen 1905, med søkelys på lokale forhold. Viktige personer var forsvarsminister Georg Stang, som vokste opp på Kongsvinger, og Dronning Sophie som tilbrakte 12 somre ved

Vingersjøen, og hennes underkommuniserte bidrag til å hindre krig mellom nabolandene. Arbeidet med å ferdigstille introduksjonen til utstillingen ble også påbegynt i 2022.

Fra åpningen av utstillingen Isbryteren. Monica Kristensen til høyre.

Foto: Anna Løvlund

Omvisning med Inge Ås i utstillingen Lesbene gjør opprør.

Foto: Ali Suliman

Videre sto avdelingen bak utstillingen *Skeive bilder – gamle fotografier, nye tolkninger* i anledning Skeivt kulturår. Den åpnet på Kongsvinger museum 25. juni, da det også ble arrangert homohistorisk Øvrebyvandring. Dette er en «vindusutstilling» som er åpen døgnet rundt, og er planlagt å vandre til andre av Annos museer.

Pedagogiske opplegg

Avdelingen har gjennomført følgende opplegg i Den kulturelle skolesekken:

- Gaustadsjøsaga, sagdag (5.trinn)
- Soot-kanalen, skogsdrift og fløting (8.trinn)
- Eidskog skolemuseum: «Skolen i gamle dager» (4. trinn)

- Sagstua skolemuseum / Sigurd Hoels barndomshjem «Skolen i gamle dager» (3.trinn)
- Oppistun Børli – om Hans Børlis forfatterskap (9. trinn i Eidskog, Nord-Odal og Sør-Odal)

Skoletilbudet for Eidskog kommune er i sin helhet tilknyttet DKS, det er også deler av tilbudet for Odalskommunene. For Kongsvinger kommune er skoleoppleggene et tilbud utenom DKS.

Ved Kongsvinger museum ble forestillingen Trollklang utviklet. Dette er et bacheloroppgaveprosjekt, og 11 forestillinger for barnehage og småtrinnet samt en åpen familieforestilling i mars ble gjennomført i eventyrkroken i *Hjemland*.

På Odalstunet ble det tradisjonsrike Liv i stuene-arrangementet for skolebarn gjennomført for 3. og 5. trinn som tidligere.

På Kvinnemuseet har Voksenopplæringen, helsefag ved Sentrum videregående skole, samt Jessheim videregående skole hatt spesialopplegg. Sju klasser fra Kongsvinger ungdomsskole har også hatt tilpassa opplegg på museet. Vi ser at *Hysj!*-utstillingen er særlig relevant for helsefaglinjer.

Til sammen har 1130 skolelever benyttet tilbudene våre i 2022.

Arrangementer

Byvandringene er et populært innslag i sommersesongen ved Kongsvinger museum. 2022 var sjuende sesongen med faste vandringer, og tilbudet varte i seks uker. Også Aamodts leilighet ble åpnet igjen, med tre omvisninger i juli, etter to stengte sesonger på grunn av pandemien. Det var også arrangert noen omvisninger i Levis skrivestue. I tillegg kan vandringer og omvisninger bestilles av grupper og skoleklasser utenom sommersesongen.

Både Kongsvinger museum og Kvinnemuseet deltok på de tradisjonsrike arrangementene Liv i Leiren (juni) og Julemarked i Øvrebyen (første adventslørdag).

8. mars ble gjennomført ved Kvinnemuseet i samarbeid med 8.mars-komiteen i Kongsvinger som et rent utendørsarrangement grunnet pandemirestriksjoner. Kjønn og transseksualitet var tema for Høstmarkedet, arrangert sammen med Soroptimistklubben i Kongsvinger. FNs internasjonale dag for avskaffelse av vold mot kvinner ble arrangert 25. november med fakkeltog og påfølgende samling på Kvinnemuseet. I samarbeid med produksjonsselskapet UpNorth Film inviterte Kvinnemuseet til før-premiere på filmen *TROND GISKE – MAKTA RÅR* i Rådhus-teateret i Kongsvinger 31. januar. Etter visningen var det samtale mellom regissør Håvard Bustnes og leder av 8.mars-komiteen i Kongsvinger Cia Maria Martinsen. Samtalen ble ledet av Mona Pedersen fra Kvinnemuseet. Kvinnemuseet samarbeida også med filmfestivalen Movies on War om visningen av *Nelly og Nadine* i Elverum i november med innledning til filmen av Mona Pedersen.

På Eidskog museum, Almenninga var det åpent for publikum fra tidlig juni til august. Det var bra besøkt. Som før, er det i hovedsak lokalbefolkningen ispedd litt hytteturister som besøker anlegget. Det var som tidligere, salg av egenproduserte planter og stiklinger, og nytt i fjor var salg av fuglekasser, laget av frivillige. Ellers var det salg av kaffe, is og vafler, og mindre

arrangement som fiskekonkurranse for barn og friluftsgudstjeneste. Det er i første omgang uteområdene som trekker folk, både hageanlegget med de historiske staudene, mating av sauer, fisking og bading. Dette ser vi ved at mange legger turen innom også utenom sesongen. Det er opprettet en egen smiegruppe av frivillige, og de har hatt samlinger på hesteskosmia en dag i måneden siden fra høsten 2022.

Arrangementer ved Odalstunet har blitt avholdt som i før-pandemisk tid. Det har vært god oppslutning om tilbudene. Likevel må det nevnes av det tradisjonsrike Liv i stuene ikke opplever samme tilstrømningen som tidligere. Det bør drøftes hva som kan gjøres for å aktualisere dette. Til de andre arrangementene har tilstrømningen vært god. Skålbergsætra hadde åpent en måned og opplevde nesten like stor publikumstilstrømning som tidligere, særlig godt besøkt var de tre siste ukene. Det er problematisk med elektroniske betalingssystem i setra. Odal BU fikk bruke setra som arena for «seterleker» en lørdag. Det var også et fagtilbud for landbruksinteresserte en søndag. Begge innslagene var populære og bidrar til økt besøk. Produksjonen av rømme, smør og pultost fungerer godt og er populær salgsvare. På Sagstua skolemuseum er gruppa med frivillige fornyet og utvidet. Det er frivillige som betjener de åpne søndagene. Det samme gjelder for sommeråpent ved Eidskog skolemuseum på Matrand og Skinnarbøl skolemuseum i Kongsvinger.

I Oppistun Børli er poesistien knyttet til Hans Børli's dikt fornyet, samt at avdelingen har bidratt i planlegging og gjennomføring av arrangementet Junikveld.

Annen formidling

Avdelingen utgir det lokalhistoriske tidsskriftet *Solør-Odal*. I 2022 kom det to enkeltnummer og ett dobbeltnummer med variert innhold hvor staben har vært aktive blant skribentene. Bjørn Sverre Hol Haugen var redaktør for de to første numrene, Knut Ola B. Storbråten og Ingun Aastebøl var redaktører for dobbeltnummeret.

Hol Haugen utga også den populærvitenskapelige sakprosaaboka *SØVN – ei kulturhistorie* på Skald forlag. Lanseringsarrangementet foregikk på Kongsvinger museum i november. I tillegg har avdelingens ansatte bidratt med kronikker, debattinnlegg og lokalhistorisk formidling i aviser, tidsskrift og på digitale flater. Se også prosjektaktiviteter hvor publisistisk formidling inngår. Av andre forhold nevnes:

- Besøk av Kulturrådets fagutvalg for kulturvern i august, Øvrebyvandring, omvisning Hjemland og Skeive bilder, omvisning Kvinnemuseet m. orienteringer og bevertning.
- Besøk av Stortingets familie- og kulturkomité september, omvisning og orientering Kvinnemuseet, omvisning Hjemland.
- Fagdag for masterstudenter ved UiO september, Odalstunet, Kongsvinger museum og Kvinnemuseet
- Holdt kåseri for Hedmark bygdekvinneforbund i februar, Sand kirke, Nord Odal

- Holdt kåseri fro Kongsvinger kunstforening i september om seterdrift i Solør-Odal

Nissen i eventyrkroken på Kongsvinger museum.

Masterstudenter på omvisning i utstillingen Skeive bilder.

Forvaltningsoppgaver

Bygningsvern

Av bygningsvernprosjekter støttet av Annos sentrale midler er følgende tiltak gjennomført:

- Drenering rundt Aamodtgården for å bedre grunnforhold og hindre videre setningsskader på bygget.
- Ny låvebru på Sjøviklåven på Odalstunet – dette arbeidet fortsetter i 2023.
- På Magnor ble taket på hesteskosmia skiftet. Taket hadde mye mose, og taksteinen måtte byttes ut. I tillegg ble det skiftet vindskier og isbord.

Av øvrig forvaltning av bygninger og uteområder er det gjennomført flere tiltak. Ved Eidskog museum ble Iversmia, som ble flyttet i 2021, innredet. Dette var tidkrevende, da alt av tunge gjenstander og utstyr var mellomlagret på Gaustadsjøsaga på Skotterud. Det er også foretatt en del arbeider med utearealene rundt bygget. Det er over 400 meter med skigard på Almenninga, og vedlikeholdsarbeidet er pågående gjennom sommerhalvåret. I tillegg er det mye jobb med vanning, lusing og stell av blomsterbed, mye av dette utføres av frivillige. Arbeidet med kaldtmagsinet på Odalstunet går framover. Det er panelt, malt og tekket tak i 2022. I tillegg er leieforholdet på Østre Os avsluttet. Lokalene er rengjort og redskapene flyttet. På tunet for øvrig er det foretatt opprydding, innredning av smia, produsert og montert dør i underlåven i Vestaberg, utarbeidet søknad for restaurering av Fagerli-skålen, samt montering av sikringsstubber under kornmagasinet. I sætra har skigarden blitt reparert og en del vindfall fjernet. Landskapet for øvrig er skjøttet med slått. I Børli Oppistun er det i mai og juni gjennomført befaringskartlegging av vedlikeholdsbehov på bygninger, samt at vedlikeholdsoppgaver utført på stabbur og kjellerbu. Kulturlandskapet i Børli er skjøttet av avdelingen med midler fra Statsforvalteren. Avdelingen har benyttet innleid mannskap til slått, mens raking utføres av staben to dager. Det er også gjennomført ENØK-tiltak som tetting av vinduer, avdeling av rom og skifte av ovner, særlig ved Kvinnemuseet i et forsøk på å få ned strømforbruket.

Det må nevnes at det i Aamodtgården oppsto en vannlekkasje i romjula. Her er det opprettet forsikrings sak og skaden vil utbedres i 2023.

Arbeid med flytting av Iversmia til Almenninga.

Foto: Line Helstad

Skigardsbygging på Eidskog museum.

Foto: Line Helstad

Samlinger

Det er arbeidet godt med samlingene tilhørende avdelingens fire museer i 2022. Mye revisjonsarbeid ble gjort foregående år, og klargjort til innflytting i Anno bevaringssenter i Elverum. Kategoriene tekstil, kunst og møbler har hatt prioritet. Revisjon på Odalstunet ble utført med hjelp av egen stab og ressurser fra fellestjenesten. Reviderte tekstiler og en del møbler ble sendt fra Odalstunet til fellesmagasinet i mai. Samtidig ble det sendt tekstiler og en del gjenstander fra Kongsvinger museum, Eidskog museum og Kvinnemuseet. På Odalstunet er det rengjort en del hesteredskap.

Nå er om lag 800 gjenstander flyttet til felles magasin. I tillegg ble alle gjenstandene knytta til Iversmia i Eidskog, som ble mellomlagret på Gyldenborg, revidert før de ble fraktet tilbake og plassert i smia.

I tillegg ble samlingen etter Varden fylkeslag tatt inn ved Kongsvinger museum. Med samlingen fulgte en gave som skal dekke ordning og registrering av materialet.

Forskning

Mona Holm startet et 4-årig ph.d.-stipendiat november 2021. Det skal resultere i en artikkelbasert avhandling om kvinnebevegelsens transatlantiske forbindelser mellom Norge og Amerika 1880–1925, og ferdigstilles i jubileumsåret for utvandring 2025. Arbeidstittel på prosjektet er *Dreams about «Nylænde». Transatlantic connections among women's rights' activists and suffragists in Norway and the USA 1880-1925.* Thea Aarbakke var medredaktør for og har skrevet deler av en fagfelleverdert antologi om forfattermuseer: *Transforming Author Museums. From Sites of Pilgrimage to Cultural Hubs* (Bergahn 2022) som ble publisert våren 2022. Bjørn Sverre Hol Haugen har publisert en fagfelleverdert artikkel med tittelen «Skeive bilder i Anno museums fotoarkiv» i antologien *Skeiv lokalhistorie: Kulturhistoriske perspektiver på sammekjønnsrelasjoner og kjønnsoverskridelser* utgitt av Nasjonalbiblioteket.

Nettverk, prosjekter, verv og samarbeid

Avdelingen bidrar i mange nettverk og har en lang rekke samarbeidspartnere lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Museumsnettverk for kvinnehistorie

Kvinnemuseet leder Museumsnettverk for kvinnehistorie. Den årlige nettverkskonferansen ble i år arrangert på Kvinnemuseet. Vi viser ellers til innsendt årsrapport fra nettverket av 8.12.2022. Kvinnemuseet er ansvarlig for prosjektet «Kjønnets verdi i et museumshierarki. Om representasjon av kvinner, kjønn og mangfold på museum» i Kulturdirektoratets utviklingsprogram for museer. Se mer om det under Prosjekter.

Prosjekter

«Kjønnets verdi i et museumshierarki. Om representasjon av kvinner, kjønn og mangfold på museum» gjennomføres ved Kvinnemuseet i samarbeid med museumsnettverk for kvinnehistorie og ni museumspartnere i perioden januar 2022 – juni 2024 med en ramme på 5,1 millioner kroner. Å oppnå likestilling mellom kjønnene samt styrke kvinners og jenters plass i samfunnet er et av FNs bærekraftsmål. Det vi samler og formidler i våre museer skal speile samfunnet vårt. Men hvem sitt samfunn er det vi finner i museenes magasiner og utstillinger? Undersøkelser viser at det er langt færre objekter tilknyttet kvinners liv, produksjon og arbeid enn menns i museenes samlinger. Fortsatt formidles det «universelt menneskelige» gjennom mannlige representanter, mens kvinnelig representasjon knyttes til «kjønn». Prosjektet bygger videre på erfaring og kunnskapsproduksjon fra forrige programperiode. Ni institusjoner samarbeider om tre arbeidspakker som fra ulike perspektiver skal styrke arbeidet med kjønn og mangfold i museenes praksiser. Prosjektet hadde oppstartsamling på Kvinnemuseet i januar, og ytterligere en samling i november. Det arbeides godt ved partnerinstitusjonene, men det har vært krevende å lede og holde progresjon oppe ved Kvinnemuseet i 2022 grunnet permisjoner[↑] og sykdom. Ved utgangen av året er det imidlertid gjort mye godt arbeid, og prosjektet er i rute

igjen. Det delrapporteres til Kulturdirektoratet årlig innen juni, og det vises til innsendte rapporter.

Anno museum ved Kongsvingerregionen er ansvarlig for «Forfatterprosjektet» som har som mål å etablere en varig organisering av arbeidet med forfatterarven i Hedmark med ressurser til fagstillinger og drift i Annos fire museumsregioner. Det ble gjennomført et kartleggingsprosjekt 2019–2020 og søkt midler til utvikling av tre piloter – Hans Børli, Rolf Jacobsen og Levi Henriksen. Fylkeskommunen bevilget midler i desember 2021, kr 3.180.000 fordelt over tre år. Noe innledende arbeid ble utført første halvår, men prosjektarbeidet kom ikke skikkelig i gang før andre halvår. Hanne Lillebo ble tilsatt som prosjektmedarbeider i 40% fra august, hun er knyttet til Domkirkeodden og jobber vesentlig med utvikling av Rolf Jacobsen-piloten. Ingun Aastebøl er prosjektleder og har ansvar for arbeidet med Hans Børli-piloten og Levi Henriksen-piloten. Sistnevnte er en mindre pilot, som særlig skal utvikle digital formidling. Denne er utsatt til 2023. Arbeidet med de to andre pilotene er kommet godt i gang. Begge skal utvikle grensesnitt for ansvar og samarbeid innenfor både forvaltning og formidling mellom Anno museum og eier- og venneforeninger/kommuner og rettighetshavere – knyttet til de fysiske arenaene, men også uavhengig av disse. Her bygger man til dels på tidligere arbeid og fornyer og videreutvikler disse. Det er etablert ei intern styringsgruppe for prosjektet og et internt faglig nettverk med representanter fra alle fire museumsregionene. Det arbeides med å sette sammen ei bred referansegruppe. Det vises ellers til egen statusrapport for prosjektarbeidet utført i 2022.

Barnas dag på Odalstunet.

Foto: Vilde Strid

God stemning med trekkspill på sætra.

Foto: Knut Ola Storbråten

Norsk Seterkultur søker UNESCO om å føre seterkulturen opp på listen for immateriell kulturarv. I 2022 har avdelingen deltatt aktivt gjennom Knut Ola Storbråten's verv som nestleder i organisasjonen i arbeidet med å utforme søknaden som sendes i fellesskap mellom Norge og Sverige. Søknaden skal ferdigstilles innen 31. mars 2023. Norsk Seterkultur er en frivillig organisasjon som jobber for å ta vare på – og videreføre seterdrifta som anses som like sentral i norsk kulturarv som stavkirkene, bergkunsten og trehusbebyggelsen i Røros. Gjennom prosjektet er det opprettet samarbeid med Valdresmusea som er ansvarlig for utviklingsprosjektet «Eit skigardsdele - frå stølskultur til hytteindustri» i Kulturdirektoratets museumsprogram. Foruten arbeid med selve Unesco-søknaden, er det gjennomført styremøter, deltatt på seminarer (prosjektsamling «Eit skigardsdele» i mai på Fagernes, og utmarksseminar med NBS i november på Gardermoen), samt utarbeidet undervisningsopplegg i samarbeid med Valdresmusea. Aktiviteten i 2022 er prosjektfinansiert gjennom Unesco-midler.

Øvrig nettverk, samarbeid og kompetanse

- Kvinnemuseet var partner i en søknad EØS-prosjekt hvor polske Wojciech Weiss Museum Foundation i Krakow er prosjekteier. Dette prosjektet fikk tilslag og det ble holdt et oppstartsmøte i januar 2022. Imidlertid hadde Russlands invasjon av Ukraina, og den påfølgende flyktingestrømmen inn til Polen, den konsekvens at prosjektet måtte legges ned, da Wojciech Weiss Museum Foundation er tungt inne i humanitært arbeid, og alle ressurser gikk med til å ta seg av den kritiske situasjonen.
- Avdelingen har bidratt inn i prosjekter lokalt, som Eventyrfestningens strategiarbeid *Masterplan Øvrebyen*, bestilt av Innlandet fylkes kommune, og *Werenskiold destinasjonsutvikling* i regi av Visit Kongsvingerregionen, bestilt av Kongsvinger kommune.
- Mona Holm har sittet som president for IAWM i 2022, men har nylig trådt til side og blitt vise-president i styret.
- Hilde Herming holdt foredrag om Kvinnemuseets historie, mandat og Kulturrådsprosjektet «museumsverktøy» på online-seminaret *Gender-In: Integrating Gender in research on Culture, Creativity and Inclusive Society*, et samarbeid mellom Kilden senter for kjønnsforskning og Greek Association of Academic Women (ELEGYP) – finansiert av EØS og EU/Horizon 2020.
- Hilde Herming representerte Kvinnemuseet i Bergen 11/12 september i anledning «Museologifestivalen» på invitasjon fra arrangøren Universitetet i Bergen.
- Kvinnemuseet bidrar inn i forskningsprosjektet *QUEERDOM – Ordinary lives and marginal intimacies in rural regions. Contrasting cultural histories of queer domesticities in Norway, ca 1842-1972* ledet fra Universitetet i Bergen, støttet av Norges forskningsråd.
- Knut Ola Storbråten er nestleder i Norsk Seterkultur. Se mer under Prosjekter.
- Ingun Aastebøl er redaktør for Hans Børli-selskapets medlemsblad *Tyristikka*, tre nummer i 2022, skrev 9 artikler/tekster til bladet. Anno har siden 2016 en plass i styret for Hans Børli-selskapet. Det er avholdt ni styremøter i 2022. Aastebøl er styrets sekretær. Hun har også vært medlem av juryen for fotoutstillingen «Hans Børli's dikt i bilder» i regi av Elverum Fotoklubb. Hun deltar i museumsnettverket for litteratur, og var med på nettverkssamling i oktober. Se mer under Prosjekter.
- Mona Pedersen er styremedlem i selskapene Filminvest AS og Movies on War AS.
- Ingun Aastebøl er ansattvalgt styremedlem i Anno museum, og ble i 2022 gjenvalgt til sin tredje toårsperiode.

Endringer i stabens sammensetning og kompetanse:

- Førstelinjeansvarlig Vilde Strid ble ansatt i 80 % stilling og museumshandverker Roger Engen[↑] i 40% prosjektstilling fra januar 2022.

- Mona Holm er i permisjon fra sin vanlige stilling ved Kvinnemuseet, og Thea Aarbakke er hennes vikar. Aarbakke har hatt barselpermisjon fra sommeren 2022 og ble erstattet av vikar Hilde Herming. Bjørn Sverre Hol Haugen har hatt permisjon fra august 2022 for å tiltre ny stilling ved Norsk folkemuseum.

Anno museum AS

Postboks 117
2401 Elverum

Telefon +47 62 40 90 75

E-post post@annomuseum.no

[Personvern og informasjonskapsler](#) [Tilgjengelighetserklæring](#)

[Åpenhetsloven](#)

 Facebook Twitter Instagram

- Museumsopplevelser i hele Hedmark

Anno Domkirkeodden 2022

Hamar middelalderfestival.

Overordnede mål

Regionalt historiesenter

Det viktigste tiltaket i 2022 for Domkirkeodden var arbeidet med å realisere et regionalt historiesenter i et nytt bygg. Dette vil gi Anno en helt sentral rolle i forvaltningen ikke bare av gjenstander, foto og bygninger fra vår region, med vil også inkludere de fleste arkivene etter statlig virksomhet i Innlandet. Sammen med Arkivverket skal vi skape nye løsninger for å forvalte og formidle dette både fysisk og digitalt.

I 2022 ble vinnerforslaget i den åpne arkitektkonkurransen fra 2021 videreutviklet til også inkludere de nye funksjonene med regionalt historiesenter. Parallelt med dette ble det lagt ned et stort arbeid i å konkretisere og beskrive det nye konseptet basert på premisset om å skape én institusjon, og ikke bare samlokalisering av museum og arkiv.

Statsbudsjettet i 2022 ga dessverre ingen åpning for oppstartsbevilgningen til byggeprosjektet, selv om signalene fra både politisk og administrativt hold var svært positive.

Investeringsøknaden til Kulturdepartementet ble derfor oppdatert og fornyet ved årsskiftet.

Samarbeid

Anno Domkirkeodden skal være i dialog med samfunnet rundt, og i 2022 ble samarbeidet med Sparebank 1 Østlandet tatt videre i samarbeid om ivaretagelse av bankhistorien i regionen. Videre var museet med i oppstarten av samarbeidet rundt markeringen av Hamars 175-årsjubileum i 2024. Museets større arrangement er alle avhengige av et stort og bredt samarbeid både med frivillige og med andre kulturaktører. Dette gjelder bl.a. Museumsnatt i mai, St. Hans-arrangementet i juni, Olsokmarkeringen i juli, vandreteateret En Hamarkrønike i november samt julearrangementene med forestillingen Lussi i sentrum. Disse aktivitetene gir mange i hamarregionen eierskap til Domkirkeoddens aktiviteter, og vil videreføres kommende år.

2022 ble et godt besøksår. Usikkerheten rundt pandemiens langvarige effekter var stor ved inngangen til sesongen, men publikum har kommet tilbake på tilnærmet samme nivå som før pandemien. Totalt ga Domkirkeodden og Kirsten Flagstad museum tilbud til mer enn 40.000 besøkende i 2022. Gjennom museets mange skoletilbud som spenner fra jernalder til operahistorie – og fra første klasse til videregående, får elevene møte historien på aktiverende og nyskapende måter.

Ruinprosjektet.

Strategiske tiltak – Anno Domkirkeodden og Kirsten Flagstad museum

Revisjon av samlingene

Arbeidet med revisjon av samlingene fortsatte i 2022, med fokus på å overføre tekstilgjenstander til Bevaringssenteret. Dermed kunne museet avslutte ekstern magasinleie ved utløpet av første tertial 2022. Også arbeidet med gjennomgang av middelaldersamlingen ble videreført i 2022. Arbeid med bygningssamlingen omtales nedenfor.

Middelalderruinene

Det ble lagt ned et stort arbeid i konservering av borgruinene med støtte fra Innlandet fylkeskommune/Riksantikvaren. Prosjektet innebærer både et bevaringsmessig løft for ruinen, men også ny kunnskap om bruk av lokal kalk i konserveringsarbeidet. Museets plass som kompetansesenter kom også fram gjennom at Domkirkeodden huset en konferanse for Riksantikvaren for eiere av middelalderruiner, samt var vertskap for årskonferansen for det nettverket *Nordisk kalkforum*.

Ivaretagelse av bygningsarven

Bygningssamlingen på Domkirkeodden reflekterer mye av Hedmarkens eldre bygningshistorie. Istandsettingen av Skøyenbygningen ble avsluttet i 2022, og det ble igangsatt arbeider med Bolstadbygningen. I 2022 ble malingsarbeidet på Løtenbygningen ferdigstilt, i tillegg til flere andre vedlikeholdsarbeider – også på Utvandremuseet. I 2022 ble også istandsettingen av en del av muren i Storhamarlåvens vestvegg slutført. Museet engasjerte seg også i tilstandsvurderinger og istandsettingsarbeider på bygningsarv utenfor museet i 2022, og planlegger å øke denne aktiviteten i kommende år, bl.a. med en bygningsvernrådgiverstilling.

Kalkovn.

Forskning

Kristian Reinfjord avleverte sin PhD-avhandling høsten 2022. I tillegg har museet på ulike vis bidratt inn i forskningsprosjektet *Bygningsvern håndverk forskning*, og videre tilrettelegging for forskning ble gjort gjennom deltakelse på forskerkurs og redaksjonsmedvirkning.

Destinasjonsutvikling

Domkirkeodden har stått i sentrum for arbeidet med MuseumNATT for å gjøre museumstilbudet i og rundt Hamar synlig for et større publikum. I 2022 ble dette gjennomført med åtte deltakende institusjoner, godt besøk og svært gode tilbakemeldinger. Vandreteateret *En Hamarkrønike* ble også løftet som reiselivsprodukt. Sammen med Jernbanemuseet ble også Kulturminnedagen markert med åpne hus og stasjoner på området. Museet ser samhandlingen med både Jernbanemuseet og Pilgrimssenteret som viktig for utviklingen av Domkirkeodden. Museet ønsker å bidra konstruktivt inn i utviklingen av Hamarregionen som reisemål, og ser samarbeidet i Hamarregionen reiseliv og utvikling (HRU) og en videre integrering med Visit Øst-Norge som viktig.

Museet og frivilligheten

Flere av museets arrangementer involverer et bredt samarbeid med frivilligheten, bl.a. er mer enn 100 frivillige nødvendig for gjennomføringen av Middelalderfestivalen i juni. Både Sankthans-arrangementet, Kulturminnedagen og *En hamarkrønike* hviler også på en stor deltakelse fra frivillige, så også i 2022. Hagen foran Strandstuen er også et resultat en storstilt ↑

frivillig innsats, og driften av hagen hviler på engasjerte frivillige i samarbeid med Anno og Hamar kommune.

Nye plattformer

Domkirkeodden var også delaktig i Annos arbeid med å utvikle formidlingstilbud på nye plattformer i prosjektet Virtuelt Museum. Det var også i 2022 knyttet stor interesse fra andre museer og medieaktører til museets VR-tilbud KUGO. Domkirkeodden og Kirsten Flagstad museum var også i 2022 svært synlig i sosiale medier, blant annet med flere førjulskalendere.

Styrking av egeninntekter

Museet har betydelige egeninntekter på flere områder og leverte gode resultater i 2022. Egeninntektene stammer i hovedsak fra publikumsaktivitetene i form av billetter og butikk- og kafesalg, fra utleievirksomhet og fra salg av tjenester innen bygningsvern.

Anno museum AS

Postboks 117
2401 Elverum

Telefon +47 62 40 90 75

E-post post@annomuseum.no

[Personvern og informasjonskapsler](#) [Tilgjengelighetserklæring](#)

[Åpenhetsloven](#)

 Facebook Twitter Instagram

- Museumsopplevelser i hele Hedmark

Årsregnskap

2022

Anno museum AS

Organisasjonsnummer: 994 933 272

Anno museum AS

Årsregnskap 2022

Resultatregnskap, alle tall i hele tusen

	Note	2022	2021
Driftsinntekter og driftskostnader			
Tilskudd	2, 3	95 806	98 226
Billettinntekter		9 270	4 842
Salgsinntekter		5 498	4 345
Leieinntekter		6 314	3 688
Prosjekttilskudd	2	21 240	20 859
Andre driftsinntekter		665	148
Sum driftsinntekter		138 792	132 107
Varekostnad		2 413	1 931
Lønnskostnad	4	85 519	84 237
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	5	3 712	1 109
Annen driftskostnad	3, 5	54 879	49 050
Sum driftskostnader		146 523	136 327
Driftsresultat		-7 730	-4 220
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		650	344
Annen finansinntekt		5	9
Nedskrivning av finansielle eiendeler		7	0
Annen rentekostnad		7	0
Annen finanskostnad		7	7
Resultat av finansposter		634	346
Ordinært resultat før skattekostnad		-7 096	-3 874
Ordinært resultat		-7 096	-3 874
Årsresultat		-7 096	-3 874
Anvendelse			
Overført til/fra annen egenkapital		-7 096	-3 874
Sum anvendelse		-7 096	-3 874

Anno museum AS

Årsregnskap 2022

Balanse, alle tall i hele tusen

	Note	2022	2021
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og andre grunnarealer	5	44 241	7 335
Bygningsmessig påkostning	5	6 386	7 290
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	5	919	585
Anlegg under utførelse	2	2 127	79 350
Sum varige driftsmidler	5	53 673	94 559
Finansielle driftsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	6	477	482
Andre langsiktige fordringer	7	4 301	4 022
Sum finansielle anleggsmidler		4 778	4 504
Sum anleggsmidler		58 450	99 063
Omløpsmidler			
Lager av varer		655	648
Fordringer			
Kundefordringer		1 003	1 784
Andre kortsiktige fordringer	8	13 968	11 522
Fordring på eiere		23	9
Sum fordringer		14 994	13 316
Bankinnskudd, kontanter o.l.	9	40 265	58 682
Sum omløpsmidler		55 915	72 646
Sum eiendeler		114 365	171 709

Anno museum AS

Årsregnskap 2022

Balanse, alle tall i hele tusen

	Note	2022	2021
Egenkapital og gjeld			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	10	6 190	6 140
Ikke registrert kapitalforhøyelse	10	0	1 119
Overkurs	10	32 994	33 892
Sum innskutt egenkapital		39 184	41 151
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	10	0	4 502
Sum opptjent egenkapital		0	4 502
Sum egenkapital	10, 11	39 184	45 653
Gjeld			
Pensjonsforpliktelser	7	25 877	22 849
Ansvarlig lån	11	10 662	11 762
Sum annen langsiktig gjeld		36 538	34 611
Kortsiktig gjeld			
Forpliktelser testamentariske gaver	12	8 687	8 496
Gjeld til kredittinstitusjoner		0	45 266
Leverandørgjeld		5 241	12 346
Prosjektforpliktelser	12	8 970	10 872
Skyldige offentlige avgifter		6 814	6 896
Annen kortsiktig gjeld		8 931	7 570
Sum kortsiktig gjeld		38 642	91 445
Sum gjeld		75 181	126 056
Sum egenkapital og gjeld		114 365	171 709

Elverum, 16. februar 2023

Knut Storberget
styreleder

Hilde Charlotte Solheim
nestleder

Magnus Sempler Holte
styremedlem

Ingun Aastebøl
styremedlem

Erik Nilssen
styremedlem

Reidar Andersen
styremedlem

Marit Borkenhagen
styremedlem

Sven Inge Sunde
daglig leder

Anno museum AS

Årsregnskap 2022

Indirekte kontantstrøm, alle tall i hele tusen

	Note	2022	2021
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Årsresultat	10	-7 096	-3 874
+/- Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler		-144	0
+ Ordinære avskrivninger		3 712	1 109
+/- Endring i varelager		-7	34
+/- Endring i kundefordringer		781	-1 046
+/- Endring i leverandørgjeld		-7 105	-942
+/- Forskj. kostnadsført pensjon og inn-/utbet. i pensjonsordn.	7	3 027	-523
+/- Poster klassifisert som invest.- eller finans.aktiviteter		5	0
+/- Endring i andre tidsavgrensningsposter		-3 171	-20 397
+/- Forskuddsinnbetalt kapitalforhøyelse	10	0	15 000
= Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		-10 000	-10 638
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
+ Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		144	0
- Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		17 892	113 905
+ Mottatte tilskudd ført mot investeringer	2	55 069	12 069
= Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		37 321	-101 837
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
+ Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld		0	45 266
- Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld		1 100	0
- Utbetalinger ved nedbetaling av kortsiktig gjeld		45 266	0
+ Innbetalinger av egenkapital	10	628	21 151
= Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-45 738	66 417
= Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		-18 417	-46 058
+ Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. begynnelse		58 682	104 740
= Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. slutt	9	40 265	58 682

Anno museum AS

Årsregnskap 2022

Noter, alle tall i hele tusen

Note 1 Regnskapsprinsipper, vesentlige regnskapposter

Årsregnskapet er utarbeidet av selskapets styre og daglig leder. Årsregnskapet er utarbeidet, og blir presentert, i norske kroner. Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven, herunder de grunnleggende regnskapsprinsippene, dvs. transaksjonsprinsippet, opptjeningsprinsippet, sammenstillingsprinsippet og forsiktighetsprinsippet, tilhørende forskrifter og endelige norske regnskapsstandarder, med mindre annet er eksplisitt angitt, slik disse gjaldt per 31.12.2022, og er i samsvar med god regnskapsskikk.

Ved usikkerhet har ledelsen og styret benyttet beste estimat på bakgrunn av den informasjonen som var tilgjengelig når årsregnskapet ble avlagt og virkningen av endringer i regnskapsestimater blir normalt resultatført. Alle inntekter og kostnader er resultatført, likevel slik at virkning av endring av regnskapsprinsipp og eventuelle korrigeringer av feil i tidligere årsregnskap, er ført direkte mot egenkapitalen. Årsregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper som anvendes konsistent over tid. Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift da det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Årsregnskapet består av:

resultatregnskap, inndelt etter art, hvor inntekt og driftskostnader i all hovedsak knyttes til selskapets hovedaktiviteter som er drift av museum. Salgsinntekter og driftskostnader presenteres brutto. Finansposter knytter seg i hovedsak til selskapets finansiering samt avkastning på selskapets finansinvesteringer.

balanseoppstilling, oppstilt etter stigende likviditet. Poster i balansen presenteres brutto med mindre betingelsene for nettoføring eller motregning er oppfylt. Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Øvrige eiendeler er klassifisert om omløpsmidler. Omløpsmidler omfatter eiendeler direkte knyttet til varekretsløpet eller eiendeler som har forfall innen ett år etter at transaksjonen ble gjennomført. Gjeld som forfaller til betaling innen ett år etter at lånet ble tatt opp er klassifisert som kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på langsiktig gjeld samt kassekreditt klassifiseres også som kortsiktig gjeld. Dersom hensikten med en balansepost endres, omklassifiseres den. Omløpsmidler vurderes normalt til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi, mens anleggsmidler normalt vurderes til anskaffelseskost, eventuelt fratrukket av- og nedskrivninger. Tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld.

kontantstrømoppstilling, utarbeidet etter den indirekte metoden i samsvar med NRS(F)

Kontantstrømoppstilling slik denne gjaldt per 31.12.2022. Posten Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp, og med forfallsdato kortere enn tre måneder fra anskaffelsestidspunktet.

og noter, hvor selskapets styre og daglig leder har hatt spesielt fokus på å sikre at alle vesentlige forhold er tilfredsstillende beskrevet samt at de noter som i henhold til regnskapsloven alltid skal gis har riktig innhold.

Utarbeidelsen av årsregnskapet medfører at det må utøves betydelig skjønn i relasjon til flere av postene i årsregnskapet, både for å fastsette størrelsen på estimater, samt ved anvendelsen av selskapets regnskapsprinsipper. Nedenfor utdypes selskapets skjønnsutøvelse, de områder hvor vurderingene har vært spesielt krevende, samt selskapets regnskapsprinsipper mer generelt, før de mer detaljerte noteopplysningene gis. På de områder hvor det er nødvendig for å bedømme selskapets stilling og resultat, og som ikke fremgår av de eksplisitte notekravene i god regnskapsskikk, har det blitt utarbeidet særskilte noter. Oppstillingsplanene inneholder i tråd med kravene i regnskapsloven sammenlignbare tall, likeså de noter hvor dette kreves eksplisitt i regnskapsloven. De sammenlignbare tallene er utarbeidet etter samme regnskapsprinsipper som årets tall.

Avskrivninger

Avskrivninger av varige driftsmidler er basert på antatt levetid for disse. Tomter og bolighus avskrives ikke.

Nedskrivning

Anno museum AS har betydelige investeringer i varige driftsmidler. Disse anleggsmidlene testes for nedskrivninger når det foreligger indikatorer på mulig verdifall. Slike indikatorer kan være endringer i markedspriser, avtalestrukturer, negative hendelser eller andre driftsforhold. Ved beregning av gjenvinnbart beløp må det gjøres en rekke estimater vedrørende fremtidige kontantstrømmer levetid er den viktigste faktorene.

Anno museum AS

Årsregnskap 2022

Noter, alle tall i hele tusen

Avsetninger

For enkelte resultatposter i regnskapet avsettes det for forventede fremtidige kostnader basert på estimater og informasjon som er tilgjengelig på tidspunkt for regnskapsavleggelsen. Disse avsetningene kan avvike fra faktisk fremtidig kostnad. Avsetninger knytter seg eksempelvis til tap på kunder, ukurans på varer, forpliktelser knyttet til prosjekter som går over flere år der det er avsatt midler som er tilstrekkelig til å dekke den gjenværende forpliktelsen og betingede tap som er sannsynlige og kvantifiserbare.

Inntekter

De ordinære driftstilskuddene fra staten, fylket og kommunene inntektsføres i mottaksåret. Prosjekttilskudd inntektsføres i takt med fremdriften på prosjektene, mottatte tilskudd inklusive gaveforsterkningsmidler som ikke anses som opptjent presenteres som prosjektforsikring.

Salgsinntekter består i det alt vesentlige av salg fra museumsbutikkene, kafe/kiosk og varesalg. Salgsinntektene genereres innenfor gamle Hedmark fylke.

Salgsinntektene resultatføres når risiko for varer og tjenester er overført på kjøper, inntektsføring skjer følgelig normalt på leveringstidspunktet ved salg av varer og tjenester.

Salgsinntekter presenteres netto, etter fradrag for rabatter, samt avgifter knyttet til salget.

Leieinntekter inntektsføres i samme periode som utleien har funnet sted.

Varer og varekostnad

Med varer menes de eiendeler som er anskaffet for videresalg. Varebegrepet omfatter innkjøpte ferdigvarer. Varelageret på Anno museum AS består av innkjøpte handelsvarer til salg i museumsbutikkene.

Anskaffelseskost er kjøpspris med tillegg av kjøpsutgifter.

Varer klassifiseres som omløpsmidler og vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi (laveste verdis prinsipp). Virkelig verdi er i denne sammenheng definert som antatt fremtidig salgspris redusert med forventede salgskostnader.

Utgiftene ved vareanskaffelsen kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekter.

Ytelser til ansatte

Selskapet har pensjonsordninger som gir de ansatte rett til definerte fremtidige pensjonsytelser, angitt i prosent av sluttlønn på pensjonstidspunktet. Ytelserbaserte pensjonsordninger vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen og beregnes basert på lineær opptjening gitt ulike økonomiske og demografiske forutsetninger, se nedenfor. Pensjonsmidlene vurderes til virkelig verdi. Netto pensjonsforpliktelse/midler består av nåverdien av de fremtidige pensjonsytelsene på balansedagen fratrukket virkelig verdi av pensjonsmidler. Estimatavvik som overstiger 10 prosent av det høyeste av pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler fordeles jevnt over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid for medlemmene. Virkningen av planendringer resultatføres umiddelbart, når endringen finner sted. Planendringer som er betinget av fremtidig opptjening, fordeles lineært over tiden frem til ytelsen er fullt opptjent.

Forutsetningene som danner basis for beregningen av pensjonsforpliktelsen omfatter antall opptjeningsår, diskonteringsrente, fremtidig avkastning på pensjonsmidler, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og nivået på folketrygdens grunnbeløp og aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang og uføretariff. Selskapet benytter estimert foretaksobligasjonsrente som diskonteringsrente. Forutsetningene som benyttes angis i note 7.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er oppført i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Et driftsmiddel anses som varig dersom det har en viss økonomisk levetid, samt en betydelig kostpris.

Utgifter forbundet med periodisk vedlikehold og reparasjoner, balanseføres og avskrives over perioden frem til neste planlagte vedlikehold. Utgifter ved normalt vedlikehold og reparasjoner kostnadsføres løpende. Utgifter ved større utskiftninger og fornyelser som øker driftsmidlenes levetid vesentlig, balanseføres. Driftsmidler som erstattes, kostnadsføres.

Transaksjoner med nærstående parter

Kjøps- og salgstransaksjoner med nærstående parter i Norge er, i tråd med aksjeloven § 3-9, gjennomført til vanlige

Anno museum AS

Årsregnskap 2022

Noter, alle tall i hele tusen

forretningsmessige vilkår og prinsipper. Regnskapsføring, klassifisering med mer følger regnskapslovens generelle prinsipper. Vesentlige avtaler med nærstående foreligger skriftlig. Transaksjoner med nærstående parter er spesifisert i note 3.

Fordringer

Kundefordringer er oppført til pålydende med fradrag for avsetning til forventede tap. Enkeltfordringer nedskrives basert på en vurdering av forsinket betaling og andre indikatorer på at kunden har betalingsvansker. Andre fordringer er vurdert til det laveste av virkelig verdi og pålydende beløp.

Note 2 Tilskudd

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Driftstilskudd, bruttoføres		
Kulturdepartementet*	71 105	72 955
Innlandet fylkeskommune	19 851	20 538
Kommuner	4 850	4 733
<i>Sum driftstilskudd</i>	95 806	98 226
Prosjektilskudd og andre tilskudd, bruttoføres		
Prosjektilskudd offentlige	6 486	7 035
Prosjektilskudd andre	1 008	2 134
Prosjektregulering	4 109	4 602
Gaveforsterkningsmidler fra staten	509	119
Andre tilskudd	9 128	6 969
<i>Sum tilskudd</i>	21 240	20 859
Investeringstilskudd, kulturdepartementet ført netto mot aktivering av Bevaringssenteret	55 000	12 000
Investeringstilskudd Alvdal kommune ført netto mot aktivering av Bevaringssenteret	69	69

* Inkludert 1 450 som ble tildelt ekstra pga Korona 2022.

Anno museum AS

Årsregnskap 2022

Noter, alle tall i hele tusen

Note 3 Transaksjoner med nærstående

Inntekter	
Innlandet Fylkeskommune, driftstilskudd	19 851
Innlandet Fylkeskommune, andre tilskudd	6 429
Ringsaker kommune	545
Engerdal kommune	173
Trysil kommune	240
Folldal kommune	38
Os kommune	46
Tynset kommune	180
Tolga kommune	39
Alvdal kommune	130
Rendalen kommune	43
Stiftelsen Odalstunet	7
Elverum kommune	491
Åsnes kommune	18
Løten kommune	208
Hamar kommune	1 333
Sør-Odal kommune	168
Eidskog kommune	125
Eidskog museums- og historielag	11
Tynset museums- og historielag/bygdemuseum	12

For eierstiftelsene er det kostnadsført følgende:	Honorar til revisor	Styre-honorar	Andre driftskostnader
Stiftelsen Glømdalsmuseet, inkl. Sandbeck	39	5	16
Stiftelsen Norsk Skogmuseum	14	71	21
Stiftelsen Domkirkeodden	25	25	2
Stiftelsen Nordøsterdalsmuseet	30	31	6
Stiftelsen Kvinnemuseet - Kongsvinger museum	14	0	5
Stiftelsen Norsk Utvandrer museum og forskningssenter	18	0	1
Sum	140	131	50

Kostnader	
KulturIT AS	4 626
Eidskog museum- og historielag	2

Anno museum AS

Årsregnskap 2022

Noter, alle tall i hele tusen

Note 4 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Lønnskostnader	2022	2021
Lønninger	63 171	63 115
Arbeidsgiveravgift	10 253	10 129
Pensjonskostnader	10 524	9 837
Andre ytelser	1 571	1 156
Sum	85 519	84 237

Antall årsverk: 131

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styre	Styret i eierstiftelsene
Lønn	1 192	505	131
Pensjonsutgifter	181		
Annen godtgjørelse	50		

Det foreligger ingen avtaler om sluttvederlag for daglig leder.

Pensjonsforpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Revisor

Lovpålagt revisjon	186
Bistand	178
Særattestasjoner/bekreftelser	54
Kostnadsført revisjonshonorar for 2022 utgjør eksklusive merverdiavgift	418
Revisjonshonorar for revisjon av eierstiftelsene utgjør inklusive mva	96
Herav utgjør bistand	43

Anno museum AS

Årsregnskap 2022

Noter, alle tall i hele tusen

Note 5 Anleggsmidler

	Bygninger og tomter	Maskiner, anlegg og inventar	Bygningsmessige påkostninger
Anskaffelseskost pr. 01.01.22	7 335	935	14 639
+ Tilgang kjøpte driftsmidler		615	
+ Tilgang overførte driftsmidler	33 872	5 671	
- Avgang i året		658	
= Anskaffelseskost 31.12.22	41 207	6 563	14 639
Akkumulerte avskrivninger 31.12.22	2 175	720	8 251
= Bokført verdi 31.12.22	39 032	5 843	6 388
Årets ordinære avskrivninger	2 175	595	904
Økonomisk levetid	10-20 år	3-20 år	0-20 år

	Anlegg under utførelse	Transportmidler	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.22	79 350		102 258
+ Tilgang kjøpte driftsmidler	-37 679	320	-36 744
+ Tilgang overførte driftsmidler	-39 543		0
- Avgang i året			658
= Anskaffelseskost 31.12.22	2 127	320	64 857
Akkumulerte avskrivninger 31.12.22		37	11 184
= Bokført verdi 31.12.22	2 127	283	53 673
Årets ordinære avskrivninger		37	3 711
Økonomisk levetid		7 år	

Anno museum AS har aktivert nytt bygg som ble tatt i bruk i januar 2022, bygget er balanseført netto etter mottatte tilskudd.

Operasjonell leasing Gyldenborg i Kongsvinger leies fra Forsvarsbygg, kostnadsført leie utgjør 2 349 avtalen løper fram til 30. juni 2032. Anno museum AS har i tillegg flere minder husleieavtaler av både kort og lang varighet, som utgjør 486 fordelt på 10 leieforhold. I tillegg finnes det også avtaler på leie av utstyr, som kontormaskiner mm.

Note 6 Aksjer og andeler

	Eierandel/Stemmeandel	Kostpris	Bokført verdi
Nye KulturIT AS, forettingsadresse Lillehammer	11,39 %	450	450
DNB Global.	0	27	27
Sum			477

Anno museum AS

Årsregnskap 2022

Noter, alle tall i hele tusen

Note 7 Pensjonsforpliktelser

Sammensetning av samlede pensjoner og pensjonsforpliktelser

	2022	2021
Pensjonsforpliktelse, eksklusive arbeidsgiveravgift (aga)	178 182	179 313
Pensjonsmidler, eksklusive aga	148 548	151 376
Netto pensjonsforpliktelse over-/underfinansiert (+/-)	29 644	27 937
Aga av forpliktelsen	4 180	3 939
Ikke resultatført aktuarielt tap, inklusive aga	-7 947	-9 027
Ikke resultatført planendringer		0
Netto pensjonsforpliktelser *	25 877	22 849
* Herav AGA inkludert i balanseført forpliktelse	3 215	2 841
<i>Økonomiske forutsetninger:</i>		
Diskonteringsrente	3,00%	1,90%
Lønnsvekst	3,50%	2,75%
G-regulering	3,25%	2,50%
Pensjonsregulering	2,63%	1,73%
Forventet avkastning	5,20%	3,7%
Aga.sats	14,10 %	14,10 %
Amortiseringstid	10	12
Korridorstørrelse	10,00 %	10,00 %
Antall aktive	198	169
Antall oppsatte (fratrådte)	330	313
Antall pensjoner	102	95

Langsiktig fordring

Selskapets pensjonsordning er gjennom KLP, som er et kundeeid selskap der kunden (Anno museum AS) selv stiller med egenkapital. Egenkapitaltilskuddet er presentert som en langsiktig fordring på KLP og utgjør ved årsslutt 4 301 mot 4 022 i fjor.

Note 8 Andre fordringer

	2022	2021
Fordringer tilskudd	9 789	5 755
Fordring merverdiavgift	864	5 310
Andre kortsiktige fordringer	3 316	457
Sum andre fordringer	13 968	11 522

Anno museum AS

Årsregnskap 2022

Noter, alle tall i hele tusen

Note 9 Likvider

Av likvider er det følgende bundne midler satt inn på egne konti:
Skattetrekk på 3 194, tilstrekkelig til å dekke skyldig skattetrekk.
Garantiansvar på 1 871 knyttet til husleiekontrakt Gyldenborg i Kongsvinger.

Note 10 Egenkapital og aksjonærinformasjon

	Aksjekapital	Overkurs	Ikke registrert kapitalforhøyelse	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 01.01	6 140	33 892	1 119	4 502	45 653
Kapitalforhøyelse	50	1 697	-1 119	0	628
Årets resultat		-2 588		-4 502	-7 090
Egenkapital 31.12	6 190	33 001	0	0	39 191

Eierstruktur:

Selskapets aksjekapital er på 6 190, fordelt på 619 aksjer pålydende 10. Alle aksjer er av samme klasse og har samme rettigheter.

	Antall aksjer	Eierandel
Stiftelsen Domkirkeodden	60	10 %
Stiftelsen Glømdalsmuseet	60	10 %
Innlandet Fylkeskommune	225	36 %
Stiftelsen Kvinnemuseet - Kongsvinger museum	46	7 %
Stiftelsen Nordøsterdalsmuseet	41	7 %
Stiftelsen Norsk Skogmuseum	60	10 %
Ringsaker kommune	15	2 %
Stiftelsen Norsk Utvandrer museum og forskningssenter	15	2 %
Engerdal kommune	9	1 %
Trysil kommune	10	2 %
Odalstunet	2	0 %
Eidskog museums og historielag	2	0 %
Tylldalen Bygdetun	1	0 %
Os kommune	2	0 %
Folldal kommune	2	0 %
Tynset kommune	3	0 %
Tynset museums- og historielag	1	0 %
Tolga kommune	2	0 %
Alvdal kommune	1	0 %
Rendalen kommune	1	0 %
Vingelen kirke- og skolemuseum	1	0 %
Åsnes kommune	3	0 %
Løten kommune	3	0 %
Eidskog kommune	2	0 %
Odal kommune	3	0 %
Åmot kommune	2	0 %
Elverum kommune	33	5 %
Hamar kommune	14	2 %
Sum antall aksjer	619	100 %

Anno museum AS

Årsregnskap 2022

Noter, alle tall i hele tusen

--

Note 11 Egenkapital og ansvarlig lån

	2022	2021
Egenkapital	39 184	45 653
Ansvarlig lån fra Stiftelsen Kvinnemuseet - Kongsvinger museum	2 100	3 200
Ansvarlig lån fra Stiftelsen Norsk Skogmuseum	1 227	1 227
Ansvarlig lån fra Stiftelsen Glomdalsmuseet	7 335	7 335
Sum	49 846	57 415

Note 12 Prosjektforpliktelser og testamentariske gaver

	01.01	Tilførte midler	Benyttede midler, ført som annen driftskostnad	Prosjektregulering	31.12
Domkirkeodden	1 349	1 795	1 606	-372	1 166
Glomdalsmuseet	1 854	425	1 112	-143	1 024
Kongsvinger museum	1 184	1 337	748	-125	1 648
Musea i Nord-Østerdalen	140	0	0	-100	40
Norsk Skogmuseum	2 411	4 445	4 555	-54	2 247
Norsk Utvandrer museum	138	23	0	-45	116
Trysil/Engerdal Museum	1 100	0	9	0	1 091
Strategiske satsninger, fellesprosjekter	2 446	1 631	2 990	242	1 330
Andre forpliktelser Klevfos	250	0		0	250
Sum gjenværende prosjektforpliktelser	10 872				8 911
Forpliktelser testamentariske gaver					
Domkirkeodden	8 496	191			8 687

Styrets beretning 2022

Virksomhetens art

Anno museum AS har driftsansvaret for følgende avdelinger: Domkirkeodden, Glomdalsmuseet, Museene i Kongsvingerregionen, Musea i Nord-Østerdalen, Norsk skogmuseum og Norsk Utvandremuseum. Anno har hovedsete i Elverum.

Gjennom sine museumsenheter arbeider Anno både med kultur- og naturhistorie og kunstformidling. Formålet er å drive dokumentasjon, forvaltning, forskning, formidling og fornying. Utgangspunktet er museets store samlinger knyttet til materiell og immateriell kulturarv. Annos samfunnsrolle er å være en av samfunnets hovedminnebøker og å utvikle og formidle kunnskap og refleksjoner om menneskers forståelse av og samhandling med sine omgivelser.

Anno har i beretningsåret avholdt to aksjonærmøter og ordinær generalforsamling. Aksjonærmøtet i januar var digitalt, de øvrige møtene ble avholdt på Norsk skogmuseum.

Det er avholdt seks styremøter og ett styreseminar. Tre av møtene har vært digitale, de øvrige gjennomført på Domkirkeodden, Norsk skogmuseum og Anno Bevaringssenter. Styreseminaret i november ble gjennomført som del av en fellesreise med Anno ledergruppe 3. – 5. november til Karlstad, Torsby, Svullrya og Hamarregionen. Styret har totalt behandlet 58 saker. Anno museum har styreansvarforsikring for styret med forsikringssum per skade med kr. 10 000 000. Styret deltok også ved åpningen av Anno Bevaringssenter 28. april.

Strategiplan 2020-2024

Annos visjon er *Kunnskap om fortid - engasjement i samtid*» og kjerneverdiene *eråpenhet, troverdighet, engasjement og profesjonalitet*. Hovedmålsettingen for planperioden lyder:

Anno museum fortsetter utviklingen mot et samlet museumsmiljø som markerer seg som en samfunnsrelevant aktør.

Pandemien

Ved innledningen av 2022 satt fortsatt pandemien sitt preg på museumsvirksomheten, men innenfor smitteverntiltakene var det fortsatt mulig å holde museene åpne. I løpet av februar og mars forsvant smittevernrestriksjonene og museene har siden den tid kunnet gjennomføre aktiviteter uten spesielle begrensninger knyttet til pandemien.

En betydelig målsetting i 2022 var å kunne gjenoppta våre store arrangementer som måtte avlyses både i 2020 og 2021. Dette var viktig for å kunne oppnå ønskede besøkstall og inntekter på nivå med tiden før pandemien, særlig å lykkes med de største arrangementene, Middelalderfestivalen på Domkirkeodden i juni og De nordiske jakt og fiskedagene ved Norsk skogmuseum i august.

Gledelig nok opplevde vi en publikumstilstrømming nær nivået fra 2019 med tilhørende inntekter. I Anno som helhet kan vi for 2022 fastslå at ulike effekter av pandemien ikke har hatt negativ innvirkning eller ettervirkning på aktiviteten og omfanget av denne etter mars 2022.

Anno Bevaringssenter

Årets høydepunkt i Anno var åpningen av Anno Bevaringssenter gjennomført av H M Dronningen 28. april 2022. Innflyttingen i bygget etter fullføringen av byggeprosjektet ble gjennomført 7. januar. Opprinnelig åpningsseremoni måtte som følge av pandemi-restriksjoner utsettes fra opprinnelig planlagt i slutten av januar.

Ved åpningen deltok over 200 inviterte gjester til en storstilt åpningsseremoni med kulturinnslag innerst i magasindelen. Taler og en formell åpning ved at H M Dronningen deltok i en overlevering av en utvalgt gjenstand (Brudekrone fra Kvikne) til oppbevaring i Anno Bevaringssenter.

Anno Bevaringssenter ble overtatt til avtalt tid fra utbygger Veidekkke Entreprenør AS, på tross av løpende logistikkutfordringer forårsaket av pandemien. En voldsom og uventet prisvekst i byggebransjen rammet prosjektet midtveis i byggeperioden. Samlet sett var økningen 6 millioner kroner ut over budsjett på og prosjektets økonomiske reserver måtte i sin helhet anvendes til å dekke kostnadsøkningen. Prosjektet holdt seg allikevel innenfor planlagt kostnadsramme på 170 millioner.

Betalingsplan overfor utbygger krevde at Anno tok opp et midlertidig lån i DnB på 55 millioner kroner høsten 2021. Dette ble tilbakebetalt i februar 2022, straks overføringen av gjenværende statlig tilsagn på 55 millioner kroner ble utbetalt som del av Statsbudsjett 2022.

Etter vedtak fattet i Annos Generalforsamling 2020 er det gjennomført en emisjon der kommunenes økonomiske bidrag til byggeprosjektet gav erverv av aksjer i Anno. De fleste kommuner har gjennomført aksjetegningen. I overgangen mellom 2022 og 2023 pågår ytterligere en tegningsperiode for å få med flere kommuner, og det vil enda gjenstå noen kommuner til en planlagt tegningsperiode mot slutten av 2023. De 22 kommunene i Hedmark vil gjennom dette få eierskap i Anno museum AS.

Anno har siden januar 2022 hatt driftskostnader på Anno Bevaringssenter, i hovedsak knyttet til drift, renhold, serviceavtaler og energi. I henhold til rapporteringsmal har disse årlig vært beskrevet og beregnet overfor Kulturdepartementet og det er med overraskelse og skuffelse vi registrerer at sedvanen med økt driftstilskudd for nybygg ikke har vært gjennomført i Statsbudsjettene verken i 2022 eller i 2023. Dette har en negativ årlig innvirkning på Annos driftsbudsjett på ca 3 mill kroner ettersom et magasin ikke genererer inntekter slik for eksempel formidlingsbygg gjør.

Energikostnader

Den eksplorative økningen i strømprisen mot slutten av 2021 ble omtalt som en utfordring i styrets beretning for 2021. Siden har situasjon vedvart og eskalert.

Situasjonen ble ekstraordinært beskrevet overfor Kulturdepartementet tidlig i 2022 og har vært aktualisert og omtalt av Anno og andre museer både administrativt, politisk og i media gjentatte ganger i løpet av året.

Situasjonen har medført en betydelig økonomisk utfordring for Anno med en økning av strømkostnadene fra 3-4 mill (normal i årevis til og med 2020) til 6 mill (2021) opp til 11 mill i 2022.

Anno er et sterkt desentralisert museum med mange energikrevende bygninger. Vi er lokalisert til den delen av landet med høye strømpriser hvor det er kaldest klima. På tross av uttalt forståelse og bekymring er situasjonen at vi har stått helt alene i å håndtere denne situasjonen som økonomisk har rammet adskillig hardere enn pandemien.

Innen sommeren 2022 reduserte Anno antall ansatte med 5 årsverk og utvidet dette til nær 10 årsverk ved inngangen til 2023. Reduksjonen ble vært gjennomført ved å la ledige stillinger stå ubesatt. Dette har rammet ledelse, fagstillinger og administrasjon, delvis tilfeldig i vår desentraliserte organisasjon.

I november ble en strømstøtteordning for næringslivet etablert gjennom Enova. Denne gav oss ca 1,1 mill kroner i strømkompensasjon for 4. kvartal og 3,2 mill kroner til ENØK-tiltak i 2023-2024 mot en 50% egenandel. Gunstige fastprisavtaler fra 1. januar 2023 skulle avløse strømkompensasjon. Disse avtalen er så langt ikke økonomisk gunstige og inneholder vilkår som viderefører en betydelig økonomisk usikkerhet og avhengighet av spotpris, noe som gjør de svært uegnet og ugunstig i forhold museumsdrift. Det er direkte paradoksalt at museer i energisammenheng skal kategoriseres som «næringsliv». Støtten vi har fått er velkommen, men innretningen overfor næringslivet samsvarer i liten grad et museums behov.

Fra Annos side er det meget skuffende at det ikke har lyktes å få på plass en tilpasset kompensasjonsordning overfor museene. Museene er tilskuddsdrivne virksomheter som i motsetning til næringslivet ikke kan øke priser for å kompensere høye energikostnader. Alle våre tiltak for å håndtere økonomien har medført en direkte svekkelse av ivaretagelsen av kulturarven og Annos øvrige museumsvirksomhet. Museene i Norge er rammet svært ulikt, helt utilsiktet og tilfeldig, men Anno sansynligvis mest av alle.

Som en konsekvens av sterkt økende strømpriser i desember og en erkjennelse av fastprisavtalenes utilstrekkelighet besluttet Anno å stenge sine helårsåpne museer, Glomdalsmuseet og Norsk skogmuseum fra 12. desember. Styret ser med stor bekymring på at dette ble en nødvendig konsekvens av situasjonen og er svært skuffet over at manglende oppfølging fra myndighetenes side har brakt oss i denne situasjonen. Enkle statlige grep, uten krevende presedens, burde ha sikret museene rammet av økte strømpriser slik at de kunne opprettholdt sitt samfunnsansvar og planlagte aktivitet uten

krisetiltak også ut over det vi opplevde under pandemien. Situasjonen nå er at rammevilkårene museene imellom er blitt betydelig forandret uten at dette er ønsket eller har noen faglig begrunnelse.

Samlokalisering av ansatte er foretatt og i de fleste bygg er temperaturen senket så lavt som forsvarlig. Over 50 bygg overvåkes mot frost- og/eller fuktskader, men allikevel bruker Anno betydelig energi for å unngå uopprettelig skade på kulturarven.

ENØK-tiltak planlegges gjennomført for å unngå videre stengninger etter vinteren 2022-2023.

For 2022 har Anno benyttet betydelige deler av egenkapital og permanent nedskalert museumsvirksomheten for å håndtere de økonomiske utslagene av strømpriskrisen. Styret oppfatter det som grovt urimelig at Anno alene skal håndtere situasjonen uten ytterligere statslige grep og har klare forventninger til at avdempende og utjevrende kompensasjon kommer Anno til del i løpet av 2023.

Samlingsforvaltning

Ved fullføring av Anno Bevaringssenter har arbeidet gått over i en ny fase med innflytting parallelt med videreført revisjon og registrering av samlingene.

En egen innflyttingsorganisasjon er etablert som del av Annos organisasjon for effektiv drift, god systematikk og med et helhetlig blikk på alle arbeidsprosesser.

Kompetansemessig er innflyttingsorganisasjonen over flere år blitt sammensatt og utviklet ved omdisponering av Annos eksisterende ansatte og nytilsatte.

Anno Bevaringssenter har ansvar for innflyttingen mens avdelingene fortsatt har ansvar for gjenværende revisjon og registrering.

Arbeidet med samlingsforvaltning har fortsatt med høy prioritert i 2022 og fremdriften har vært som planlagt. Ved utgangen av året er over 10 000 gjenstander magasinert. Første halvår var definert som prøvedrift for å etablere rutiner og arbeidsflyt innen ulike gjenstandskategorier og flytteprosessen rent praktisk, mens vi etter sommerferien har jobbet systematisk etter våre utarbeidede planer. Selv om arbeidet går godt ser vi at mange forhold har medført endringer i planene og at evne til fleksibilitet for oppdukkende forhold og løpende erfaringer er viktig.

Mot slutten av året medførte et kritisk behov for lavere energiforbruk en justering av planene for å prioritere å først tømme magasin som krevde strøm. En slik prioritering medførte svekket effektivitet i innflyttingen, men var nødvendig av økonomiske hensyn.

Anno Bevaringssenter fungerer i all hovedsak som forventet og ønsket, vi er meget tilfreds. Året 2022 er overfor utbygger et prøvedriftsår og enkelte forhold

knyttet til ventilasjon og klimastyring har ikke blitt testet tilstrekkelig slik at vi i dialog har forlenget prøvedriftsperioden for slike forhold til over sommeren 2023.

Anno Digital har fortsatt sitt arbeid og videreutvikler arbeidsmetoder som vesentlig effektiviserer tidligere manuelle arbeidsprosesser til støtte for revisjons- og innflyttingsarbeidet.

Tilvekst i samlingene er svært beskjeden. Vi prioriterer arbeid med registrering, revisjon og innflytting. Avhending gjøres ennå i liten grad, men gjenstander som ikke prioriteres til plass i Anno Bevaringssenter vil i etterkant av hovedarbeidet bli vurdering for avhending. Helhetlig samlingsplan for Anno er under arbeid, og vil fullføres til styrebehandling tidlig i 2023.

Anno Bevaringssenter skal også romme Norsk Skogfinsk museums samlinger. Det er ingen fremdrift eller initiativ overfor Anno i arbeid med disse samlingene og vi forventer at det vil ta flere år før dette aktualiseres. Plass for gjenstandene finnes og som del av samarbeidsavtalen mellom Anno og Norsk skogfinsk museum vil gjenstandene magasineres etter samme faglige standard som Anno benytter.

Norsk skogfinsk museum

Norsk Skogfinsk museum har fått bevilget 106,6 mill. kr. til nytt museumsbygg på Svullrya «Finnskogens Hus». Annos rolle i byggeprosjektet og det museumsfaglige samarbeidet oss imellom ble diskutert i 2021 og inn i 2022 for å etablere en løsning som ivaretok Kulturdepartementets krav.

Avtale ble inngått i januar 2022 i dialog styrene imellom. Annos rolle er å gi faglige og erfaringsbaserte bidrag til byggeprosjektet. Gjennom 2022 har administrerende direktør i Anno vært invitert til å delta i styringsgruppen for byggeprosjektet og har bidratt med innspill og erfaringer til støtte for Norsk skogfinsk museums arbeid. Siste styringsgruppemøte var i september 2022.

Som del av Annos styreseminar inviterte vi oss til Svullrya 4. november for en orientering og omvisning. Her ble vi orientert om prosjektet og byggeplanene og diskuterte forhold relatert til vår felles avtale.

På forespørsel har Anno oversendt og kommentert alle henvendelser vi har fått fra Norsk skogfinsk museum som dreier seg om prosess, råd og administrative forhold. Ut over dette har det i løpet av 2022 ikke vært noen etterspørsel etter faglig støtte eller bidrag fra Anno.

Formidling og publikumsbesøk

Annos formidling og publikumstilbud har kommet tilbake til den form og nivå vi ønsket for 2022. Særlig at sommertilbudet med alle store og små arrangement lot seg gjennomføre og ble besøkt som i årene før pandemien var meget oppløftende.

Besøkstallene er fortsatt noe svakere enn før pandemien, men inntektene knyttet til de besøkende er noe bedre enn før pandemien.

Anno formidlingsplan fungerer godt som grunnlagsdokument for utvikling av formidlingen, mens arbeidet med avdelingsvise formidlingsplaner delvis har måttet bli forskjøvet inn i 2023 som følge av gradvis færre ansatte gjennom året.

Bygningsvedlikehold

Ordingen med søkbare øremerkede interne midler på 2,5 millioner kroner til bygningsmessige tiltak på antikvariske bygninger og driftsbygninger er videreført også for 2022 og 2023. Internt i Anno styrker dette arbeidet knyttet til bygningsvern og det bidrar til økt samarbeid og kompetanseutveksling mellom museene, det samhandles mer i fellesprosjekter og gir økt effekt av tilgjengelige økonomiske ressurser. Pandemien har i liten grad påvirket bygningsvernet, men også her er kapasiteten blitt redusert som følge av færre ansatte.

På den positive siden har Anno tilsatt Hedmark fylkes første bygningsvernrådgiver tilknyttet Musea i Nord-Østerdalen etter modell av Oppland. Finansieringen er et spleiselag mellom Innlandet fylkeskommune, kommunene i Nord-Østerdalen og Anno. Det pågår arbeid med en tilsvarende stilling i Kongsvingerregionen for 2023.

Vedlikeholdsetterslepet på bygningsmassen som Anno museum forvalter er betydelig, noe våre årlige tilsyn bekrefter. Annos innsats er betydelig, men gjennomsnittelig status er i 2022 svakt nedadgående, en situasjon som inn i 2023 vil forsterkes av færre ansatte, nedstengte bygg og redusert energibruk. Situasjonen er alvorlig og krever nasjonal økonomisk satsing som beskrevet i Museumsmeldingen. Inntil dette finner sin løsning risikerer vi at viktige bygninger blir så skadet at de blir mer en rekonstruert versjon enn en opprinnelig bygning av museumsverdi.

Det strukturelle vedlikeholdsetterslepet som Anno og andre museer i Norge opplever må finne sin løsning. Innlandsmuseene har samme utfordringer knyttet til vedlikehold og klimapåvirkninger, og ønsker å samarbeide om vedlikeholdsprosjekter som kan ha nasjonal overføringsverdi.

Sikringstiltak

Anno har fått godt tilslag de senere årene gjennom Kulturrådets sikringsmidler. Vår oppdaterte sikringsplan fungerer som et godt verktøy for fremdrift i dette arbeidet og mange mindre tiltak og flere store tiltak gjennomføres systematisk. I løpet av 2022 er de største gjennomførte tiltakene en full oppgradering av brannvarslingssystemet ved Glomdalsmuseet. Trysil museum (Gammelskula) har fått installert sprinkelanlegg og brannvarslingssystem. Vi har lyktes med søknader om tilsvarende oppgradering av brannvarslingssystemet ved Norsk skogmuseum for 2023.

For øvrig er det selvsagt en betydelig forbedring ved at gjenstander gradvis flyttes inn i Anno Bevaringssenter hvor sikringstiltakene er moderne og gode.

Forskning og kunnskapsutvikling

Annos forskning er videreført uten negativ påvirkning av pandemien, men som følge av økte strømpriser har vi ikke kunnet erstatte en forsker ute i permisjon. Internt har også forskningsstøtten vært hemmet av at en av våre biblioteksstillinger er blitt stående ubesatt.

Det er registrert i alt 6 fagfelleverderte forskningspublikasjoner og ytterligere 18 faglige artikler.

Ett doktorgradsløp er avsluttet i 2022 og to pågår og avsluttes i henholdsvis 2023 og 2025 som planlagt.

I samarbeid med NMBU har vi utarbeidet en doktorgradssøknad som involverer en av våre ansatte, gjennom utlysningen Kulturrådet gjorde som del av å styrke forskning i museene beskrevet i Statsbudsjett 2022.

Regionalt historiesenter på Domkirkeodden

Søknaden om midler via Nasjonale kulturbygg ble fremsendt 31/12-21. Denne var koordinert med Arkivverket på beste måte og samarbeidet om videreutvikling av prosjektet har i løpet av 2022 fulgt opprinnelig plan med sikte på finansiering fra 2023. Imidlertid kom det ingen midler over Statsbudsjettet oktober 2022, og søknaden er videreutviklet og opprettholdes med forventninger om finansiering for 2024. Faglig beskrivelse av innholdsmessig målsetting, arkitekttilpasninger til dette, arkeologiske undersøkelser og innledende ingeniørmessig arbeid har vært fokus i 2022 sammen med nødvendig arbeid for å tilrettelegge for prosjektet lokale og regionale finansiering. Samarbeidet med Arkivverket har vært tett og svært konstruktivt hvor også Anno er gitt tilgang på personalressurser til støtte for innholdsprosjektet.

I dialog med Arkivverket er tidsplanen blitt justert med tanke på en hurtigst mulig realisering gitt finansiering i Statsbudsjett 2024. De reviderte planene er presentert for Kulturdepartementet og innebærer en åpning av bygget ved årsskiftet 2025-2026 etter flytting og fullføring av utstillingsarbeider 2.halvår 2025.

Anno har stor tro på prosjektet som oppleves som et betydelig regionalt og nasjonalt løft i samspelet mellom museum og arkiv i tråd med målsetting i Museumsmeldingen.

Annos utfordring med utsettelsen er at det nå påløper prosjektkostnader som tilhører byggeprosjekts investeringsmidler uten at disse ennå er besluttet og mottatt. Det innebærer at Anno bærer alle utlegg og økonomisk risiko inntil dette skjer, men oppfatter at signalene fra Museumsmelding og Kulturdepartementet (styrket gjennom Kulturrådets vurdering av prosjektet) er så positive at vi fortsetter vår offensive fremdrift i arbeidet sammen med Arkivverket.

Ny søknad til Nasjonale kulturbygg i Statsbudsjett 2024 er justert økonomisk iht SSBs prisvekst i byggebransjen og en ytterligere satsing på ENØK for å redusere driftskostnader som følge av strømpriskrisen og usikkerhet om økt driftstilskudd til nybygg.

200-års jubileum norsk utvandring i 2025

Anno Norsk utvandrer museum, har siden 2019 jobbet med saken og tatt initiativ og arbeidet for en nasjonal markering av jubileet. Kulturdepartementet er jevnlig blitt oppdatert på arbeidet og Anno har hvert år siden 2020 søkt støtte til dette prosjektet som «tildelling utenfor rammen».

Anno har lyktes med å samle alle nasjonale aktører og interessenter i en felles satsing hvor det i løpet av 2022 ble avholdt to møter i en nasjonal jubileumskomite. Det er etablert en styringsgruppe ledet av tidligere statsråd og Statsforvalter i Rogaland, Tora Aasland. Parallelt arbeides det med en større og bredt anlagt forskningsinnsats som gradvis trappes opp mot jubileumsåret.

Høsten 2022 sendte Anno en egen søknad til Kulturdepartementet om nasjonal finansiering av prosjektgruppas arbeid i årene 2023-2025, en finansiering som nå må komme på plass i tide til at prosjektets nasjonale ambisjon for 2025 skal kunne la seg realisere. Anno kan ikke alene bære prosjektets felleskostnader.

Internasjonalt samarbeid

Vårt internasjonale engasjement har i løpet av 2022 tatt seg betydelig opp etter pandemien og etablert seg på det nivå vi vurderer som tilfredsstillende. I løpet av 2022 har vårt samarbeid med Sverige (Värmlands museum og Dalarna museum) tatt seg opp til ønsket nivå. Så langt i hovedsak ved dialog og møter på ledernivå, men med målsetting om utvidet faglig samarbeid i 2023. Også styret har tatt del i dette ved besøk på Värmlands museum i Karlstad og på Torsby Finnskogscentrum som del av styreseminaret i november 2022.

Anno har vært på besøk til samarbeidspartnere i Namibia og Romania og tatt imot besøk fra Tsjekkia og Romania. Vi har også avholdt flere større møter i det transatlantiske samarbeidet tilknyttet Norsk utvandrer museum.

Nasjonale museumsnettverk

Anno leder skognettverket og nettverket for kvinnehistorie. Vi deltar til sammen i 13 nasjonale museumsnettverk. Deltagelse i nasjonale museumsnettverk vurderes som vesentlig for faglig utvikling og kvalitet.

Vårt Kulturrådsstøttede utviklingsprosjekt ved Kvinnemuseet og Museumsnettverk for kvinnehistorie «Nå begynner'a med det der igjen» fullførte prosjektet som planlagt i 2021 med godt resultat.

Kvinnemuseet fikk høsten 2021 innvilget støtte til et videreførende prosjekt «Kjønnets verdi i et museumshierarki» for treårsperioden frem til 2024. Pandemien og redusert antall ansatte som følge av strømpriskrisen gav arbeidet en krevende oppstart, men mot slutten av 2022 er prosjektet godt igang i samarbeid med prosjektets partnere.

Norsk skogmuseum fikk mot slutten av 2022 innvilget søknad om å bli nasjonalt besøkssenter for skog etter tildeling fra Miljødirektoratet. Dette blir en selvstendig del av museet, og vil bidra til å styrke museet faglige rolle og nasjonale posisjon.

Digitalisering

Anno fortsetter utviklingen med økt digitalisering innen administrasjon, formidling og til støtte for alt vårt faglige arbeid.

Innføring av ny betalingsløsning ved alle våre museer i løpet av 2022 har vært et stort løft og fungerer svært godt med blant annet håndholdte løsninger som gir økonomi- og besøksoversikt i sanntid. Dette har gitt økt fokus på inntjening og administrative innsparinger som har redusert kostnader.

Vi deltar aktivt i flere arbeidsgrupper med å gi innspill til KulturITs utvikling av systemer og tjenester til museene, hvor vi opplever dialogmessige forbedringer etter fusjonen MuseumsIT-KulturIT.

Vårt kompetanseutviklingsprosjekt innen AR/VR og AR- appen «Kugo» som har vært i bruk siden 2021 ved flere av våre museer er i løpet av 2022 fullført ved prosjektmidler fra Kulturrådet slik at den er tilgjengelig for andre museer nasjonalt. Vi har også deltatt med delprosjekter og i styringsgruppa for Virtuelt museum sammen med Museene i Akershus, KulturIT og Østfoldmuseene.

Antall digitale utstillinger, registreringer i Primus og Digitalt museum og Kulturpunkt øker gradvis. Over 1 mill foto er i løpet av 2022 sendt til Nasjonalbiblioteket for digitalisering og oppbevaring.

Felles regional drift

Elverum

Felles driftsseksjon ble etablert ved Annos to museer i Elverum fra starten av 2021. Etter samme mal ble førstelinjetjenesten (resepsjon etc) etablert under felles ledelse fra april 2022. Erfaringene så langt er meget positive både hva gjelder kompetanse- og kompetanseutvikling, samordning av funksjoner, økt profesjonalisering og kreativitet for nye løsninger. Også her har ønsket fremdrift blitt svekket av behovet for å holde stillinger vakante for å kunne betale strømregninger, og ved utgangen av 2022 arbeides det systematisk for å utvikle tjenestene mellom de to museene under de rådende rammevilkår. Fokus er på publikumsmottak, effektivitet, profesjonalitet, markedsføring og økt inntjening.

Hamar

Anno Domkirkeodden overtok fra 1/8-22 driftsansvaret også for Norsk utvandremuseum. Ansatte ved de to museene samarbeider administrativt og faglig om drift og aktivitet ved begge museene.

Økonomiske forutsetninger

Vi viser til årsregnskap 2022 med tilhørende kontantstrømoppstilling og noter datert 16. februar 2023. Inntektene er i stor grad offentlige tilskudd fra Kulturdepartement, Innlandet fylkeskommune og kommunene i tidligere Hedmark fylke. For 2022 fikk Anno kr. 1,45 mill. i koronatilskudd og fikk strømstøtte fra Enova på kr. 1,1 mill.

Anno museums samlede inntekter utgjorde kr. 138,8 mill mot kr. 132,1 mill. i 2021. Årets resultat ble et underskudd på kr. 7,1 mill. som overføres fra annen og innskutt egenkapital.

Anno planlegger en betydelig ENØK-satsing ved bruk av egenkapital tilsvarende innvilget støtte fra Enova på kr. 3,2 mill. Dette som et hovedtiltak for på sikt å kunne håndtere høye og labile strømpriser i årene fremover. Om de avsatte midlene til energikostnader i 2023 er tilstrekkelig avhenger både av prisene og fremdriften i ENØK-arbeidet. Dette innebærer en fortsatt usikkerhet omkring økonomien i 2023.

I så måte er det bekymringsfullt at tilskuddene fra Kulturdepartementet for 2023 er gitt med en lønns- og prisvekst langt under reell prisstigning.

I 2022 reduserte Innlandet fylkeskommune tilskudd til alle museer. Etter politisk behandling av budsjett 2023 ble planlagt ytterligere reduksjon avverget. Museene i Innlandet samarbeidet godt overfor Innlandet fylkeskommune i saken.

Anno museums egenkapital utgjør kr. 39,2 mill. hvorav kr. 33 mill. utgjør overkurs i forbindelse med kapitalforhøyelse.

Særlig bekymringsfullt er at det verken i 2022 eller 2023, slik sedvane har gitt oss forventning om, ikke er gitt økt årlig tilskudd til å drifte Anno Bevaringssenter. Spesielt uheldig blir dette ettersom bygget ikke gir mulighet for økte inntekter.

Pensjonsutfordringene til Anno er knyttet til aktuarberegninger og skiftende lovendringer og avsetningskrav for offentlig ytelsesbasert pensjon.

Det store etterslepet knyttet til vedlikehold og investeringer på bygninger og anlegger fortsatt svært utfordrende. Styret mener at størrelsen på de offentlige bevilgningene ikke samsvarer med det forvaltningsansvar og den størrelsen virksomheten Anno museum utøver.

Styret anser at offentlige bevilgninger benyttes i tråd med gitte forutsetninger.

Ordningen med gaveforsterkning gav i 2022 Anno en inntekt på kroner 0,5 mill. for forhold fra 2021. Ordningen er nå opphevet og skulle kompenseres på annen måte for museene. Anno kan ikke se at denne lovnaden er fulgt opp i 2023.

Prosjektforpliktelsene ved årets slutt utgjør kr. 8,9 mill. og i tillegg ligger det forpliktelse knyttet til testamentariske gaver i størrelsesorden kr. 8,7 mill.

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte resultatregnskap og balanse med tilhørende noter et korrekt uttrykk for selskapets resultat 2022 og den økonomiske stillingen ved årsskiftet. Utover det som framgår av årsregnskapet, kjenner styret ikke til andre forhold vedrørende selskapets drift som skulle vært tatt med i regnskapet. Årsoppgjøret er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Ut over de vesentlige utfordringer det har vært å styre trygt økonomisk gjennom 2022 med de dramatisk økte strømprisene, har det ikke inntruffet hendelser av betydning etter årsskiftet som påvirker selskapets økonomiske stilling.

Arbeidsmiljø og personale

Ved Anno ble det utført 131 årsverk og ved årets utløp var det 122 fast ansatte. Gjennomsnittsalderen i Anno er 49 år. Sykefraværet i 2022 var samlet på 7,2% og utgjorde totalt 2.254 fraværsdager. Av dette utgjør 4,9% langtidssykefravær. Langtidssykefraværet er ikke knyttet til yrkesrelatert sykdom. Det er ikke meldt noen arbeidsulykker til Arbeidstilsynet. Anno museum bestreber å være en helsefremmende arbeidsplass. Det arbeides med å forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærværet og bedre arbeidsmiljøet, samt hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Anno er medlem av arbeidsgiverforeningen Virke. Bedriftshelsetjeneste ivaretas av Salutis HMS.

Anno legger vekt på å skape god dialog med de tillitsvalgte. Vi har jevnlig møter med organisasjonstillsvalgte og i arbeidsmiljøutvalg. I Anno er det seks verneombud hvorav ett hovedverneombud. Anno har også verneleder. Allmøter har vært avholdt digitalt og ved en samling for alle ansatte 15.-16. desember med fokus på arbeidsmiljø og pensjon. Det er avholdt Krise- og beredskapsdag med fokus på praktisk førstehjelp, håndtering av kritiske hendelser og brannslukking.

Likestilling og miljø

Anno arbeider for likestilling og mot diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk og kombinasjoner av disse grunnlagene. Annos likestillingsredegjørelse ligger ved som eget vedlegg til årsberetningen.

Vår avdeling Norsk Skogmuseum er sertifisert som miljøbedrift av stiftelsen Miljøfyrtårn. Styret har ikke kjennskap til at Anno forurensrer det ytre miljø. Anno Bevaringssenter er oppført etter bevisste miljøkrav, bl.a. valg av massivtre og bygget er nær passivhus-standard. Vi arbeider med å forebygge og opprette tiltak for å forhindre og redusere negativ miljøpåvirkning.

Åpenhetsloven og redegjørelse

Prosess er påbegynt for å innfri lovens krav om å foreta aktsomhetsvurderinger og redegjøre for disse. Redegjørelsen vil bli publisert på Anno museums nettside, innen fristen 30. juni 2023.

Framtidsutsikter

Anno museum er sitt samfunnsoppdrag bevisst og følger opp den nasjonale museumspolitikken fra statlige bevilgende myndigheter og regionale føringer fra fylkeskommune og kommuner. Anno benytter målstyring knyttet til prioriterte mål innen utvalgte strategier. Som konkretisering av strategisk plan er det utarbeidet langsiktig utviklingsplan for alle museumsavdelingene. Styret har fått presentert og behandlet utviklingsplaner for museene i Anno gjennom året, og har ambisjoner for samtlige museer i tråd med målsettingene i strategisk plan, samtidig som det fokuseres på gode fellesløsninger for helheten.

Regionalt historiesenter på Domkirkeodden er styrets høyeste prioritet til Statsbudsjettet 2024, og oppdatert investeringsøknad er sendt inn til Kulturdepartementet over posten Nasjonale kulturbygg. Anno forventer tildeling i Statsbudsjett 2024 og sikrer fremdrift i arbeidet slik at oppføringen av bygget i samarbeid med Arkivverket kan realiseres som planlagt.

Det er etablert et godt faglig samarbeid mellom museene i Innlandet gjennom Museumsforum i Innlandet formalisert i egen avtale.

For 2023 reduseres Annos økonomiske rammer med 10% sammenlignet med 2021. Dette består av manglende tilskudd til Anno Bevaringscenter (3 mill), høyere prisstigning enn kompensert (3 mill) og dramatisk og vedvarende økning i strømprisene (7 mill). Dette løses foreløpig ved å la inntil 10 årsverk stå ubesatt med tilsvarende konsekvenser for Anno museumsfaglige oppgaver og ansvar.

Styret konstaterer at det vil være nødvendig med betraktelig økte driftstilskudd for å kunne ivareta forebyggende og løpende vedlikehold av de antikvariske bygningene, samlinger og eiendommer i årene framover, og for samtidig å kunne opprettholde det gode museumsfaglige tilbudet. Noe av årsaken til at energipriskrisen rammer Anno såpass hardt er at vi har prioritert etterslep og vedlikehold av antikvariske bygg framfor ENØK-tiltak i driftsbygninger. Dette har medført et ENØK-etterslep det nå plutselig ble kritisk å løse for å unngå en vanvittig permanent kostnadsøkning på strøm. At det ikke er kommet på plass en rimelig kompensasjonsordning for museer som rammes er urovekkende og svært skuffende.

Annos pensjonsordning og skiftende endringer knyttet til regnskapslovgivning for ytelsesbaserte pensjonsordninger vil fortsatt være en framtidig utfordring.

Styret er imponert over endringsviljen og engasjementet til Annos ansatte i en vedvarende periode med krevende eksterne rammevilkår. På tross av stengte museer og færre ansatte jobbes det fleksibelt og tilpasningsorientert på en måte som gjør at

Anno er i stand til å gi gode museumsopplevelser, museumsfaglig kvalitet og prioritere fremtidsrettet utvikling og prosjekter.

Styret ser med bekymring på utviklingen av tilskuddsnivåene, uforutsigbare energipriser og prisstigning generelt. Styret arbeider med utfordringene og er klare for videre innsats for å skape bedre museum sammen med Annos medarbeidere. Styret retter en stor takk til alle ansatte, publikum, støttespillere og samarbeidspartnere for innsatsen i nok et ekstraordinært år!

*For styret i Anno museum AS
16. februar 2023*

*Knut Storberget
styreleder*

*Hilde Charlotte Solheim
nestleder*

*Marit Borkenhagen
styremedlem*

*Magnus Sempler Holte
styremedlem*

*Erik Nilssen
styremedlem*

*Reidar Andersen
styremedlem*

*Ingun Aastebøl
styremedlem*

*Sven Inge Sunde
administrerende direktør*

Likestillingsredegjørelse for Anno museum AS - 2022

Kjønnsbalanse	2022		
	Totalt	Kvinner	Menn
Alle ansatte	266	157	109
Sesongansatte	144	90	54
Ledergruppa	10	3	7
Styret	7	3	4

Gjennomsnittslønn	2021	2022	Kvinner andel av menns lønn i %
Alle	529 125	545 690	
Kvinner	513 675	535 961	96 %
Menn	548 140	557 542	

Gjennomsnittslønn u/ ledergruppe	2021	2022	Kvinner andel av menns lønn i %
Alle		518 053	
Kvinner		521 844	102 %
Menn		512 998	

Gjennomsnittsalder	2021	2022
Alle	50,22	49,08
Kvinner	46,5	46,13
Menn	53,94	52,02

Sykefravær	2021	2022
Alle	5,80 %	7,2 %
Kvinner	9,20 %	9,6 %
Menn	2,50 %	4,8 %

Deltid	2022		
	Totalt	Kvinner	Menn
Deltid	31	20	11
Deltid over 50%	21	14	7
Deltid =< 50%	10	6	4

Foreldrepermisjon uttak	2022		
	Totalt	Kvinner	Menn
Antall uker	119	103	16

Likestillingsredegjørelse 2022

Anno skal være en attraktiv arbeidsgiver med godt arbeidsmiljø for alle ansatte. Dette er nedfelt i «Strategisk Plan 2022-2024», i lønnspolitiske retningslinjer og personalreglement.

Anno arbeider aktivt, målrettet og planmessig for å bidra til likestilling og hindre diskriminering på arbeidsplassen. Likestillings- og mangfoldsperspektivet er fagfelt det arbeides spesielt med i enkelte av Annos avdelinger og kompetanseoverføring til hele virksomheten kan bli satt tydeligere på Annos dagsorden når det gjelder rekruttering og karriere

Tabelloppsettet viser den faktiske tilstanden for kjønnslikestilling for ansatte i Anno museum. Dette inkluderer lønnskartlegging rundt kjønnsforskjeller for regnskapsåret 2022. På noen av tabellene er også tall for 2021 med. Det er gjennomført lønnskartlegging på overordnet nivå. Anno museum følger overenskomst for Museer og andre kulturinstitusjoner framforhandlet av Virke og arbeidstakerorganisasjonene sentralt. Dette tariffområdet er tilnærmet lik statens avlønning og personalretningslinjer.

Anno benytter et stort antall sesongansatte til avvikling av sommer- og arrangementsavvikling. Av 122 helårsansatte har Anno 31 ansatte på deltid.

Anno søker å ivareta de forskjellige livsfasene våre medarbeider til enhver tid står i gjennom yrkeslivet. blir aktivt brukt av arbeidstilretteleggingsbedrifter der målet for arbeidstakerne er å utprøve arbeidsevne og tilbakekomst til arbeidslivet. Vi tilrettelegger for personer med nedsatt funksjonsevne, og samarbeider godt med bedriftshelsetjenesten i dette arbeidet.

Valgkomiteen i Anno har retningslinjer som klargjør at kvinneandelen i Annos styre og valgkomite skal ivaretas.

Universell utforming kan være en utfordring ved Annos bygg og anlegg. Her legges forholdene til rette ved behov eller andre tilpasninger foretas.

This documents contains 29 pages before this page

Dokumentet inneholder 29 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 29 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 29 sider før denne side

Detta dokument innehåller 29 sidor före denna sida

Hilde Charlotte Solheim

9aa377ca-807a-42c6-972c-6f143f7b655e - 2023-02-22 12:47:31 UTC +02:00
BankID - 18c66eeb-bd83-4f34-9735-221c12b2bca5 - NO

Knut Storberget

4ab34cc3-1420-450a-9189-2140c4c8fae4 - 2023-02-22 13:12:13 UTC +02:00
BankID - 473a6522-50d1-481c-a1e6-b452d0fc3590 - NO

Magnus Sempler Holte

90d26818-924b-4e17-9647-244ba7dce900 - 2023-02-22 14:02:56 UTC +02:00
BankID - 5c04dd63-d5b2-4fbc-a733-a678563f9669 - NO

Marit Borkenhagen

2bc85792-cee5-4b56-aace-4e4f865e90ae - 2023-02-22 14:48:23 UTC +02:00
BankID - a2922694-077a-4ebb-a89a-eee932644fdd - NO

Sven Inge Sunde

5b1715db-e35d-47de-927e-c4c2e1ec534a - 2023-02-22 16:00:53 UTC +02:00
BankID - d4cab2b8-73fb-47ea-910d-d93effd5ff72 - NO

Erik Nilssen

d1946b16-4a2b-4ef2-8942-2847d99d604f - 2023-02-23 09:55:00 UTC +02:00
BankID - cafda334-6feb-4352-8fe5-9b6e3ffd1970 - NO

Ingun Aastebøl

503cda51-e250-4bd2-aa21-bdbd1ded2caf - 2023-02-23 12:08:06 UTC +02:00
BankID - 87f00e9f-13a7-45a9-93e7-509a550366d4 - NO

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firimateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 30 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 30 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 30 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 30 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 30 sider før denne side

Reidar Andersen

c953e0ed-0770-4af9-a46e-f6b4aeb9c6e0 - 2023-02-24 10:15:47 UTC +02:00

BankID - d2d034cc-201d-4743-ac7e-8a84476819e6 - NO

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

Til generalforsamlingen i Anno museum AS

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Anno museum AS som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder

Offices in:

vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Elverum, 24. februar 2023
KPMG AS

Stein Erik Lund
Statsautorisert revisor